

ก.ไม่รวมเล่ม
1
2534
ก.3

หนังสือที่ระลึกพิธีเปิดที่ทำการ

ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)

วันศุกร์ที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต
วัดป่าสุทธาวาส อ.เมือง จ.สกลนคร

พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์มั่น อุบลมโน

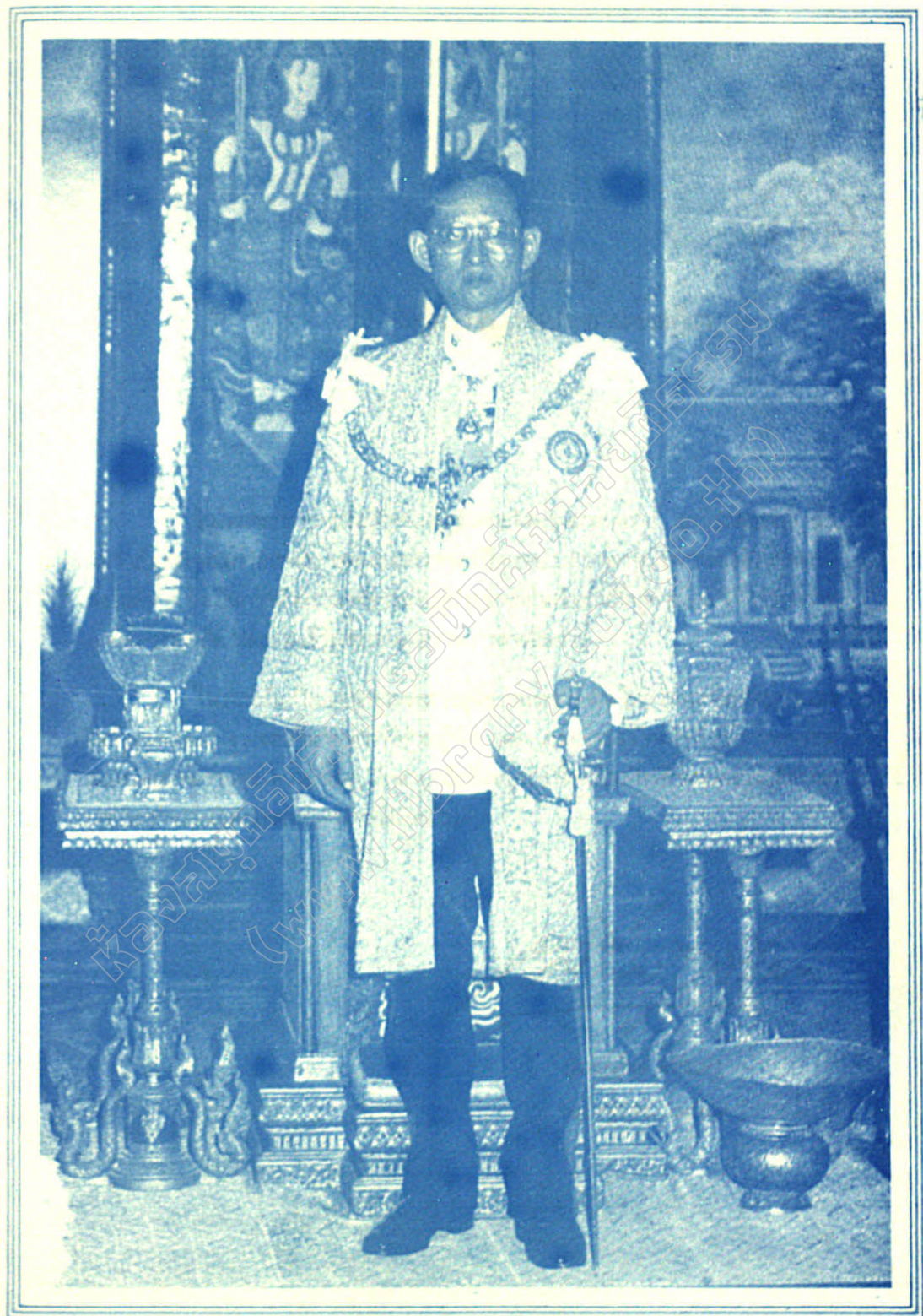

พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์มั่น อาจาโร

เลขทะเบียน.....	277
.....	สิน (สว่างแดนดิน)
เลขหมู่.....	2534
.....	0.3
วันเดือนปี.....	27 ม.ค. 2535

ที่ระลึกในพิธีเปิดที่ทำการ
ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)
วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๕

คำขวัญ
ผู้ทำการแทนประธานศาลฎีกา

ในโอกาสที่กระทรวงยุติธรรมจัดตั้งศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ขึ้น นับว่าเป็นการสมควรอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระไปจากศาลจังหวัดสกลนครแล้ว ยังเป็นการนำความยุติธรรมไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกล ให้ได้รับความสะดวก ประหยัด และรวดเร็วในการติดต่อราชการศาลอีกด้วย

ในวาระอันเป็นมงคลที่กระทรวงยุติธรรมจะเปิดดำเนินการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ผมขออวยพรให้ท่านผู้พิพากษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ธุรการของศาล จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีพลานามัยที่สมบูรณ์เพื่อพร้อมที่จะอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนในจังหวัดสกลนครด้วยดีตลอดไป.

(นายเสียง ทวีวิมล)

๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๔

คำขวัญ

ของ

ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรมมีภารกิจหลักที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ สนับสนุนการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดและเป็นธรรม สมกับเป็นที่พึ่งสุดท้ายของประชาชน

กระทรวงยุติธรรมจึงเห็นสมควรดำเนินการก่อสร้างศาลจังหวัดสกลนคร (สาขาสว่างแดนดิน) ขึ้น ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งที่จักทำให้คดีดำเนินไปอย่างรวดเร็ว สามารถคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้ได้รับการอำนวยความสะดวกและยุติธรรมอย่างทั่วถึง

เนื่องในโอกาสวันเปิดดำเนินการของศาลจังหวัดสกลนคร (สาขาสว่างแดนดิน) หลังใหม่นี้ ไกรขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลพิภพ ได้โปรดดลบันดาลให้อาคารดังกล่าวจงสถิตสถาพรอยู่คู่จังหวัดสกลนครตลอดไป

(ศาสตราจารย์ ประภาศน์ อวยชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

คำขวัญ
ของปลัดกระทรวงยุติธรรม

การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยเที่ยงตรงและทั่วถึง นับเป็นจุดประสงค์หลักที่กระทรวงยุติธรรมได้ให้ความสำคัญมาโดยตลอด การเปิดทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ในครั้งนี้ จึงนับเป็นความก้าวหน้าอีกก้าวหนึ่งแห่งวงการศาลและกระทรวงยุติธรรมเพื่อบรรลุถึงจุดประสงค์ดังกล่าวโดยสมบูรณ์ อันมีส่วนในการย้ำเตือนถึงความสำคัญของการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีภายใต้พระปรมาภิไธยแห่งองค์พระมหากษัตริย์ตลอดจนความเป็นที่พึ่งสุดท้ายแก่ประชาชนของศาลยุติธรรมทั้งปวง

(นายเจริญ หัตถกรรม)

รองปลัดกระทรวง วิชาการฯ การแทน

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

คำขวัญ
ของ
อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔

การที่กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการจัดตั้งศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) นับว่าเป็นเรื่องที่น่ายินดี เพราะจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อราชการศาล ได้รับความยุติธรรมอย่างทั่วถึง ในขณะที่เดียวกันก็จะได้รับความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาพิพากษาคดีด้วย เป็นประโยชน์ต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้ส่วนหนึ่ง

ในโอกาสอันเป็นมงคลนี้ ผมขออำนวยพรให้ท่านผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ธุรการศาลทุกท่านประสบแต่ความสุขกายสบายใจ มีพลานามัยสมบูรณ์ และมีพลังจิตอันเข้มแข็งในอันที่จะร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยให้การจัดตั้งศาลแห่งนี้จนสำเร็จเรียบร้อยสง่างามสมกับเป็นสถานที่ประสิทธิประสาทความยุติธรรมให้แก่ประชาชนตลอดไป

(นายธวัชชัย พิทักษ์พล)

อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔

คำกล่าวรายงาน

โดย

นายรัชชัย พัทธกษพล อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔

ในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)

วันศุกร์ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๔

ขอประทานกราบเรียน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กระผมและข้าราชการศาลจังหวัดสกลนคร รู้สึกเป็นเกียรติและปิติยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้กรุณามาเป็นประธานในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ในวันที่

ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) แห่งนี้ นับเป็นศาลสาขาอีกแห่งหนึ่งที่ได้จัดตั้งขึ้นตามเจตนารมณ์แห่งการกระจายความยุติธรรมไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง เพื่อผ่อนคลายความขัดข้องของประชาชนในจังหวัดสกลนครที่อยู่ห่างไกลจากศาลจังหวัดสกลนคร กระทรวงยุติธรรมได้จัดตั้งศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ในลักษณะศาลสาขาขึ้นก่อน เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อราชการศาลแก่ประชาชนผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอกำแพงแสน อำเภอบ้านม่วง อำเภอวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอบ้านม่วงซึ่งอยู่ห่างจากศาลจังหวัดสกลนครถึง ๑๒๔ กิโลเมตร ตลอดจนประชาชนผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอกำแพงแสน ซึ่งอยู่ห่างจากศาลจังหวัดสกลนครถึง ๑๑๓ กิโลเมตร ซึ่งเชื่อว่าประชาชนดังกล่าวมาข้างต้นจะได้รับประโยชน์จากการจัดตั้งศาลสาขาแห่งนี้เป็นอย่างดีสมดังเจตนารมณ์แห่งการกระจายความยุติธรรมไปสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ศาลจังหวัดสกลนครได้มีคำสั่งกำหนดให้ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) เริ่มพิจารณาตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๔ เป็นต้นไป โดยให้ใช้อำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เฉพาะในคดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินเจ็ดปีไม่ว่าจะมีโทษปรับหรือไม่ ที่เกิดขึ้นในท้องที่หรืออยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจภูธรอำเภอกำแพงแสน สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านม่วง สถานีตำรวจภูธรอำเภอวาริชภูมิ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสว่างแดนดิน สถานีตำรวจภูธรอำเภอส่องดาว สถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอเจริญศิลป์

และสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน การไต่สวนชั้นอุทธรณ์ที่ความตายเกิดในเขตอำเภอกำตากลำ อำเภอบ้านม่วง อำเภอวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน คดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินหนึ่งแสนบาทอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอกำตากลำ อำเภอบ้านม่วง อำเภอวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน หรือสิทธิหรือประโยชน์อันเกี่ยวกับทรัพย์สินเหล่านี้ หรือคดีที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอดังกล่าวคดีไม่มีข้อพิพาทซึ่งไม่ใช่คดีร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ที่มูลคดีเกิดหรือที่ผู้เรียกร้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอดังกล่าว ตลอดจนมีมูลคดีขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกที่เจ้ามรดกมีภูมิลำเนาในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอดังกล่าวในขณะถึงแก่ความตาย ทั้งนี้โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทุกส่วนอันได้แก่ กรมตำรวจ สำนักงานอัยการสูงสุด และกรมราชทัณฑ์

บัดนี้ได้เวลาอันเป็นอุดมมงคลฤกษ์แล้ว กระผมขอกราบเรียนเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้โปรดประกอบพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) เพื่อเป็นสิริมงคลแก่อาคารแห่งนี้ ในอันที่จะประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชนสืบไป

คำกล่าวตอบ

โดยศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)

วันศุกร์ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๔ เวลา ๑๐.๐๙ น.

ท่านอธิบดีผู้พิพากษามาสด ๔ และท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ผมรู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาประกอบพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ในวันนี้

การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดี นับเป็นหน้าที่สำคัญของศาลและกระทรวงยุติธรรม และเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลมาทุกยุคทุกสมัยที่จะกระจายความยุติธรรมไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นห่างไกลโดยทั่วถึงตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาศาลนับเป็นสัญลักษณ์แห่งความมั่นคงของชาติ เป็นเครื่องหมายแห่งความมีชื่อเสียงของบ้านเมือง กระทรวงยุติธรรมจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดตั้งศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) นี้ จะมีส่วนในการอำนวยความสะดวก ความรวดเร็วและประหยัดให้แก่ประชาชนในการติดต่อราชการกับศาลมากยิ่งขึ้น ทั้งเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนผู้เกี่ยวข้องอีกด้วย การดำเนินการเพื่อการจัดตั้งศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) แห่งนี้ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ศาลและฝ่ายปกครองและจากท่านอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนครและประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างดี จึงสามารถก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลเป็นที่เรียบร้อยพร้อมที่จะเปิดทำการได้ ผมในนามกระทรวงยุติธรรมจึงใคร่ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในการจัดตั้งศาลสาขาแห่งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

บัดนี้ได้เวลาอันเป็นมงคลฤกษ์แล้ว ผมขอประกอบพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) และใคร่ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายรวมทั้งพระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้โปรดดลบันดาลให้อาคารที่ทำการศาลสาขาแห่งนี้ จงสถิตสถาพรเป็นที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชนที่อยู่ในเขตอำนาจศาลสาขาแห่งนี้สืบไปและขอให้ทุกท่านที่มาร่วมในพิธีนี้รวมทั้งครอบครัวเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ขอให้ปราศจากสรรพโรคาพาธ ภัยพิบัติ และอุปัทวันตรายทั้งปวง และสัมฤทธิ์ผลในสิ่งที่พึงปรารถนาทุกประการ

ขอขอบคุณ

การเปิดทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ในวันนี้สำเร็จลุล่วงไป โดยเรียบร้อยด้วยความกรุณาจากบุคคลผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ท่านเจริญ หัตถกรรม รองปลัดกระทรวงรักษาการแทนปลัดกระทรวงยุติธรรม ท่านรัชชัย พิทักษ์พล อธิบดีผู้พิพากษาศาล ๔ ได้กรุณาแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมการและให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ข้าราชการศาลทุกคนที่ได้ร่วมแรงร่วมใจในการดำเนินงานต่าง ๆ เป็นอย่างดียิ่ง ตลอดทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้อนุเคราะห์ในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ พันตรีสีห์พนม วิชิตวรสาร คุณจีรมิตร อุดมธรรมภักดี คุณสุวิชัย อุดมธรรมภักดี อดีต ส.ส.จังหวัดสกลนคร นอกจากจะสนับสนุนริเริ่มก่อตั้งศาลแล้วยังให้ความอนุเคราะห์ด้านต่าง ๆ ตลอดมา การจัดทำหนังสือที่ระลึกเล่มนี้ได้รับความอนุเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการจัดทำจากผู้มีอุปการะคุณ ซึ่งปรากฏนามในหนังสือเล่มนี้แล้ว

ในนามของศาลจังหวัดสกลนคร ผมขอขอบพระคุณท่านผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน ทั้งที่ได้กล่าวนามมาข้างต้นและที่ไม่อาจกล่าวนามเฉพาะได้หมด ตลอดจนท่านผู้มีเกียรติที่ได้มาร่วมพิธีทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

(นายอวราม เสนามนตรี)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสกลนคร

สารบัญ

คำขวัญ

ผู้ทำการแทนประธานศาลฎีกา

คำขวัญ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

คำขวัญ

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

คำขวัญ

อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔

คำกล่าวรายงาน

นายธวัชชัย พิทักษ์พล

คำกล่าวตอบ

ศาสตราจารย์ประภาส อวยชัย

คำสั่งศาลจังหวัดสกลนคร.....๑

ประวัติจังหวัดสกลนคร.....๓

ประวัติศาลจังหวัดสกลนคร.....๔

ประวัติศาลจังหวัดสกลนคร
(สว่างแดนดิน).....๑๔

ความเป็นมาของศาลจังหวัด

สกลนคร (สว่างแดนดิน).....๑๕

ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)

ให้อะไรท่านบ้าง.....๒๓

งานคุมประพฤติผู้ใหญ่.....๒๖

อาจาโรวาท.....๒๙

คำแนะนำการไปศาล

และปฏิบัติตนในศาล.....๔๒

กฎหมายที่ประชาชนควรรู้.....๔๔

การทำบัตรประจำตัวประชาชน

ความรู้เกี่ยวกับการเกณฑ์ทหาร.....๖๐

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว-มรดก.....๖๒

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่ง.....๖๗

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ดิน.....๗๖

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายอาชญากรรม.....๗๘

การวางทรัพย์.....๘๒

คณะผู้จัดทำ

หนังสือที่ระลึก

เนื่องในโอกาสเปิดดำเนินการ

ศาลจังหวัดสกลนคร

(สว่างแดนดิน)

● คณะที่ปรึกษา

๑. นายเจริญ หัตถกรรม
รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

๒. นายธวัชชัย พิทักษ์พล
อธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔

๓. ผู้อำนวยการกองวิชาการ

● คณะทำงาน

๑. นายอร่าม เสนามนตรี ประธานคณะทำงาน
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

๒. นายธีระเดช ยวชิต คณะทำงาน
ผู้พิพากษา

๓. นายอรพงษ์ ศิริกานต์นันท คณะทำงาน
ผู้พิพากษา

๔. นายวิรัตน์ วิชัยพิชิตกุล คณะทำงาน
ผู้พิพากษา

๕. นายนิคม หังสุวรรณ คณะทำงาน
ผู้พิพากษา

๖. นายคัม ปานเนาว์ คณะทำงาน
จำศาล

๗. นายสุระ สวัสดิ์พาณิชย์ คณะทำงาน/เลขานุการ
รองจำศาล (ปชส)

คำสั่งศาลจังหวัดสกลนคร

ที่ ๑๖/๒๕๓๔

เรื่อง กำหนดการนั่งพิจารณาคดีของศาลจังหวัดสกลนคร ณ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ด้วยกระทรวงยุติธรรมเห็นว่า ประชาชนในอำเภอคำตากลำ อำเภอบ้านม่วง อำเภวาริชภูมิ อำเภอ-สว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นพื้นที่ห่างไกล ต้องประสบความยากลำบากในการเดินทางมาใช้สิทธิทางศาล เป็นเหตุให้ไม่สามารถกระจายความยุติธรรมไปอย่างทั่วถึง สมควรให้ศาลจังหวัดสกลนครเปิดทำการสาขาที่อำเภอสว่างแดนดินมีเขตอำนาจครอบคลุมพื้นที่อำเภอ และกิ่งอำเภอดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบกับมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจึงกำหนดให้มีกัณนังพิจารณา ณ ที่ทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) เพื่อใช้อำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เฉพาะในคดีดังต่อไปนี้

(๑) คดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินเจ็ดปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับหรือไม่ ที่เกิดในท้องที่หรืออยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจภูธรอำเภอคำตากลำ สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านม่วง สถานีตำรวจภูธรอำเภวาริชภูมิ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสว่างแดนดิน สถานีตำรวจภูธรอำเภอส่องดาว สถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน

(๒) การไต่สวนชั้นสูตรพลิกศพที่ความตายเกิดในเขตอำเภอคำตากลำ อำเภอบ้านม่วง อำเภวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน

(๓) คดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินหนึ่งแสนบาท อันเกี่ยวข้องกับสังหาริมทรัพย์ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอคำตากลำ อำเภอบ้านม่วง อำเภวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน หรือสิทธิหรือประโยชน์ใดอันเกี่ยวกับทรัพย์สินเหล่านี้ หรือคดีที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอดังกล่าว

(๔) คดีไม่มีข้อพิพาทซึ่งไม่ใช่คดีร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ที่มูลคดีหรือที่ผู้ร้องมีภูมิสำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน

(๕) คดีขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกที่เจ้ามรดกมีภูมิสำเนาในพื้นที่อำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน ในขณะที่ถึงแก่ความตาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

(นายอวรม์ เสนามนตรี)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสกลนคร

ประวัติจังหวัดสกลนคร

โดย นายสุระ สวัสดิ์พัฒน์ ร่องอำศีล (ประสิทธิ์)

จังหวัดสกลนครเป็นจังหวัดที่มีประวัติความเป็นมาเก่าแก่มากนานจังหวัดหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๔๓๑ จังหวัดสกลนครมีอายุครบ ๑๕๐ ปี ของการจัดตั้งเมืองสกลนครอย่างเป็นทางการ ปรากฏตามหลักฐานอ้างอิงคือ สารตราตั้งเมืองสกลนคร ณ หอวิษณุานหอสมุดแห่งชาติ หมู่จดหมายเหตุรัชกาลที่ ๓ เลขที่ ๑๐ จ.ศ.๑๒๐๐ (พ.ศ.๒๓๘๑) หากสืบประวัติย้อนหลังปรากฏว่ามีประวัติความเป็นมาของจังหวัดหลายร้อยปี

จังหวัดสกลนครตั้งอยู่ตอนบนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๖๓๓ กม. สูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๗๒ เมตร และห่างจากแม่น้ำโขงจุดที่ตั้งจังหวัดนครพนมซึ่งเป็นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประมาณ ๔๐ กม. มีอาณาเขตดังนี้

๑. ทิศเหนือ จดเขต อ.โซ่พิสัย และอ.เซกา ของจ.หนองคาย และอ.ศรีสงคราม อ.ท่าอุเทน ของจ.นครพนม โดยมีลำน้ำสงครามกั้นเขตจังหวัด

๒. ทิศตะวันออก จดเขต อ.ท่าอุเทน อ.เมืองนครพนม และอ.นาแก ของจังหวัดนครพนม

๓. ทิศใต้ จดเขต อ.เขาวง อ.สมเด็จ และอ.คำม่วง ของจังหวัดกาฬสินธุ์ อ.กุมภวาปี จ.อุดรธานี

และอ.นาแก จ.นครพนม โดยมีทิวเขาภูพานกั้นเขตจังหวัด

๔. ทิศตะวันตก จดเขต อ.หนองหาน อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี และ อ.โพนทิสัย จ.หนองคาย มีลำน้ำสงครามกั้นเขตจังหวัด

จังหวัดสกลนคร มีเนื้อที่ประมาณ ๔,๖๐๕.๗๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๖,๐๐๓,๖๐๐ ไร่ แยกได้ดังนี้

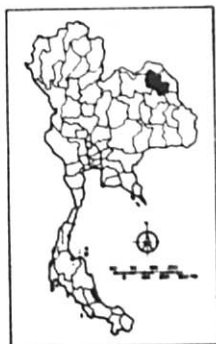
๑. พื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๒,๖๐๔,๕๕๔ ไร่

๒. พื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑,๐๔๖,๒๕๐ ไร่ หรือประมาณ ๑๔.๒๖%

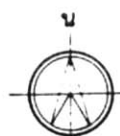
๓. พื้นที่อื่น ๆ จำนวน ๒,๓๐๒,๗๙๖ ไร่

ที่มา ๑. รายงานประจำปี สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร

๒. เนื้อที่ป่าไม้ของประเทศไทย ๒๕๒๕ จากภาพถ่ายดาวเทียม กรมป่าไม้

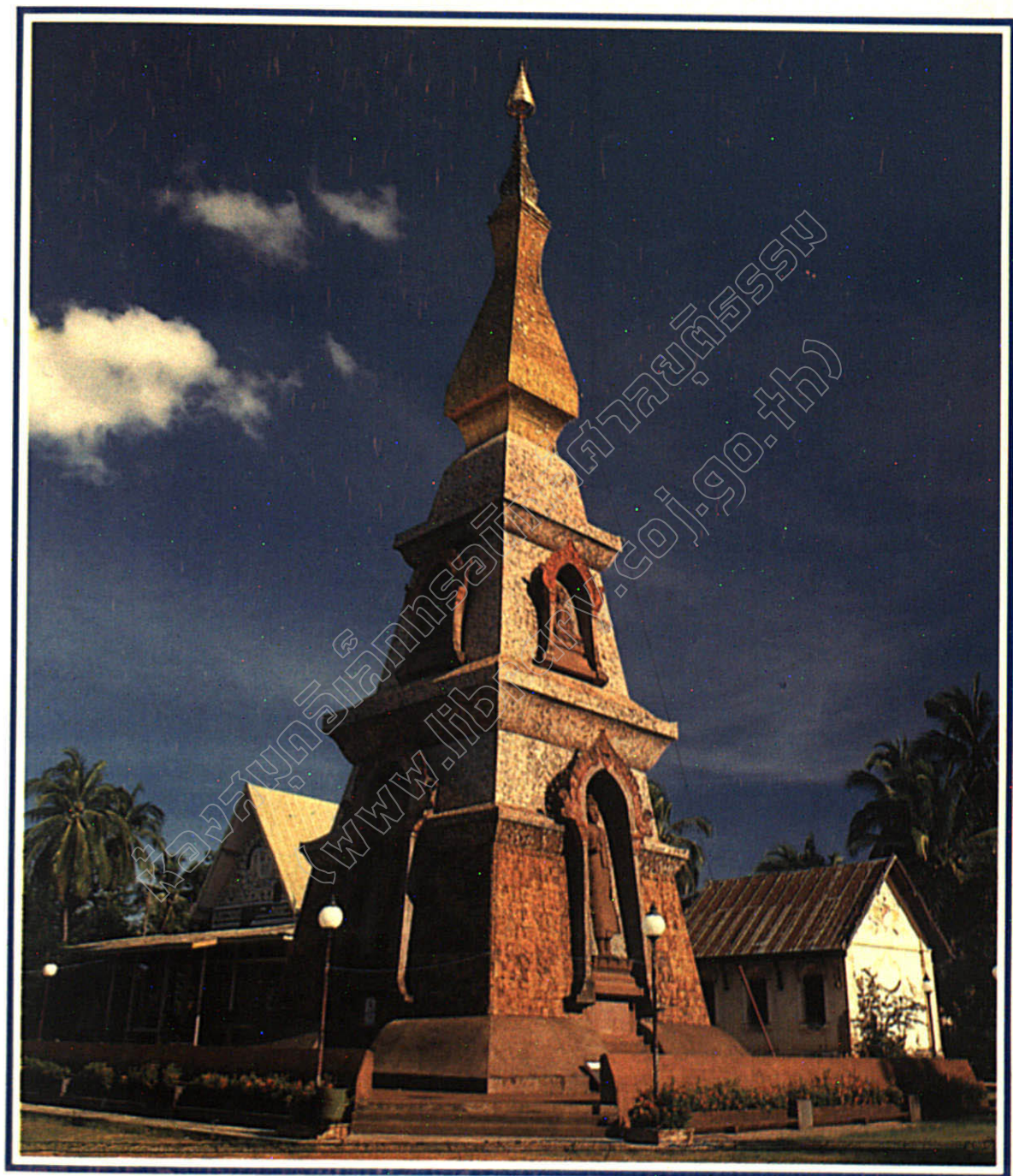
ตำบลในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร
71 ต. ราษฎร์ชุม

แผนที่จังหวัดสกลนคร

5 0 5 10 15 20 25 กม

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

พระธาตุพนม

พิพิธภัณฑ์พระยาจักรย์วัน อุบล

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๑๗๒ เมตร ตอนเหนือของจังหวัดได้แก่ อ.บ้านม่วง อ.วานรนิวาส อ.คำตากล้า อ.อากาศอำนวย สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดมีสภาพป่าปนไร่ ป่าส่วนใหญ่เป็นพวกป่าแดงโปร่งไม้เต็ง ไม้รัง ไม้พลวง เหนือที่ตั้งอำเภออากาศอำนวยและ บางส่วนริมแม่น้ำสงครามเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วม ซึ่งใช้ทำนาได้บางส่วนเท่านั้น ส่วนใหญ่จะทิ้งไว้รกร้างว่างเปล่า มีพวกไม้พุ่มเตี้ยและหญ้าขึ้นปกคลุมทั่วไป ตอนใต้ของจังหวัดเป็นที่ราบสูง ได้แก่ ที่ราบสูงเทือกเขาภูพานและที่ราบระหว่างหุบเขา มีสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาดอยู่บริเวณ อ. กุดบากเขตจังหวัดสกลนคร ได้อาศัยสันเขาของเทือกเขาภูพานเป็นหลักติดกับที่ตั้งตัวจังหวัดมีหนองน้ำขนาดใหญ่ชื่อหนองหารมีน้ำตลอดปี เป็นหนองน้ำที่ใหญ่เป็นลำดับที่ ๒ ของประเทศ ซึ่งมีขนาดกว้างประมาณ ๗ กม. ยาวประมาณ ๑๔ กม. ระดับน้ำลึกประมาณ ๓-๖ เมตร หนองหารเป็นที่รองรับน้ำจากแม่น้ำต่าง ๆ หลายสายสำหรับด้านตะวันออกของจังหวัด ซึ่งมีเขตติดกับจังหวัดนครพนม มีสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาด ด้านตะวันตกพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเรียบสลับพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาดเช่นกัน ใช้ในการทำไร่

จังหวัดสกลนคร มีลักษณะภูมิอากาศแบ่งเป็น ๓ ฤดูดังนี้

๑. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-ตุลาคม
๒. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ ในฤดูหนาวอากาศหนาวจัด
๓. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน ฤดูนี้อากาศร้อนมาก

อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๒๖.๔ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยในฤดูร้อนประมาณ ๓๗.๔ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนของจังหวัดเฉลี่ยประมาณ ๑,๕๓๑ มม. โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดในเดือนสิงหาคม ประมาณ ๓๕๗.๑ มม. และมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนธันวาคม ประมาณ ๑.๙ มม. จำนวนวันฝนตกเฉลี่ย ๑๓๖.๔ วันต่อปี

การปกครอง

จังหวัดสกลนครแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ ๔ กิ่งอำเภอ ๑๑๔ ตำบล ๑,๑๓๕ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล ๑๒ สุขาภิบาล

จำนวนประชากรทั้งสิ้น (สถิติเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๓๑) จำนวน ๙๒๕,๙๖๘ คน แยกเป็นประชากรชาย ๔๖๔,๒๔๔ คน ประชากรหญิง ๔๖๑,๖๖๔ คน

อำเภอมี ๑๓ อำเภอคือ อำเภอเมืองสกลนคร อำเภอพรรณานิคม อำเภอวาริชภูมิ อำเภовานรนิวาส อำเภอสว่างแดนดิน อำเภออากาศอำนวย อำเภอกุสุมาลย์ อำเภอกุดบาก อำเภอบ้านม่วง อำเภอพังโคน อำเภอส่องดาว อำเภอคำตากล้า อำเภอเต่างอย

กิ่งอำเภอมี ๔ กิ่งอำเภอคือ กิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอโพนนาแก้ว

สภาพทางเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดสกลนครส่วนใหญ่ขึ้นกับอาชีพและผลิตผลทางการเกษตรกรรม อาชีพหลักคือ การทำนา ซึ่งมีทั้งนาปีและนาปรัง การทำสวนผลไม้ พืชไร่ เลี้ยงปลา เป็นต้น พืชที่สำคัญคือ ข้าว รองลงมาได้แก่ มันสำปะหลัง พื้นที่ที่ใช้ในการปลูกข้าว

มีประมาณ ๑,๘๗๔,๗๑๖ ไร่ หรือประมาณ ๘๗.๕% ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด นอกจากนั้นยังมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันได้แก่ อ้อย ถั่วลิสง ข้าวโพด ปอแก้ว ปอกระเจา ฝ้าย ถั่วเขียว ไม้ผล เช่น มะม่วง มะขาม

สภาพทางสังคม

วัฒนธรรมประเพณี ชาวจังหวัดสกลนครทั่วไป ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ที่สืบทอดกัน มาช้านาน คือยังนับถือระบบอาวุโสมีความเชื่อถือและ ศรัทธาในพระพุทธศาสนา มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ และสถาบันทางการปกครองของรัฐ อย่างมั่นคง ชอบความเป็นอิสระมีนิสัยใจคออ่อนโยนโอบ อ้อมอารี รักพวกพ้องและท้องถิ่น ขยันขันแข็งในการ ประกอบอาชีพ

การศึกษา จังหวัดสกลนคร ได้จัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา มีนักเรียนนักศึกษา และสถานศึกษาดังต่อไปนี้

ระดับประถมศึกษา	๖๐๔ โรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษา	๓๗ โรงเรียน
ระดับอาชีวศึกษา	๕ โรงเรียน
ระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัย	๒ แห่ง
จำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษา	๑๕๔,๖๐๐ คน
จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	๒๓,๘๖๓ คน

(ที่มา ข้อมูลการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ฉบับย่อ ๒๕๓๐)

การศาสนา ราษฎรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาเป็นศาสนาคริสต์

สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสกลนคร

สกลนครเมืองมนต์ขลังอันศักดิ์สิทธิ์แห่งพุทธศาสนา ตั้งโดดเด่นริมทะเลสาบหนองหาร ทะเลสาบแห่งความหมายของชีวิตซึ่งอยู่ในอ้อมกอดของเทือกเขาภูพาน ขุนเขาแห่งการแสวงหาความงดงามและความรื่น-ลับอันสวยงามของธรรมชาติ ในอดีตเรียกเมือง "หนองหารหลวง" ห่างจากกรุงเทพมหานคร เพียงหกร้อยกว่า กิโลเมตร

๑. พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ เป็นสถานที่ที่ชาวจังหวัดสกลนครภูมิใจยิ่งนัก โดยเฉพาะช่วงที่มีการเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐาน ในราวเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ภายในพระตำหนัก มีบรรยากาศร่มรื่นงดงามด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด เป็นที่รักและเกิดทุนของชาวจังหวัดสกลนครและประชาชนทั่วทั้งประเทศ

๒. พระธาตุเชิงชุม ปูชนียสถานที่สำคัญคู่บ้านคู่เมืองมาตั้งแต่สมัยโบราณอยู่ในเขตเทศบาล เมืองสกลนคร ภายในมีหลวงพ่อองค์แสนซึ่งเป็นที่สักการบูชา

๓. พระธาตุศรีมงคล เป็นเจดีย์ฐานสี่เหลี่ยม สร้างครอบพระธาตุศิลาแลง อยู่ใกล้ที่ว่าการอำเภวาริชภูมิ ห่าง ๐.๕ กิโลเมตร

๔. พระธาตุนารายณ์เจงเวง พระธาตุศิลาแลง สร้างสมัยขอมเรืองอำนาจอยู่ห่างจากตัวเมืองสกลนคร ไปทางถนน สกล-อุดร ประมาณ ๕ กิโลเมตร

๕. พระธาตุภูเพ็ก อยู่บนเทือกเขาภูพานในเขตอำเภอมพรรณานิคม ห่างจากจังหวัด ๓๕ กิโลเมตร เป็นพระธาตุเก่าแก่อายุร่วมสามพันปีมาแล้ว ภายในมีพระพุทธรูปโบราณ

๖. พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

อยู่ในวัดป่าสุทธาวาสใกล้ศาลากลางจังหวัดเป็นที่รวบรวมสิ่งของบริวารเครื่องใช้และรูปปั้น ของพระอาจารย์มั่น พระอาจารย์สายวิปัสสนาที่มีชื่อเสียงมากที่สุด

๗. พิพิธภัณฑ์อาจารย์ฝั้น อาจาโร อยู่ห่างจากการอำเภอพรรณานิคม ๒ กิโลเมตร เป็นพิพิธภัณฑ์ที่สวยงาม ซึ่งรวบรวมเครื่องอัฐบริวารและรูปปั้นของพระอาจารย์ไว้สักการบูชา

๘. พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์วัน อุตตโม

อยู่ในวัดถ้ำพวงในเขตอำเภอส่องดาว ห่างจากจังหวัดสกลนคร ๑๐๕ กิโลเมตร เป็นพิพิธภัณฑ์ประดับด้วยหินอ่อน รวบรวมเครื่องอัฐบริวารและรูปปั้นของพระอาจารย์วัน

๙. อุทยานแห่งชาติห้วยผาด

อยู่ในเขตอำเภอเต่างอย ห่างจากจังหวัด ๓๔ กิโลเมตร มีอ่างเก็บน้ำที่อยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่สวยงาม มีห้วยผาดริสอร์ทที่สามารถรับนักท่องเที่ยวพร้อมบ้านพักและเรือนटीใหญ่

๑๐. น้ำตกห้วยใหญ่

อยู่ห่างจากการทำการอุทยานแห่งชาติ ๒ กิโลเมตร ลักษณะเป็นลำน้ำบุบตัวลดหลั่นเป็นชั้น ๆ รายล้อมด้วยสภาพป่าเขาที่ร่มเย็น

๑๑. อุทยานแห่งชาติภูพาน

อยู่ในเทือกเขาภูพาน ขุนเขาแห่งประวัติศาสตร์ที่มีผู้รู้จักมากที่สุด แต่น้อยคนนักที่ได้เข้าไปสัมผัสความงดงามของธรรมชาติ และยังเป็นที่ตั้งของพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ ห่างจากจังหวัด ๒๕ กิโลเมตร

๑๒. ถ้ำภูผาหยัน

อยู่บนยอดเขาในเทือกเขาภูพาน มีภาพแกะสลักบนหน้าผาแสดงวิถีชีวิตของชุมชนเชื่อว่ามียุกว่า ๓,๖๐๐ ปีมาแล้ว อยู่ห่างจากจังหวัด ๔๔ กิโลเมตร

๑๓. พิพิธภัณฑ์สุ่วชัยของชาวภูไท

ประเพณีของชาวภูไทที่ดำเนินต่อเนื่องมาแสนนานเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต การต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง ประกอบด้วยสี่สิ่งงดงาม สาวสวยร่วมพิธีด้วยจิตมิตรไมตรี

๑๔. ร่มวยโบราณ

ศิลปะการต่อสู้ในสมัยโบราณปรากฏในขบวนแห่ปราสาทผึ้งเพื่อร่วมขบวนแห่รายได้สมทบทุนการกุศล

๑๕. ศูนย์ศิลปาชีพภูพาน

อยู่ที่บ้านภูพาน ขุนเขาแห่งจิตวิญญาณ ห่างจากจังหวัด ๑๑๒ กิโลเมตร เป็นแหล่งผลิตศิลปหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาและแกะสลักไม้ที่มีชื่อ

๑๖. ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง

เป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของสกลนคร จัดขึ้นในงานเทศกาลออกพรรษาของทุกปี

เส้นทางท่องเที่ยว

๑. พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์มั่น - พระธาตุเชิงชุม - พระธาตุนารายณ์เจงเวง - พระธาตุภูเพ็ก - พิพิธภัณฑ์อาจารย์ฝั้น

๒. พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ - อุทยานแห่งชาติภูพาน - อุทยานแห่งชาติห้วยผาด - ศิลปกรรมบ้านท่าวัด - สวนสมเด็จพระนารายณ์ - หอนาง

๓. พิพิธภัณฑสถานพระอาจารย์ฝั้น-ศูนย์ศิลปาชีพภูคณาขาม-พิพิธภัณฑสถานพระอาจารย์วัน-น้ำตกห้วยใหญ่-
เขื่อนน้ำพุง

"พระธาตุเจดีย์มุนี คู้บ้าน

พระตำหนักภูพาน คู้เมืง

งามดิลอเลื่อง ทนองหาร

แลดระการ ปราสาทมั่ง

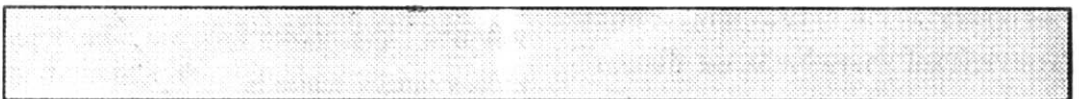
สอยลุดีซัง ลาวภูไท

ถิ่นมั่นใน พุทธธรรม "

หมายเหตุ

รวบรวมเรียบเรียงจาก ประวัตินครไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดสกลนคร

เอกสารแผ่นพับกองการท่องเที่ยวจังหวัดสกลนคร

พระธาตุเชิงชุม

พระธาตุนารายณ์เจงเวง

พระธาตุภูเพ็ก

ภูเก้า

ทางเข้าอุทยานราชภัฏนครราชสีมา

เขื่อนน้ำอูน

ปราสาทผึ้ง

รำวงโบราณ

ภาพจำ

การเส็งกลอง

ทิวทัศน์

รำไท

ประวัติศาสตร์จังหวัดสกลนคร

ความเป็นมาของศาลจังหวัดสกลนครเท่าที่ค้นพบปรากฏตามหนังสือพงศาวดารเมืองสกลนครของพระบริบาลศุภกิจ (คำสาย ศิริจันทร์) ว่า

“ถึงปีมะเมีย จอศก จุลศักราช ๑๒๖๕ พระพุทธศักราช ๒๔๓๗ รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๓ ทางข้าราชการข้าหลวงต่างพระองค์สำเร็จราชการมณฑลฝ่ายเหนือโปรดเกล้าให้จำช่วงไฟประทีปวังซ้าย (ช่วง) มาเป็นข้าหลวงเมืองสกลนคร จำช่วงฯ ข้าหลวงจัดเปลี่ยนและเพิ่มระเบียบราชการตามรับสั่งข้าหลวงต่างพระองค์ คือ

๑. จัดตั้งกรมเมือง กรมวัง กรมคลัง กรมนา ในเมืองสกลนคร มี ๔ กรม พระวิเชียรพลหาร กรมเมืองคนเก่าลาออกจากตำแหน่งกรมเมือง จำช่วงฯ ข้าหลวงตั้งให้ท้ายขัติย (ศีล) บุตรราชวงศ์ (อิน) คนเก่าเป็น พระบุรีรักษ์กรมเมือง กรมเมืองมีหน้าที่ชำระตัดสินคดีด้วยความแฟงและอาญาตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อยทั่วไป ออกหนังสือเดินทางให้ราษฎรไปมาค้าขาย อุปฮาดราชวงศ์ ราชบุตรผู้ช่วยให้รวมกันเรียก กองยุติธรรม คอยชำระความอุทธรณ์ที่ราษฎรร้องอุทธรณ์กล่าวโทษกรมต่าง ๆ เจ้าเมืองคอยรับชำระความอุทธรณ์ที่ราษฎรคอยอุทธรณ์กล่าวโทษกองยุติ-

ธรรม เจ้าเมืองจะชำระตัดสินคดีอุทธรณ์ขึ้นนี้ ให้ประชุม
ตั้งกรรมการ ๓ นาย ลงความเห็นชอบด้วยจึงเป็นคำตัดสิน
เด็ดขาดได้ ข้าหลวงเป็นผู้แนะนำข้าราชการทั่วไปทุกกรม ทุก
กอง และเมืองขึ้น เมืองสกลนคร ก็ให้อนุโลมจัดวางระเบียบ
การเหมือนกันอย่างเมืองสกลนคร แต่ต้องกระทำได้ เมื่อได้
รับอนุวัติข้าหลวงผู้ว่าราชการเมืองสกลนครแล้ว

๒. -----

อันถือว่าเป็นการจัดระเบียบการปกครอง ซึ่งรวมทั้ง
การพิจารณาพิพากษาคดี ของข้าหลวงเมืองสกลนคร ก่อน
การจัดรวมศาลต่าง ๆ เข้ามาอยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม
ครั้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๘ มีการจัดระเบียบศาลต่าง ๆ ให้อยู่
ในสังกัดกระทรวงยุติธรรมโดยมีการประกาศใช้พระธรรมนูญ
ศาลหัวเมือง ร.ศ. ๑๑๔ จัดตั้งศาลหัวเมืองเป็นศาลมณฑล
ศาลเมือง และศาลแขวง กำหนดให้ศาลเมืองสกลนคร ขึ้น
อยู่กับศาลมณฑลอุดรธานี ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดอุดรธานี ต่อมา
ประกาศกระทรวงยุติธรรมเปลี่ยนชื่อศาลเมืองสกลนครอีก
หลายครั้งตามการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมืองสกลนคร
กล่าวคือ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๕ เปลี่ยนชื่อเป็น "ศาลบริเวณสกล-
นคร" โดยมีพระบริบาลศุภกิจ (คำสาย สิริขันธ์) ทำหน้าที่
ผู้พิพากษา นายมาก ทำหน้าที่ผู้พิพากษารอง พระพิทักษ์-
ฐานกิจ ทำหน้าที่พระอำนวยการ และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อกลับเป็น
"ศาลเมืองสกลนคร" อีกครั้ง

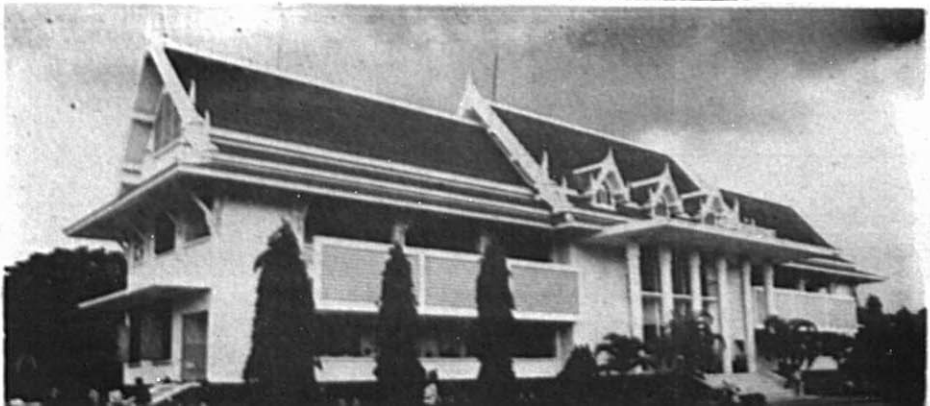
เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๔ เปลี่ยนชื่อเป็น "ศาลจังหวัด
สกลนคร" มีขุนทิพยสุภา เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาล โดย
เป็นศาลที่ขึ้นกับสำนักงานข้าหลวงยุติธรรม ภาค ๓ ซึ่งตั้ง
อยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา

และเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๘ ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่ง
แยกศาลต่าง ๆ ออกเป็น ๕ ภาค ศาลจังหวัดสกลนคร ถูก
แบ่งให้ขึ้นอยู่กับสำนักงานข้าหลวงยุติธรรมภาค ๕ ซึ่งตั้ง
อยู่ที่จังหวัดอุดรธานี ในปีเดียวกันนั้นเองได้เปลี่ยนชื่อ
ตำแหน่งข้าหลวงยุติธรรมเป็นอธิบดีผู้พิพากษามภาค ๕ และ
ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ มีพระราชกฤษฎีกาย้ายสำนักงาน
อธิบดีผู้พิพากษามภาค ๕ ไปตั้งอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น ซึ่ง
เป็นที่ตั้งในปัจจุบันนี้

อาคารศาลจังหวัดสกลนคร

อาคารศาลจังหวัดสกลนครหลังแรกจะมีประวัติความ
เป็นมาอย่างไรไม่อาจหาหลักฐานได้ คงได้ความเพียงว่า
เป็นอาคารเรือนไม้ชั้นเดียว มุงด้วยหญ้าแฝก ตั้งอยู่หลัง
อาคารศาลากลางจังหวัดสกลนครหลังเดิม (สนามมิ่งเมือง
ปัจจุบัน) ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๓ พระยาสกลกิจวิจาร์ณ
ปลัดมณฑลประจำเมืองสกลนครได้จัดสร้างศาลากลางบ้าน
พักเจ้าเมือง ศาล และเรือนเก็บพัสดุของศาลขึ้นใหม่ โดย
อาคารศาลเป็นเรือนไม้ชั้นเดียว รูปปั้นหยาได้ทุนเดี่ย หลังคา
มุงด้วยกระเบื้องไม้กว้างยาวประมาณด้านละ ๖ วา มีมุข
ตรงกลาง มีบันไดขึ้นสองข้างมุข ภายในใช้ฉากกันเป็นห้อง
พิจารณา ๒ ห้อง โดยสร้างขึ้นบริเวณใกล้ ๆ กับอาคารศาล
หลังแรก คือบริเวณคูน้ำติดรั้วด้านทิศตะวันออกของบ้านพัก
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลขณะนั้น (ปัจจุบันข้างสนามมิ่งเมือง)

ส่วนเรือนเก็บพัสดุของศาลตั้งอยู่ด้านหลังอาคารศาลมีขนาดกว้าง ๒ วา ๒ คอก ยาว ๓ วา ๓ คอก พื้นฝากระดาน หลังคามุงกระเบื้องไม้ ระหว่างอาคารศาลกับเรือนเก็บพัสดุมีชานกว้าง ๒ เมตร ใช้เดินถึงกันได้ การก่อสร้างได้ขอแรงงานไพร่มาช่วยกันสร้างขึ้นโดยมิได้ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินเลย อาคารศาลหลังดังกล่าวจึงเป็นอาคารหลังที่ ๒ และถูกใช้เรื่อยมา แต่เนื่องจากมีคดีเพิ่มขึ้นมากห้องพิจารณา ซึ่งมีเพียง ๒ ห้อง ไม่เพียงพอจึงได้ใช้ฉากกันด้านหลังเป็นห้องพิจารณาเล็ก ๆ อีก ๑ ห้อง

อาคารศาลหลังนี้ได้ใช้เป็นทั้งทำการศาลมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๔๙๓ เนื่องจากมีสภาพเก่าและชำรุดทรุดโทรมมาก ทั้งคับแคบไม่สะดวกต่อการปฏิบัติราชการ แม้จะเคยซ่อมแซมหลายครั้งแต่ก็พอปะทึงไปได้ชั่วคราว ครั้งหนึ่งเมื่อเดือนตุลาคม ๒๔๙๑ ขณะผู้พิพากษากำลังพิจารณาความอยู่ที่ห้องพิจารณาด้านหลัง ดังและเส้าหักลงมาตลอดทั้งด้าน แต่ไม่มีผู้ได้รับอันตราย ด้วยเหตุดังกล่าวในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ กระทรวงยุติธรรมจึงได้รื้องบประมาณจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท สร้างอาคารศาลหลังใหม่ขึ้นเป็นอาคารเรือนไม้ชั้นเดียว ได้ทุนสูง หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ กว้าง ๘ เมตร ยาว ๓๒ เมตร มีมุขยื่นทางด้านหลังกว้าง ๔ เมตร ยาว ๖ เมตร ไว้เป็นห้องทำงานของผู้พิพากษา มีห้องพิจารณา ๒ ห้อง ทางปีกซ้ายและปีกขวาห้องทำงานของข้าราชการตุลาการอยู่ตรงกลาง แต่เนื่องจากสถานที่ตั้งอาคารศาลเดิมคับแคบไม่เหมาะสม จึงย้ายไปสร้างบนที่ดินราชพัสดุเนื้อที่ ๑๓ ไร่เศษ ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกของเรือนจำจังหวัดสกลนคร (ปัจจุบันโรงเรียนเทศบาล ๓ ยุติธรรมวิทยา) ห่างจากอาคารศาลเดิมประมาณ ๑๕ เส้น ต่อมาได้รับงบประมาณสมทบอีกเป็นค่าถมดิน ๑๖,๔๐๐ บาท ค่าก่อสร้างห้องเก็บพัสดุได้ทุนศาล ที่พักพยานและห้องควบคุม

ผู้ต้องหา ๔๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๒๑๔,๔๐๐ บาท โดยว่าจ้างนายสมศรี ทองอยู่ ทำการก่อสร้าง และทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๙๓ โดยพระนิติธรรม-ประภรณ์ ข้าหลวงยุติธรรมภาค ๓ เป็นประธาน แต่ต่อมาเมื่อมีห้องเพิ่มขึ้นจึงเกิดความคับแคบไม่สะดวกต่อการปฏิบัติราชการ จึงแบ่งกันห้องทำงานของข้าราชการตุลาการเป็นห้องพิจารณาเล็ก ๆ อีก ๑ ห้อง

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ กระทรวงยุติธรรมได้อนุมัติงบประมาณจัดสร้างอาคารศาลใหม่ขึ้นเป็นอาคารตึกทรงไทย ๒ ชั้น ขนาด ๙ บัลลังก์ กว้าง ๘.๕๐ เมตร ยาว ๔๘.๒๐ เมตร มีมุขด้านหลังกว้าง ๔.๒๐ เมตร ยาว ๘ เมตร จัดสร้างชั้นบนที่ดินที่จังหวัดสกลนครไว้ใช้เป็นศูนย์ราชการ มีห้องพิจารณา ๔ ห้อง บนชั้น ๒ ปีกซ้ายและปีกขวาข้างละ ๒ ห้อง มุขด้านหลังชั้นบนใช้เป็นห้องทำงานของผู้พิพากษา ส่วนมุขด้านหลังชั้นล่างใช้เป็นห้องเก็บสำนวน ชั้นล่างปีกขวาใช้เป็นห้องทำงานของข้าราชการตุลาการ ส่วนปีกซ้ายใช้เป็นห้องควบคุมผู้ต้องหา และห้องพักพยาน หมายความและพนักงานอัยการ โดยว่าจ้างบริษัทสหพันธ์ก่อสร้าง จำกัด ทำการก่อสร้างในราคา ๑,๕๔๘,๐๐๐ บาท มี นายกำธร พันธุลา ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๐๔ และพระยา-อรรณการีย์นพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานพิธีเปิด เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐ นับเป็นอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสกลนครหลังที่ ๔ ซึ่งใช้อยู่จนกระทั่งปัจจุบัน ส่วนอาคารศาลหลังเดิม (หลังที่ ๓) ซ้ำงเรือนจำจังหวัดสกลนคร) กระทรวงยุติธรรมได้มอบให้เทศบาลเมืองสกลนครใช้เป็นที่ตั้งโรงเรียนเทศบาล และทางเทศบาลเมืองสกลนคร ตั้งชื่อโรงเรียนดังกล่าวว่า "โรงเรียนเทศบาล ๓ ยุติธรรมวิทยา" เพื่อเป็นที่ระลึกถึงกระทรวงยุติธรรม เจ้าของอาคารเดิม

อาคารที่ทำการศาลจังหวัดสกลนครหลังใหม่นี้ได้ถูกใช้เรื่อยมาแต่เนื่องจากมีคดีที่เพิ่มขึ้นมากทั้งห้องพิจารณาคดีที่มีอยู่เพียง ๔ ห้อง ก็ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้พิพากษา จึงมีการกันห้องพักพยาน ทนายความและพนักงานอัยการ เป็นห้องพิจารณาคดีห้องที่ ๕ อีก ๑ ห้อง ครั้นเมื่อใช้ต่อมาเป็นเวลานานก็ชำรุดทรุดโทรม ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ กระทรวงยุติธรรมได้จัดสรรงบประมาณซ่อมแซมอาคารที่ทำการศาลใหม่ทั้งหมดพร้อมกับก่อสร้างอาคารเรือนแถวที่พักของข้าราชการตำรวจระดับ ๓-๔ ขนาด ๖ หน่วย จำนวน ๒ หลัง โดยว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัดเอกชัยก่อสร้าง ดำเนินการในราคา ๕,๕๓๖,๔๐๐ บาท นอกจากทำการซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดทรุดโทรมแล้ว ยังแบ่งกันห้องพักพยาน ทนายความและพนักงานอัยการเป็นห้องเก็บสำนวนคดีอีก ๑ ห้อง เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนสำนวนคดีที่มีเพิ่มมากขึ้น ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ จัดตั้งสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสกลนครขึ้น จึงได้จัดสร้างห้องควบคุมผู้ต้องหาใหม่ เป็นอาคารเอกเทศเฉพาะตั้งอยู่ด้านหลังของอาคารศาล ส่วนห้องควบคุมผู้ต้องหาเดิมได้ถูกดัดแปลงเป็นที่ทำการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสกลนคร

คณะผู้พิพากษาและข้าราชการตุลาการในอดีต ถ่ายเมื่อปีพ.ศ. ๒๔๙๔

ข้าราชการศาล

นายอร่าม เสนามนตรี
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสกลนคร

นายธีระเดช ชูวิชิต

นายอรพจน์ ศิริกานต์นันท

นายวิรัตน์ วิชัยพิชิตกุล

นายนิคม ทังสุวรรณ

คณะผู้พิพากษา

คณะกรรมการ ตุลาการ - ลูกจ้างประจำ

ข้าราชการและลูกจ้างประจำ

ปัจจุบันศาลจังหวัดสกลนคร มีตำแหน่งผู้พิพากษา จำนวน ๕ อัตรา คือ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ๑ อัตรา ผู้พิพากษา ๔ อัตรา ดังรายชื่อต่อไปนี้

๑. นายอร่าม เสนามนตรี
๒. นายธีระเดช ยุวจิต
๓. นายอรพงษ์ ศิริกานต์นพ
๔. นายวิรัตน์ รัชชพิชิตกุล
๕. นายนิคม ทั้งสุวรรณ

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

ผู้พิพากษา

ผู้พิพากษา

ผู้พิพากษา

ผู้พิพากษา

ข้าราชการธุรการมี ๒๔ อัตรา ลูกจ้างประจำมี ๕ อัตรา โดยมีจำศาล ๑ อัตรา รองจำศาล ๔ อัตรา ดังรายชื่อต่อไปนี้

๑. นายคุ้ม ปานเนา
๒. นายสุระ สวัสดิ์พาณิชย์
๓. นายอำไพ เจริญศรี
๔. นางสาวทัศนีย์ อ่อนอ่อน
๕. นางศรีเนษา ปรีสุทธีวุฒิพร

จำศาล (ระดับ ๖)

รองจำศาล ฝ่ายประชาสัมพันธ์ (ระดับ๕)

รองจำศาล ฝ่ายธุรการคดี (ระดับ๔)

รองจำศาล, งานรับฟ้องฯ (ระดับ๔)

รองจำศาล งานเก็บสำนวนความ (ระดับ๕)

ประวัติศาสตร์จังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)

โดย นายสุระ สวัสดิ์พิภาคไชย รองอำมาตย์ (ปชส.)

ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสกลนคร ไม่เหมือนจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งโดยมากอำเภอต่าง ๆ ตั้งอยู่ล้อมรอบตัวจังหวัด (อำเภอเมือง) แต่จังหวัดสกลนคร ตัวจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งศาลจังหวัดอยู่ทางทิศตะวันออก และอำเภอต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะจัดกระจายอยู่ทางทิศตะวันตกห่างไกลจากตัวจังหวัดสกลนครมาก อำเภอที่อยู่ไกลสุดมีระยะทางถึง ๑๒๓ กิโลเมตร การเดินทางไปมาเพื่อติดต่อราชการกับศาล เป็นไปด้วยความยากลำบาก ต้องเสียทั้งเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปติดต่อราชการ

การกับศาล ด้วยเหตุนี้ราษฎรอำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอใกล้เคียงหลายอำเภอได้เรียกร้องต่อผู้แทนราษฎรหลายครั้งหลายหนตลอดเวลาร่วม ๒๐ ปีมาแล้ว และครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๐ ราษฎรประมาณ ๓๐,๐๐๐ คน ก็ได้เรียกร้องให้กระทรวงยุติธรรมจัดตั้งศาลจังหวัดขึ้นที่อำเภอสว่างแดนดิน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๒ พันตรี สี่ห่ม วิจิตรสาร และนายสุวิชัย อุดมธรรมภักดี (เจียมเจริญอุดมดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด สกลนคร ในขณะที่ได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีขอให้จัด ตั้งศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ขึ้นที่อำเภอสว่าง แดนดิน โดยเสนอเงินในการก่อสร้างอาคารศาลจากงบ พัฒนาจังหวัดของทั้งสองท่านในปีงบประมาณ ๒๕๓๒ คนละ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓ ล้านบาท ทั้งนี้ เพราะการจัดตั้งศาลจังหวัดขึ้นที่อำเภอสว่างแดนดิน รัฐบาลจะต้องใช้เงินงบประมาณจำนวนมาก จึงขอจัดตั้ง ศาลจังหวัดสกลนครสาขาสว่างแดนดินขึ้นก่อน ในเขต ท้องที่ ๕ อำเภอ ๒ กิ่งอำเภอ คือ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอวาริชภูมิ อำเภอส่องดาว อำเภอบ้านม่วง อำเภอ- คำตาก้า กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน

กระทรวงยุติธรรมได้พิจารณาความเหมาะสม ในการจัดตั้งศาลสาขาของศาลจังหวัดสกลนคร แล้วเห็น ขอบด้วยในหลักการโดยมีหนังสือที่ ยธ ๐๒๒๖/๗๔๐๔-

๗๔๐๖ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๒ แจ้งให้ พันตรี สี่ห่ม วิจิตรสาร และนายสุวิชัย อุดมธรรมภักดี (เจียมเจริญอุดมดี) ดำเนินการตามโครงการโดยจัดสร้าง อาคารศาลสาขาขึ้นทั้งนี้ แบบแปลนอาคารศาลสาขา จะต้อง ได้รับความเห็นชอบจาก กระทรวงยุติธรรมก่อน โดยให้ประสานงานกับสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔ ศาลจังหวัดสกลนครและกองออกแบบและก่อสร้าง สำนัก งานปลัดกระทรวงยุติธรรม

จากนั้นกระทรวงยุติธรรม ได้รับงบประมาณ ดำเนินงานโครงการพัฒนาชนบท และชุมชนตามข้อเสนอ ของ ส.ส. ในส่วนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๒ เพื่อสร้างศาลจังหวัดสกลนคร สาขาสว่างแดนดิน เป็น เงิน ๒,๔๗๕,๐๐๐ บาท โดยการเสนอของ พันตรี สี่- ห่ม วิจิตรสาร และนายสุวิชัย อุดมธรรมภักดี (เจียม- เจริญอุดมดี) ซึ่งนับว่าเป็นเงินงบประมาณงวดแรกที่ใช้ ในการก่อสร้างอาคารศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) และในปีงบประมาณ ๒๕๓๓ กระทรวงยุติธรรมได้รับ

อนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการพัฒนาชนบทและชุมชนตามข้อเสนอของ พันตรี สีห์พนม วิจิตรวสาร ส.ส. จังหวัดสกลนคร (ขณะนั้น) ประจำปี ๒๕๓๓ เพื่อก่อสร้างศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) เพิ่มเติม จำนวน ๑,๓๖๕,๐๐๐ บาท

กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการก่อสร้างศาลจังหวัดสกลนคร สาขาสว่างแดนดิน โดยการว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัดสงบก่อสร้าง เป็นผู้ดำเนินการสร้างและได้ส่งมอบงานงวดสุดท้ายและคณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๓๔

ศาลจังหวัดสกลนคร สาขาสว่างแดนดิน เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสองชั้น ทรงไทยขนาด ๒ บัลลังก์ ตั้งอยู่บริเวณที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ สน.๒๑๕ (สนามบินเก่า) ตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีเนื้อที่ ๑๒ ไร่ ๓ งาน ๔๔ ตารางวา และมีที่ดินสำหรับปลูกสร้างบ้านพักข้าราชการ เนื้อที่ ๔ ไร่ ๒ งาน ๔๑ ตารางวา อยู่ห่างจากพื้นที่ปลูกสร้างอาคารศาล ประมาณ ๓๐๐ เมตร

เมื่อศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) เปิดทำการแล้ว จะมีเขตอำนาจศาลครอบคลุมพื้นที่อำเภอสว่างแดนดิน อำเภวาริชภูมิ อำเภอส่องดาว อำเภอบ้านม่วง อำเภอกำแพงแก้ว และกิ่งอำเภอเจริญศิลป์ กิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน อำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีปรากฏตามคำสั่งของศาลจังหวัดสกลนคร ที่ ๑๖/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๔

ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) นับว่าเป็นศาลที่ก่อตั้งขึ้นจากเสียงเรียกร้องความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ และเมื่อศาลได้เปิดทำการในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๔ นี้แล้ว จะทำให้ประชาชนที่มาติดต่อราชการกับศาลชั้นระยะทางจากเดิม เป็นระยะทางอย่างน้อยที่สุด ๑๕ กิโลเมตร และระยะทางมากที่สุด ๔๔ กิโลเมตร อำเภอสว่างแดนดินอยู่ระหว่างกลางของอำเภอและกิ่งอำเภอในเขตอำนาจของศาลสาขา ราษฎรรอบนอกที่เดิมจะต้องเดินทางรอนแรมออกจากบ้านเพื่อเตรียมตัวไปศาลเป็นวัน ๆ นั้น นับแต่นี้ไปจะประหยัดทั้งเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปติดต่อราชการกับศาล อันเป็นการเอื้ออำนวยประโยชน์แก่ราษฎรในเขต

รอบนอกที่เดิมจะต้องเดินทางรอนแรมออกจากบ้าน เพื่อเตรียมตัวไปศาลเป็นวัน ๆ นั้น นับแต่นี้ไปจะประหยัด ทุ้งเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปติดต่อราชการกับ ศาล อันเป็นการเอื้ออำนวยประโยชน์แก่ราษฎรในเขตพื้นที่ดังกล่าวโดยแท้

จำนวนประชากรและพื้นที่

	<u>จำนวนประชากร (คน)</u>	<u>พื้นที่ (ตร.กม.)</u>
-อ.สว่างแดนดิน	๑๐๗,๖๙๕	๑,๐๒๕
-กิ่ง อ.เจริญศิลป์	๓๐,๓๙๑	๓๔๑
-อ.ส่องดาว	๒๖,๘๙๘	๒๘๙
-อ.บ้านม่วง	๔๗,๑๙๕	๗๗๒
-อ.คำตากล้า	๒๔,๘๐๐	๗๒๖
-อ.วาริชภูมิ	๔๔,๗๔๑	๔๖๒
-กิ่ง อ.นิคมคำนูน	๑๑,๑๑๕	๑๔๗
รวม	<u>๒๙๒,๘๓๕</u>	<u>๓,๗๖๖</u>
<u>หมายเหตุ</u>		
อ.พังโคน	๔๖,๘๒๖	๒๓๐
อ.วานรนิวาส	๙๓,๒๕๘	๙๐๙

สถิติคดีของ อ.สว่างแดนดินและอำเภอที่เกี่ยวข้องแต่ ปี ๒๕๒๘-๓๐ มีดังนี้:-

ลำดับที่ อ./กิ่งอ.	ปี ๒๕๒๘		ปี ๒๕๒๙		ปี ๒๕๓๐	
	แพ่ง	อาญา	แพ่ง	อาญา	แพ่ง	อาญา
๑ อ.สว่างแดนดินและ						
กิ่ง อ.เจริญศิลป์	๑๔๗	๔๑๖	๑๒๐	๓๖๙	๑๑๙	๓๔๗
๒ อ.คำตากล้า	๑๒	๓๔	๑๕	๔๖	๑๑	๔๕
๓ อ.บ้านม่วง	๑๔	๑๒๐	๖	๑๒๐	๑๐	๑๑๐
๔ อ.ส่องดาว	๑๙	๑๐๙	๑๑	๑๒๓	๑๔	๙๕
๕ อ.วาริชภูมิ	๑๑	๗๙	๑๘	๘๒	๒๒	๑๑๗
๖ กิ่ง อ.นิคมหน้าอุ่ม	๘	๑๘	๑๕	๓๑	๕	๒๑
รวมทั้งสิ้น	๒๑๑	๗๗๗	๑๘๕	๗๗๑	๑๘๑	๗๓๕
หมายเหตุ						
อ.พังโคน	๕๘	๑๐๖	๕๑	๑๔๙	๕๙	๑๖๒
อ.วานรนิวาส	๓๐	๑๙๐	๒๙	๒๐๔	๕๑	๑๗๑

นายสุวิชัย อุดมธรรมภักดิ์ (เจ้ยมเจริญอุดมดี)

พ.ต. สุทธิพนม วิจิตรวรสาร

ความเป็นมาของศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)

โดย พ.ต. สิริพนม อจิตฺตรัตน์

ฐานะทางด้านภูมิศาสตร์ของจังหวัดสกลนคร นั้นไม่ค่อยเหมือนจังหวัดอื่น ซึ่งโดยมากมีอำเภอต่าง ๆ ล้อมรอบและอยู่ไม่ห่างไกลจากตัวจังหวัดอันเป็นศูนย์กลางมากนักแต่สำหรับจังหวัดสกลนคร อำเภอสว่างแดนดินและอำเภอใกล้เคียงที่มีเขตติดต่อกับจังหวัดอุดรธานี อยู่ห่างไกลไปทางด้านตะวันตก และตัวจังหวัดสกลนคร ตั้งอยู่ห่างออกไปทางตะวันออกไกลสุดออกไปทำให้ประชาชนหลายอำเภอในย่านนี้ไปติดต่อ ราชการกับตัวจังหวัดสกลนคร ด้วยความยากลำบากและเดือดร้อนตลอดเวลา เมื่อประชาชนเกิดมีคดีเป็นภัยความ-กันจะไปศาลจังหวัดสกลนคร ก็ต้องไปให้ทันตามนัดของศาล โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ห่างไกลตัวอย่างเช่น อำเภอ-ส่องดาว อำเภอบ้านม่วง อำเภอคำตากล้า กิ่งอำเภอ-เจริญศิลป์ ฯลฯ หากศาลนัดพรุ่งนี้เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา สำหรับผู้มีเงินน้อยก็ต้องรีบเดินทางออกจากบ้านแต่วันนี้ ส่วนผู้มีเงินมาก ก็จะต้องจ้างเหมารถรับออกเดินทางแต่เช้ามีดตามวันที่ศาลนัดจึงจะไปทันนัดของศาลภายในวันเดียวได้ แต่ต้องเสียเงินมากทั้งไปและกลับประมาณ ๔๐๐-๑,๐๐๐ บาท ดังนี้ เป็นต้น

ในปี ๒๔๒๒ กระผมได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กระผมได้เสนอคำ-ร้องไปยังนายกรัฐมนตรีและกระทรวงยุติธรรมขอให้จัดตั้งศาลจังหวัดสว่างแดนดินขึ้นที่อำเภอสว่างแดนดิน โดยให้

มีเขตอำนาจเหนือท้องที่อำเภอสว่างแดนดิน ส่องดาว วาริชภูมิ พังโคน วาชนาวาส คำตากล้า อำเภอบ้านม่วง และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน แต่ทางกระทรวงยุติธรรมเห็นว่า ในท้องที่เหล่านี้ยังมีคดีน้อย คือในปี ๒๔๑๙-๒๑ เฉลี่ยแล้วมีคดีเพียงปีละประมาณ ๕๗๐ เรื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะ ในช่วงที่แล้งมาชาวบ้านถูกครอบงำด้วยอิทธิพลของทหาร พท. เวลาราชฎารเป็นภัยความกัน ทหาร พท. ก็จะ ช่วยเป็นศาลตัดสินให้เอง คดีต่าง ๆ จึงได้ลดลงไปมาก จนผิดปกติ

ในปี ๒๔๒๔ กระผมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดสว่างแดนดิน พ.ศ..... แต่กระทรวงยุติธรรมเห็นว่าสถิติและข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการพิจารณาเมื่อปี ๒๔๒๒ ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ประกอบกับกระทรวงยุติธรรมก็มีงบประมาณจำกัดในการที่จะจัดตั้งศาลจังหวัดเพิ่มขึ้น จึงเห็นว่ายังไม่สมควรจัดตั้งศาลจังหวัดสว่างแดนดิน

ต่อมาเมื่อปี ๒๔๒๖ นายจิรมิตร เข้มเจริญ-อุดมดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนครได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดสว่างแดนดิน พ.ศ.... ซึ่งมีหลักการและสาระสำคัญเช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล จังหวัดที่อำเภอสว่างแดนดิน พ.ศ..... ที่พันตรี สิริพนม ๔ กับ คณะเป็น ผู้เสนอเมื่อปี ๒๔๒๔ คงมีข้อแตกต่างแต่ด้านรายละเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับชื่อร่าง ซึ่งตามรูปแบบของการจัดตั้ง

ศาลจังหวัดที่อำเภอสว่างแดนดินแล้วต้องเป็นไปตามรูปแบบที่พันตรีสีห์หมกับคณะเสนอเขตอำนาจศาลจังหวัดสว่างแดนดินที่จะจัดตั้งขึ้นโดยร่างของนายจิรมิตรฯ ในครั้งนั้น ศาลจังหวัดสว่างแดนดินที่เสนอให้จัดตั้งขึ้นจะมีเขตอำนาจตลอดท้องที่อำเภอสว่างแดนดิน วานรนิวาส อำเภอบ้านม่วง และอำเภอดงคำดง แต่ร่างของพันตรีสีห์หม ๔ กับคณะได้รวมเอาท้องที่อำเภอวาริชภูมิ อำเภอพังโคนในเขตอำนาจศาลดังกล่าวเข้าด้วยและกระทรวงยุติธรรมได้ให้หาสถิติ และข้อมูลประกอบการพิจารณาที่ทันสมัยกว่าที่ใช้ประกอบการพิจารณาครั้งก่อน ๆ และได้พิจารณาแล้วเห็นว่ายังไม่สมควรจัดตั้งขึ้น

ในปี ๒๔๓๐ นายจิรมิตร เข้มเจริญอุดมดี และนายประทีป นามประกาย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนครได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดสว่างแดนดิน พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน อันจะต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาให้กระทรวงยุติธรรมเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรแต่กระทรวงยุติธรรมได้ให้ความเห็นชอบในการตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอวานรนิวาสมาแล้ว จึงไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่เสนอขึ้นมาภายหลัง ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมเมื่อวันพฤหัสบดี ๒๔ ตุลาคม ๒๔๓๐ มีมติไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอวานรนิวาส จึงตกไป

เมื่อปี ๒๔๓๑ กระผมในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดขึ้นที่อำเภอสว่างแดนดิน พ.ศ. ร่วมกับนายสุวิชัย เข้มเจริญอุดมดี แต่ก็ไม่ผ่านความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี เนื่องจากมีงบประมาณใน

การจัดตั้งศาลจังหวัดเพิ่มขึ้นจำกัด แต่กระทรวงยุติธรรมโดย ฯพณฯ พล.ต.ท.จรัส มังคลารัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงก็ได้แนะนำให้ขอจัดตั้งศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ขึ้นมาก่อนเช่นเดียวกับศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ (ทองผาภูมิ) ซึ่งประชาชนชาวอำเภอทองผาภูมิช่วยกันหาเงินมาใช้ก่อสร้างศาลเอง ประชาชนชาวจังหวัดสกลนครและจังหวัดอื่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ก็ยากจนอยู่แล้ว คงไม่สามารถจะหาเงินนับจำนวนเป็นล้าน ๆ มาก่อสร้างศาลขึ้นได้ กระผมกับนายสุวิชัย เข้มเจริญอุดมดี ซึ่งเวลานั้นก็เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนครด้วยกัน จึงได้เสนอคำร้องต่อกระทรวงยุติธรรมขอให้จัดตั้งศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ขึ้นโดยขอเอาเงินงบประมาณจังหวัดปี ๒๔๓๒ ของ ส.ส. ที่ได้รับจากรัฐบาลมาใช้จ่ายในการก่อสร้างศาลโดยใช้เป็นเงินคนละ ๑,๔๘๗,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒,๙๗๕,๐๐๐ บาท เมื่อได้รับอนุมัติจากกระทรวงยุติธรรมให้จัดตั้งศาลได้แล้ว จึงได้ดำเนินการก่อสร้างขึ้นแต่ภายหลังปรากฏว่าเงินที่ใช้จ่ายในการก่อสร้างให้เสร็จสมบูรณ์ได้ไม่เพียงพอ กระผมจึงได้ขอใช้เงินงบประมาณจังหวัดในส่วนของกระผมเพิ่มเติมให้อีก ในปี ๒๔๓๓ เป็นจำนวน ๑,๓๖๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าก่อสร้างศาลทั้งสิ้น ๔,๓๔๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้กระทรวงยุติธรรม ยังได้สนับสนุนช่วยเหลือเงินค่าต่อไฟฟ้า ประปาและโทรศัพท์เข้าไปที่ศาล ๓๘๖,๕๓๒ บาท และค่าสร้างเสาชิงอีก ๑๐๐,๐๐๐ บาท แม้กระนั้นศาลแห่งนี้ก็ยังขาดรั้วและขาดถนนคอนกรีตภายในอยู่อีก ซึ่งหวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากกระทรวงยุติธรรม จัดหาเงินมาใช้จ่ายดำเนินการสร้างเพิ่มเติมให้ต่อไป

อนึ่งการที่ต้องใช้เงินงบประมาณจังหวัดมาก่อสร้างศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ครั้งนี้ก็เนื่องจากเห็นว่าที่น้องชาวอำเภอสว่างแดนดินและอำเภอใกล้เคียงในย่านนี้ล้วนแต่อยู่ชายแดนติดต่อกับเขตจังหวัดอุดรธานีและ

จังหวัดหนองคาย อยู่ห่างไกลจากศาลจังหวัดสกลนคร มากมีความต้องการที่จะได้ศาลจริง ๆ เพราะได้ร่ำร้องกันมานานแล้วตั้งแต่ครั้งที่กระผมเป็นนายอำเภอสว่าง-แดนดินเมื่อปี ๒๕๑๓-๑๔ จนบัดนี้ก็เป็นเวลาถึง ๒๐ ปี แล้ว เมื่อปี ๒๕๓๐ ประชาชนชาวอำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอใกล้เคียงได้ยื่นคำร้องเรียนไปยังนายกรัฐมนตรี พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ ถึง ๓๐,๐๐๐ คน ขอให้จัดตั้ง ศาลจังหวัดขึ้นที่อำเภอสว่างแดนดิน ก็ยังไม่ประสบผล สำเร็จ

บัดนี้ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ได้ เปิดขึ้นแล้วในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๔ โดยมีอำนาจ เหนือท้องที่อำเภอสว่างแดนดิน สองดาว วาริชภูมิ อำเภอบ้านม่วง คำตากล้า กิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน และ กิ่งอำเภอเจริญศิลป์

อำเภอต่าง ๆ เหล่านี้จะมีระยะทางห่างจาก อำเภอสว่างแดนดินดังนี้

๑. อำเภอสองดาวห่างประมาณ ๑๙ ก.ม.
(แต่ห่างจากจังหวัดสกลนครประมาณ ๑๐๙ ก.ม.)
๒. อำเภอวาริชภูมิห่างประมาณ ๓๓ ก.ม.
(แต่ห่างจากจังหวัดสกลนครประมาณ ๗๐ ก.ม.)

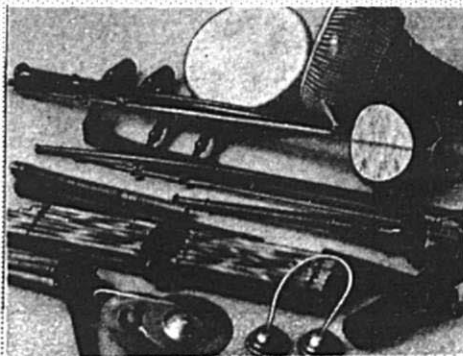
๓. อำเภอบ้านม่วงห่างประมาณ ๖๒ ก.ม.
(แต่ห่างจากจังหวัดสกลนครประมาณ ๑๒๓ ก.ม.)

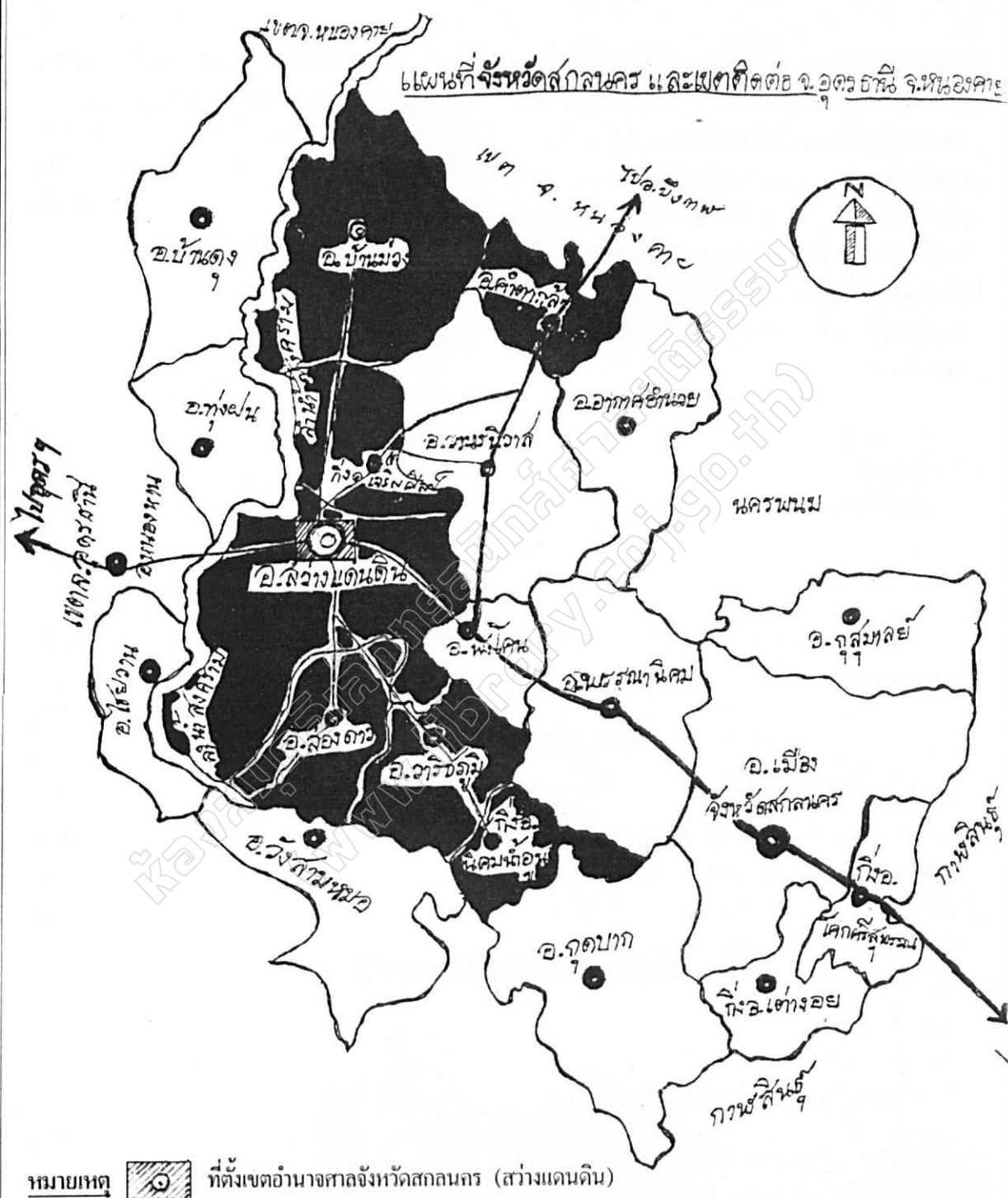
๔. อำเภอคำตากล้าห่างประมาณ ๕๔ ก.ม.
โดยผ่านทางสายบ้านหนองแวงนาบัว-สว่างแดนดิน
(แต่ห่างจากจังหวัดสกลนครประมาณ ๑๐๙ ก.ม.)

๕. กิ่งอำเภอนิคมน้ำอูนห่างประมาณ ๕๑ ก.ม.
(แต่ห่างจากจังหวัดสกลนครประมาณ ๘๘ ก.ม.)

๖. กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ห่างประมาณ ๑๖ ก.ม.
(แต่ห่างจากจังหวัดสกลนครประมาณ ๙๙ ก.ม.)

อำเภอสว่างแดนดินเป็นอำเภอศูนย์กลางหลาย อย่างของย่านนี้ (โปรดดูแผนที่) มีเส้นทางคมนาคม หลายสายผ่านอำเภอนี้ ตั้งอยู่ประมาณครึ่งทางระหว่าง จังหวัดสกลนครและจังหวัดอุดรธานี เป็นศูนย์กลางทาง ด้านการคมนาคมการค้าและอื่น ๆ เมื่อมีศาลตั้งขึ้นเป็น ฐานรองรับครั้งแรกแล้ว หน่วยราชการที่สำคัญต่าง ๆ ก็ ตามมาและกำลังจะตามมาอีกต่อไปหลายหน่วย เมื่อได้ ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) แล้ว กระผมหวัง ว่าอีกไม่นานนัก เราคงจะได้ศาลจังหวัดสว่างแดนดิน สมความ มุ่งมาดปรารถนาของพี่น้องประชาชนในย่านนี้ ต่อไป

ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) ให้อะไรท่านได้บ้าง

โดย นายนิคม หังสุธรรม

ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสกลนคร

ด้วยศาลจังหวัดสกลนครได้ออกคำสั่งศาลจังหวัดสกลนครที่ ๑๖/๒๕๓๔ เรื่อง กำหนดการนั่งพิจารณาคดีของศาลจังหวัดสกลนคร ณ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร กำหนดให้ศาลจังหวัดสกลนคร(สว่างแดนดิน) มีเขตอำนาจครอบคลุมพื้นที่อำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภอวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร โดยมีอำนาจพิจารณาเฉพาะคดีดังต่อไปนี้

(๑) คดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกิน ๗ ปี ไม่ว่าจะมีโทษปรับหรือไม่ ที่เกิดในท้องที่หรืออยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจภูธรอำเภอคำตากล้า สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านม่วง สถานีตำรวจภูธรอำเภอวาริชภูมิ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสว่างแดนดิน สถานีตำรวจภูธรอำเภอส่องดาว สถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน

(๒) การไต่สวนชั้นสูตรพลิกศพที่ความตายเกิดในเขตอำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภอวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน

(๓) คดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือ-

จำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินหนึ่งแสนบาท อันเกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภอวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน หรือสิทธิหรือประโยชน์ใดอันเกี่ยวกับทรัพย์สินเหล่านี้ หรือคดีที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอดังกล่าว

(๔) คดีไม่มีข้อพิพาทซึ่งไม่ใช่คดีร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ที่มูลคดีเกิดหรือที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภอวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน

(๕) คดีขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกที่เจ้ามรดกมีภูมิลำเนาในพื้นที่อำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภอวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน ในขณะถึงแก่ความตาย

ทั้งนี้ ให้คำสั่งดังกล่าวนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๔ เป็นต้นไป

จากคำสั่งดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า นับตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๔ เป็นต้นไป เฉพาะคดีแพ่งและคดีอาญาที่กำหนดไว้ในคำสั่งข้างต้น ซึ่งเกิดขึ้นในเขต

พื้นที่อำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภวาริชภูมิ
อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์
และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร จะตกอยู่ใน
อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลจังหวัดสกลนคร (สว่าง
แดนดิน) คดีนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในคำสั่งข้างต้น
หรือคดีที่เกิดขึ้นนอกพื้นที่อำเภอคำตากล้า อำเภอบ้าน
ม่วง อำเภวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว
กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัด
สกลนคร อย่างใดอย่างหนึ่ง คู่ความจะต้องยื่นคำฟ้องหรือ
คำร้องขอต่อศาลจังหวัดสกลนครในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร

ต่อไปผู้เขียนขออนุญาตริบายถึงคดีแพ่งและ
คดีอาญา ซึ่งศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) มี
อำนาจพิจารณาพิพากษาได้โดยขอเริ่มอธิบายถึงคดีแพ่ง
ก่อน

กรณีของคดีแพ่ง นั้นเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ
ผู้เขียนขอแยกอธิบายออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

ก. คดีมีข้อพิพาท

ข. คดีไม่มีข้อพิพาท

ก. คดีมีข้อพิพาท นั้นผู้เขียนก็ขอแยกออกเป็น

๓ ลักษณะคือ

๑. คดีมีทุนทรัพย์

๒. คดีอันเกี่ยวข้องกับสังหาริมทรัพย์ หรือสิทธิ
หรือประโยชน์อันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

๓. คดีอื่น ๆ นอกจากคดีในข้อ ๑ และ ๒

ต่อไปจะได้อธิบายถึงคดีมีข้อพิพาทแต่ละลักษณะ
เป็นลำดับไป

๑. คดีมีทุนทรัพย์นั้นจำกัดเฉพาะคดีที่ราคา

ทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินหนึ่ง
แสนบาท โดยจะต้องปรากฏว่า

๑.๑ จำเลยมีภูมิลำเนาและที่่องอยู่ในพื้นที่
อำเภอและกิ่งอำเภอที่ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)
มีเขตอำนาจ ตามนัยมาตรา ๔(๑) แห่งพระราช-
บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่ง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ หากขณะที่่องจำเลย
ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอดังกล่าวก็จะ
ต้องปรากฏว่าจำเลยเคยมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและ
กิ่งอำเภอดังกล่าว ตามนัยมาตรา ๓(๒) (ก) และ (ข)
แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ด้วย
หรือ

๑.๒ ปรากฏว่ามูลคดีเกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอและ
กิ่งอำเภอที่ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)
มีเขตอำนาจ ตามนัยมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

๒. คดีอันเกี่ยวข้องกับสังหาริมทรัพย์ หรือสิทธิ
หรือประโยชน์อันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์จะต้อง
ปรากฏว่า

๒.๑ อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอ
และกิ่งอำเภอที่ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)
มีเขตอำนาจ หรือ

๒.๒ ปรากฏว่าจำเลยมีภูมิลำเนาหรือเคยมีภูมิลำเนา
อยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอที่ศาลจังหวัด
สกลนคร (สว่างแดนดิน) มีเขตอำนาจ ตามนัยมาตรา ๔
ทวิ ประกอบมาตรา ๓(๒) (ก) และ (ข) แห่งพระราช-
บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

๓. คดีอื่น ๆ นอกจากคดีตามข้อ ๑ และ ๒ ตัวอย่างเช่น คดีเกี่ยวกับสิทธิ แห่งสภาพบุคคล คดีเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัว เป็นต้น จะต้องปรากฏว่าจำเลยมีภูมิลำเนาขณะฟ้องอยู่ในพื้นที่อำเภอ และกิ่งอำเภอที่ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) มีเขตอำนาจ หากขณะฟ้องจำเลยไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอที่ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) มีเขตอำนาจก็จะต้องปรากฏว่าจำเลยเคยมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอดังกล่าว ตามนัยมาตรา ๓(๒)(ก) และ (ข) แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ด้วย

ข. คดีไม่มีข้อพิพาท นั้นจะต้องปรากฏว่ามูลคดีเกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอที่ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) มีเขตอำนาจ หรือปรากฏว่าผู้ร้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอดังกล่าว แต่เฉพาะคดีขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกนั้นจะต้องปรากฏว่าเจ้ามรดกมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอและกิ่งอำเภอ ที่ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน) มีเขตอำนาจใน

ขณะถึงแก่ความตาย ทั้งนี้คดีไม่มีข้อพิพาทที่กล่าวมานั้นจะต้องมีใช้คดีร้องคัดค้านการเลือกตั้งด้วย

กรณีคดีอาญานั้นจำกัดเฉพาะคดีดังต่อไปนี้

๑. คดีซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกิน ๗ ปี ไม่ว่าจะมีโทษปรับหรือไม่ ที่เกิดในท้องที่หรืออยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจ-ภูธรอำเภอคำตากล้า สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านม่วง สถานีตำรวจภูธรอำเภวาริชภูมิ สถานีตำรวจภูธร-อำเภอสว่างแดนดิน สถานีตำรวจภูธรอำเภอส่องดาว สถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และสถานีตำรวจ-ภูธรกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน

๒. การไต่สวนชั้นสูตรพลิกศพที่ความตายเกิดในเขตอำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง อำเภวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอส่องดาว กิ่งอำเภอเจริญศิลป์ และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน

งานคุมประพฤติผู้ใหญ่

นายประเวศ กันสุข

หัวหน้าสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสุพรรณบุรี

ความนำ

มนุษย์ทุกคนนั้นปรารถนาที่จะให้ชีวิตตนเองมีความสุข และปัจจัยสี่ย่อมเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ การแสวงหาปัจจัยสี่จึงเกิดขึ้นมาแต่เด็ก ต่ำบทรพ์ โดยอาศัยจากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาประยุกต์ปรุงแต่งใช้ประโยชน์ แต่ขีดความสามารถของมนุษย์นั้นมีความหยาบละเอียดแตกต่างกัน และมีความถนัดในการผลิตหรือปรุงแต่งไปคนละด้าน การแลกเปลี่ยนปัจจัยกันจึงเกิดขึ้น ต่อมามีการรวมกลุ่มอยู่อาศัยกันเป็นสังคมและกลายมาเป็นสังคมมนุษย์ในปัจจุบัน ซึ่งการแสวงหาปัจจัยสี่ก็หาได้สิ้นสุดลงไม่ กลับแสวงหามากขึ้น ตามคำนิยมหรือทางศาสนาเรียกว่ากิเลส ตัณหานั่นเอง แม้มีปัจจัยสี่แล้วยังหาปัจจัยที่ห้าที่หกลูกอยู่เรื่อยไม่สิ้นสุด ทั้งนี้เพื่อที่จะให้บุคคลในสังคมนั้นได้ยอมรับกันทำให้เกิดค่านิยมทางวัตถุหรือวัตถุนิยม การแก่งแย่งเบียดเบียน ซึ่งกันและกันจึงเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะความเห็นแก่ตัวเหล่านี้ ทำให้ผู้ที่อ่อนแอกว่า ไร้กว่า รู้ไม่เท่าทัน หรือด้วยความไว้วางใจของผู้ที่ซื่อสัตย์ต้องเสียเปรียบเสียผลประโยชน์ นอกจากนี้ยังไม่พอยังเบียดเบียนธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า อันเป็นสมบัติของมวลมนุษยชาติที่รัฐบาลแต่ละประเทศได้ สงวนรักษาไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลัง จนปัจจุบันแทบจะไม่เหลืออะไรแล้ว

มาตรการการลงโทษบุคคลผู้เบียดเบียนผู้อื่น หรือกระทำการอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่บุคคลในสังคมนั้น สมัยก่อนก็มีจารีตประเพณีอันดีงามเป็นบรร-

ทัดฐานสำหรับวัดคุณค่าของคนว่าคนนั้นดีคนนั้นเลวโดยดูจากพฤติกรรมที่แสดงออกมา หากแสดงออกมาทางเลว ก็จะถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือขับไล่ ออกจากหมู่ หรือถูกลงโทษอย่างรุนแรง ผู้กระทำผิดเช่นนี้จึงมีน้อย และอับอายต่อบุคคลในสังคมที่ต่างรู้จักกันดีด้วย ต่อเมื่อสังคมและวัฒนธรรมได้เปลี่ยนแปลงไป ต่างคนต่างทำ กิจกรรมงานของตนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยในการดำรงชีพ และความสะดวกต่าง ๆ ในชีวิต ทำให้ขาดความสนใจซึ่งกันและกัน บางครั้งแม้ว่าบ้านติดกันอยู่กันมา ๕ ปี ก็ยังไม่รู้จักกันเลย การกระทำบาป ทำชั่ว หรือกระทำความผิดจึงไม่ต้องสนใจว่าใครจะรู้จะตำหนิติเตียนเช่นสมัยก่อน ซึ่งส่งผลให้มีผู้กระทำความผิดมีมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งในขณะที่ย่อมเป็นที่ทราบกันดีว่าเกือบทุกประเทศโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย ผู้นำประเทศมักจะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจด้านต่าง ๆ เพื่อความกินดี อยู่ดีของประชาชนมากกว่าการพัฒนาทางสังคมและจิตใจของคนในชาติ ในทำนองได้อย่างหนึ่งเสียอย่างหนึ่ง

ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศหนึ่งที่ได้นำแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและแผนพัฒนาทางสังคม เข้ามาใช้ควบคู่กันไปเรื่อยมา ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ ๑ จนถึงฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) ที่ใช้ในปัจจุบัน การพัฒนาทางกฎหมายและสังคมได้แก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมไทย ก้าวใหม่ของกระบวนการยุติธรรมในประเทศไทย เกิดขึ้นอีก

ครั้งด้วยการที่กระทรวงยุติธรรมได้นำระบบงานการคุ้มครองประพฤติดูกระทำความผิดที่เป็นอยู่ใหม่ มาใช้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยได้เปิดดำเนินการสำนักงานคุมประพฤติกลาง เป็นหน่วยงานระดับกองขึ้นในสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับกรม เพื่อให้ดำเนินการคุมประพฤติผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ และพระราชบัญญัติดำเนินการคุ้มครองประพฤติดูกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ และจากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ผลดียิ่ง นับแต่นั้นมากระทรวงยุติธรรมจึงมีนโยบายขยายงานคุมประพฤติผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ออกสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างความเป็นธรรมอย่างเสมอภาค โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นต้นมา และในปีงบประมาณ ๒๕๓๓ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสกลนคร จึงได้เปิดดำเนินการขึ้นเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๔ นับเป็นสำนักงานคุมประพฤติในส่วนภูมิภาค แห่งที่ ๓๔ แม้ในช่วงรัฐบาลปัจจุบันจะมีนโยบายจำกัดอัตราการจ้างราชการ อันเป็นอุปสรรคต่อการขยายงานคุมประพฤติออกสู่ส่วนภูมิภาคก็ตามแต่กระทรวงยุติธรรมยังได้เปิดดำเนินการสำนักงานคุมประพฤติในส่วนภูมิภาคขึ้นอีก ๒ แห่ง ในปีงบประมาณ ๒๕๓๔ คือสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๓๔ และสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๔ โดยใช้วิธีการเฉลี่ยอัตรากำลังจากสำนักงานคุมประพฤติแห่งอื่นมาปฏิบัติหน้าที่

วัตถุประสงค์ของการคุมประพฤติ

๑. เพื่อคุ้มครองป้องกันสังคมจากอาชญากรรม
๒. เพื่อให้ข้อมูลที่ต้องเกี่ยวข้องกับจำเลยแก่ศาลก่อนศาลพิพากษาคดี
๓. เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตนเป็น-

พลเมืองดีด้วยวิธีการคุมความประพฤติ

ประโยชน์ของการคุมประพฤติ

๑. เป็นการคุ้มครองป้องกันสังคมจากอาชญากรรม

๒. ช่วยเหลือศาลให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยอย่างละเอียดและถูกต้องพร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อศาลจะได้ใช้ดุลพินิจว่าควรจะใช้มาตรการหรือวิธีการใดที่เหมาะสมกับจำเลยแต่ละคน

๓. เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดออกไปใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัวและสังคมได้ตามปกติและสามารถประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตัวเอง เลี้ยงครอบครัวเสียภาษีบำรุงให้รัฐและชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายได้

๔. ประหยัดค่าใช้จ่ายของรัฐได้เป็นจำนวนมาก เพราะว่าการจำคุกผู้กระทำความผิดหนึ่งคนจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากกว่าการคุมประพฤติผู้กระทำความผิดคนเดียวกันนี้ถึงประมาณ ๑๑ เท่า

๕. ลดความแออัดในเรือนจำได้มาก

๖. แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรงเป็นรายบุคคลที่ได้ผลดีกว่าการจำคุกบุคคลประเภทเดียวกัน

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

พนักงานคุมประพฤติถือว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติงานการคุมความประพฤติตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ และปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการดำเนินการ คุมความประพฤติผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยมีงานหลักที่ต้องปฏิบัติคือ

๑. งานสืบเสาะและรายงาน ก่อนที่ศาลจะพิพากษาศาลอาจจะมีการสั่งให้พนักงานคุมประพฤติทำการสืบเสาะหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวจำเลย เช่น อายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษา อบรม สุขภาพ ภาวะแห่งชีวิต นิสัย อาชีพและสิ่งแวดล้อมของจำเลยตลอดจนสภาพความผิดและเหตุอันอันควรปรานีเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมทั้งทำรายงานเสนอความเห็นต่อศาลว่า จำเลยจะสามารถปรับปรุงแก้ไขหรือฟื้นฟูตนเองได้เพียงใดหรือไม่ เพื่อประกอบดุลพินิจของศาลในการพิพากษาที่จะลงโทษจำเลย หรือใช้มาตรการแก้ไขบำบัดอื่น ๆ ที่เหมาะสมแก่จำเลยเฉพาะรายเป็นกรณีไป

๒. งานควบคุมและสอดส่อง ภายหลังพิพากษาในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษารอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ และกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติจำเลยไว้ พนักงานคุมประพฤติจะเป็นผู้สอดส่องให้ผู้ถูกคุมความประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดและสอดส่องดูแลพฤติกรรมและความประพฤติด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งให้คำแนะนำช่วยเหลือและชักชวนผู้ถูกคุมความประพฤติในเรื่องความประพฤติ การศึกษาและการประกอบอาชีพ หากผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือมีพฤติกรรมที่เกี่ยวแก่การคุมประพฤติเปลี่ยนแปลงไป พนักงานคุมประพฤติจะทำรายงานให้ศาลทราบ เพื่อศาลจะได้ตัดสินใจหรือกำหนดโทษตามที่รอการลงโทษไว้หรือลงโทษจำคุกซึ่งรอการลงโทษไว้ให้ใช้ได้ หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตามที่ศาลเห็นสมควร

นอกจากนี้พนักงานคุมประดียังต้องควบคุมดูแลและจัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติซึ่งศาลได้กำหนดเงื่อนไขให้ทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๕๖ ซึ่งแก้ไขใหม่ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ เป็นต้นมา ทั้งนี้โดยเห็นว่าการทำงานบริการสังคมจะเป็นการทำให้ผู้กระทำผิดได้ชดเชยความผิดที่ตนได้ล่วงละเมิดต่อ

สังคม และเป็นการให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และให้ผู้กระทำผิดตระหนักถึงคุณค่าของตนเองไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

งานอาสาสมัครคุมประพฤติ

ที่จริงแล้วงานคุมประพฤติเกิดขึ้นครั้งแรกจากอาสาสมัครมิใช่จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้นบทบาทการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่แท้จริงต้องเป็นของประชาชน ข้าราชการ เป็นเพียงผู้ประสานงานให้การดำเนินการบรรลุผลสำเร็จเท่านั้น กระทรวงยุติธรรมได้เห็นความสำคัญที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติซึ่งมีอัตรากำลังจำกัดอยู่ในขณะนี้ เพื่อช่วยกันแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในท้องถิ่นของตนให้ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีต่อไป โดยกระทรวงยุติธรรมได้จัดโครงการอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะมาเป็นอาสาสมัครคุมประเดตินั้นจะต้องมีคุณสมบัติสูงเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมและเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนในท้องถิ่น นับจนถึงปัจจุบันกระทรวงยุติธรรม ได้จัดอบรมอาสาสมัครคุมประเดตินั้นในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม ๔๔ รุ่น มีจำนวนอาสาสมัครคุมประเดติดูอยู่ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ คน และจังหวัด สกลนคร ได้จัดอบรมอาสาสมัครคุมประเดตินั้นเป็นรุ่นที่ ๔๔ เมื่อวันที่ ๑๓-๑๕ กันยายน ๒๕๓๔ ซึ่งมีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๖๗ คน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งเป็นผู้นำในท้องถิ่นและเสียสละต่อส่วนรวมกระจายทั่วทุกอำเภอในจังหวัดสกลนคร อาสาสมัครคุมประเดตินับได้ว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญยิ่งของกระทรวงยุติธรรม และจะเป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติ แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ประกอบอาชีพที่สุจริตซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์มั่น อจาโร

อาจาโรวาท

ต่อไปนี่ต้องเข้าวัดฟังธรรมทุกวันนะ จำไว้ ที่ฟังของ
เรามีพุทโธ...พระพุทเจ้า อัมโม...พระธรรม สังโฆ...
พระอริยสงฆ์ ต้องกราบทุกวัน ที่ฟังของเรามีเท่านั้น นอก
นั้นฟังไม่ได้... พุทโธ อัมโม สังโฆ รวมลงแล้วเป็น
พุทโธคำเดียว ----- พุทธะ คือผู้รู้ ให้กราบทุก ๆ วัน
กราบแล้วจะไปไหนก็ต้องระลึกอยู่ในใจของเรา ต้องเข้า
วัดดูจิตใจของเรา เพ่งดู พุทโธ พุทโธ วัดดูทุกวัน ๆ
ถ้าไม่ได้วัด ขาดวันสองวันก็ไม่ได้ ต้องวัดอยู่เสมอ นั่ง
ก็ให้วัด นอนก็ให้วัด ยืนก็ให้วัด เดินก็ให้วัด วัดเพื่อ
เหตุใด ให้มันรู้ไว้ วัดแล้วเราเห็นว่า อ้อ จิตใจเราดี
นั่งก็ดี ยืนก็ดี เดินก็ดี ไปไหน ๆ ก็ดี ไม่มีภัย ไม่มีเวร
ไม่มีความชั่ว ไม่มีอันตราย มันก็ดี ถ้าเราไม่วัด มันก็
ไม่รู้จักมันมีตรรกากลางคั่นนี้ -----

อาจาโรวาท

๑. บุญและบาปสิ่งใด ๆ ใจถึงก่อน ใจเป็นรากฐาน ใจเป็นประธาน มันสำเร็จที่ดวงใจ
๒. ตัวบุญคือใจสบาย เขินอกเขินใจ ตัวบาปคือใจไม่สบาย ใจเดือด ใจร้อน
๓. ความเจ็บไข้ได้ป่วยอาพาธโรคาเป็นของธรรมดาสำหรับสัตว์โลก
๔. เราไม่อยากเป็นกรรมเป็นเวร เราต้องตัด ตัดอารมณ์นั้นแหละ ให้อยู่ในที่รู้ ให้กำหนดดูความรู้ อยู่ตรงไหนแล้วเราก็กังอยู่ตรงนั้น
๕. ปัญญา คือ ความรอบรู้ในกองสังขาร
๖. กรรมทั้งหลาย ไม่ได้มาจากอื่น ไกล มาจากกายกรรม วาจากรรม มโนกรรมของเราเท่านั้น
๗. พุทธะคือผู้รู้ มันมีอยู่ยังงั้น มันดับไม่เป็น สูญไม่เป็น
๘. จิตของเรามันไม่หยุด. ให้มันนิ่งมันก็ไม่นิ่ง เทียวก่อภพน้อย ๆ ใหญ่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ภวา ภเว สัมภวันติ
๙. ถ้าคนไม่ได้ทำไม่ได้คิด ไม่ได้ขัดไม่ได้เกลา ที่ไหนเล่าจะมีพระอรหันต์ในโลก
๑๐. ให้สติกำหนดที่ผู้รู้ อย่าส่งไปข้างหน้าข้างหลังข้างซ้ายข้างขวาข้างบนข้างล่าง อดีต อนาคต กำหนดอยู่ที่ผู้รู้แห่งเดียวเท่านั้นแหละ
๑๑. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อยู่ที่ใจ ในใจ
๑๒. บางคนวัดก็ไม่เข้าพระจำวักไม่นับ วันศีลก็ไม่ละ วันพระก็ไม่ถือ แล้วจะเอาดีมาจากไหน
๑๓. ให้พากันพิจารณาให้มันรู้มันเห็นลงไป เชื่อมันลงไป เห็นจริงแจ้งประจักษ์ลงไป
๑๔. จำไว้พุทธโอ อัมโม สังโม ทำอะไร ๆ ก็พุทธโอ กลัวก็พุทธโอ ใจไม่ดีก็พุทธโอ ขี้เกียจก็พุทธโอ
๑๕. ท่านสอนให้พิจารณามูลกรรมฐานก่อนมีคเวลาบวช พิจารณาเพราะเหตุใดเล่า เพื่อไม่ให้หลงถือทิฐิมานะอหังการ ถือว่าเป็นตัวเป็นคนเป็นสัตว์เป็นบุคคลเป็นเราเป็นเขา มันจึงหลง
๑๖. เราต้องปฏิบัติอย่างฝากตาย

๑๗. ศิลห้านี้คือชาสองแขนสองศีรษะอันหนึ่ง เรารักษาทำอย่างนี้
ไม่ให้ไปทำโทษหัว คืออันใดเล่า ปาณานั้นก็โทษ อทินนานั้น
ก็โทษ กาเมนนันก็โทษ มุส้านันก็โทษ สุรานั้นก็โทษ พระพุทธ-
เจ้าให้ละเว้น เวรมณี คือละเว้น
๑๘. อยากสวยให้อือศีล อยากรวยให้ทำทาน อยากปัญญาชาญ
ให้ภาวนา
๑๙. จิตของเราสงบเป็นสมาธิ มั่นรู้สึกเบา ส-บ-บ-ย เข็นออกเข็นใจ
หายทุกข์ หายยาก หายลำบาก หายรำคาญ
๒๐. ผู้รู้ไม่ใช่ของแตกของทำลายของตายของดับ
๒๑. ถ้าใจเราดีแล้ว ทำอะไรก็ดี ไปไหน ๆ ก็ดี ทำการงานก็ดี
ทำการชาก็ดี ครอบครัวยก็ดี พี่น้องก็ดี ชาวบ้านร้านค้าก็ดี
ดี ประเทศชาติก็ดี
๒๒. ความสุขอันใดเสมอจิตสงบ ไม่มี
๒๓. ธรรมะของพระพุทธเจ้าแปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์นั้นอยู่
ที่ตัวเราไม่ใช่ที่ไหนอื่น
๒๔. กรรมดีกรรมชั่ว ผู้นี้เป็นผู้ทำเอาเป็นผู้ทำเอา ไม่เห็นมีกรรม
มาจากต้นไม้ภูเขาเลากา ไม่เห็นมีกรรมมาจากฟ้าอากาศ
มาจากกายกรรม วาจากรรม มโนกรรมเท่านั้นละ
๒๕. เราเกิดมามีกรรมฐานห้ามาพร้อม ที่นี้เด็กกับคนแก่พระ
กรรมฐานขาดไปองค์หนึ่ง หันตาหันใจละ เด็กมันเกิดมาพัน
ยังไม่เกิด พระกรรมฐานขาดไปองค์หนึ่ง คนแก่พันหลุ่หมด
พระกรรมฐานก็ขาดไปองค์หนึ่ง
๒๖. วิธีอื่น ไม่มีจะตัดบาปตัดกรรมตัดเวร นอกจากเรานั่งสมาธิ
๒๗. เราเป็นผู้ก่อกรรมก่อเวรก่อภัย ไม่มีใครก่อให้ ไม่ใช่เทวดาบุตร
เทวดิตาสรางให้ พี่น้องสรางให้ บิดามารดาสรางให้ เราสราง
เอาเอง
๒๘. มโนกรรมคือความน้อมนึก ระลึกกรรมอันใดไว้ เป็นบุญ
หรือเป็นบาป เราจะรับผลของกรรมนั้นสืบไป
๒๙. บุญคือความสุข บุญคือความเจริญ บุญคือคุณงามความดี
มันดีตรงไหนละ มันสุขตรงไหนละ มันสบายตรงไหนละ เงิน
เขาก็ไม่ได้ว่าเขามีสุข ตามคู่ชีพ เงินเจ้ามีความสุขไม่ เขาเฉย
อยู่ไม่ใช่ระะะ นี่ละ ถ้าใจเราไม่สงบมันก็ไม่มีความสุขละ
ถ้าใจเราไม่ดี ความดีก็ไม่มี

๓๐. อย่างรู้อะไร ตามที่เป็นจริงให้น้อมเข้ามาภายในโอปะนะ
ยิโก เพราะอะไร ๆ มันเกิดจากภายใน มาจากภายใน
๓๑. ใจเรตินแล้ว ส-บิ-า-ย ไม่มีภัยไม่มีเวรไม่มีบาปไม่มีกรรม
ไม่มีความชั่วลามก
๓๒. สิ่งทั้งหลายทั้งหมดเกิดจากดวงใจของเรา มโนความน้อมนึก
๓๓. เอานั่งเข้าที่ นั่ง เอาขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย นั่ง
ให้ ส-บิ-า-ย สบาย วางท้าวางทางให้ส่งผ่านเผย ยัมแย้ม
แจ่มใส หลับตา จับปากชะ ลิ้นก็ไม่กระตุกกระตัก ให้ระลึก
คำบริกรรมว่า พุทโธ อัมโม สังโม สามหนแล้วให้ระลึก
เอาในใจว่าพุทโธ พุทโธ แค่นี้เดียว
๓๔. เรามาทำบุญ เราได้บุญ มันอยู่ตรงไหน บุญเป็นคำยังไป
ให้มันรู้ชี้
๓๕. สมุทัยคือมหาสมุทรจมในมหาสมุทร คือ หลงสมมติ
๓๖. จงเอาพระเป็นที่พึ่งที่ระลึกที่กราบที่ไหว้
๓๗. เมื่อจิตสงบนิ่งแล้วเราอย่าไปหา ไปหาแล้วมันเป็นค้นหา
๓๘. เรามั่งอยู่นี่มันเกิดก็ภพก็ชาติแล้ว ภเว ภวา สัมภวันติ มัน
เที่ยวก่อภพน้อย ๆ ใหญ่ ๆ อยู่ มันห้ามไม่ได้ เรามั่งสมาธินี้
เพื่อห้ามไม่ให้เกิด
๓๙. เราทำอย่างนี้เรียกปฏิบัติบูชา บูชาพระพุทธเจ้าอย่างเลิศ
อย่างประเสริฐที่สุด บุญอันใดจะเท่าเรานั่งสมาธิภาวนานี้
ไม่มี
๔๐. ถ้าพูดหาเสียเมื่อใด มาตั้งใจปฏิบัติธรรม ก็เห็นธรรมเมื่อนั้น
๔๑. เวลานี้เราเข้าใจอย่างอื่นว่าเป็นศาสนา ไปเรียนอย่างอื่น
ไม่ใช่โอปะนะยิโกธรรม ไม่น้อมเข้ามาหาตัวเรา ก็ไม่เห็นชี้
๔๒. พังคูนโม อาการสามสิบสอง พังให้เห็นแจ่มแจ้ง ภควา ผู้
จำแนกแจกธรรม แจกเข้าแล้วมันก็ไม่มีคน อันนั้นเป็นผม
เป็นชนเป็นเล็บบเป็นพันเป็นผืนหนึ่ง เป็นดับใด ใส่น้อยใสใหญ่
อาหารเก่าอาหารใหม่ มันไม่ใช่ตัวคนนี่ มันไม่ใช่คนนี่
๔๓. ธรรมะแปดหมื่นสี่พัน ไม่ใช่อะไร รวมแล้วได้แก่พระสูตรคือ
ลมหายใจเข้า พระวินัยคือลมหายใจออก พระปรมัตถ์ผู้รู้ที่
อยู่ข้างใน
๔๔. แดกร้อนหรือ อากาศหนาวหรือ ถ้ามหาอุชี่ แดดเขาว่าร้อน
ไหม อากาศเขาว่าหนาวไหม เขาไม่ได้ว่าอะไรไม่ใช่เรอะ
เราดังหากเป็นตัวร้อนตัวหนาว

๔๕. ถ้าเราทำความชั่วไว้ ธรรมนั้นก็นำเราไปทุกติ
๔๖. ความรู้สึกเบาคนเบาตัวเบาร่างเบากาย หายทุกข์หายชาก
หายความลำบากรำคาญ ส-ป-า-ย เข็นออกเข็นใจ นั้นแหละ
ความสุข
๔๗. มันเกิดตรงไหนก็ดับตรงนั้น ไม่รู้จักที่เกิด ไปดับที่อื่นมันก็ไม่ดับช้ อุปมาเหมือนดับไฟฟ้า ดับดวงนี้ดวงนั้นยังอยู่ ดับดวงนั้นดวงอื่นยังอยู่ คนผู้ฉลาดดับที่หม้อแบคเตอร์มันก็มีดมิดทั่วพระนคร อันนี้ไปดับจิตดวงเดียวก็หมด ไม่ต้องไปดับตาดับหูดับจมูกดับลิ้นดับกายดับใจ ดับที่ใจดวงเดียวแล้วดับมิด เพราะทั้งหมดมันเกิดจากใจ
๔๘. มโนความน้อมนึก ใจนึกอันใดก็เป็นยังงั้น มันนึกเอา มันน้อมไป ท่านไม่ให้มันไป ให้มันเข้ามา โอปะนะฮิโก ท่านไม่ให้ส่งไป ให้มันเข้ามา
๔๙. ความพ้นทุกข์เป็นยังงี้แล้ว พุค่ง่าย ๆ คือจิตเราไม่ทุกข์ มันก็พ้นทุกข์ จิตยังมีทุกข์อยู่มันก็ไม่พ้นทุกข์
๕๐. เราจะเข้าสู่สงคราม ก็เลสสงคราม คืออะไรเล่า คือความเกิดความแก่ความเจ็บความตายนี้ เวลาเราจะดับขันธให้ถึงสติเพ่งตรงผู้รู้ เข้าถึงสมาธิคือจิตตั้งมั่น มันก็ไม่หวั่น ไม่ไหวในทุกขเวทนาทั้งหลาย เวทนามากก็สักแต่ว่าเวทนา สัญญาก็สักแต่ว่าสัญญา สังขารวิญญานก็สักแต่ว่าเป็นสังขารวิญญาน นึกถึงแต่ผู้รู้ รู้เท่าสังขาร รู้เท่าวิญญาน เรื่องมันเป็นยังงั้น
๕๑. ร่างกายคือคันศรสนา กว้างศอกยาววาหนาคืบนี้เอง นี่แหละคู่พระธรรม แปะคหมีนสี่พันพระธรรมชั้นนี้ก็อยู่ในคืบนี้แหละ
๕๒. อกุศลถึง จิตตั้ง อกุศลจิตคือจิตทุกข์จิตชาก จิตวุ่นจิตว้าย จิตเดือดจิตร้อน จิตฟุ้งชานรำคาญ นี่ให้พิจารณาดูซิ มันไม่ได้เกิดจากอื่น อกุศลทั้งหลายมันเกิดจากจิต
๕๓. ให้เราเป็นผู้สำรวมกายสำรวมวาจาสำรวมใจให้เรียบร้อย เมื่อมีความสำรวมยังงี้จะไปฆ่าผู้คนฆ่าสัตว์ตัวใด ๆ ยังไง แม้แต่แมลงคั่วแดงแมลงคั่วน้อยท่านก็ไม่ให้กระทำ ไม่ให้เบียดเบียนซึ่งกันและกัน
๕๔. จุตินแปลว่าความเคลื่อนไหว ภาษาเราว่าตาย แท้ที่จริงมัน จิตวิญญานมัน ไม่ใช่ของแตกของทำลายแล ไม่ใช่ของสูญหาย

๕๕. ท่านว่ามันไม่เที่ยง สิ่งใดไม่เที่ยงสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นไม่ใช่ตัวตน จิตของเราถ้ามันเที่ยง ไม่แปรผัน โยกย้ายไปมา ก็พึงพาอาศัยได้ นี่มันไม่เป็นยังงั้น บอกให้มันนิ่งมันก็ไม่นิ่ง บอกให้ไปทางนี้มันไปทางโน้น ยังงี้ จึงพึ่งไม่ได้ เราจึงต้องมาพากันทำสมาธิ

๕๖. เหมือนกะเขาปลูกต้นไม้ เราต้องรักษาค้นรักษา โคนมันใส่ปุ๋ย รดน้ำ โคนมันดี ต้นมันก็จะต้องดี ดอกผลไม่มีใครบังคับ มันเกิดเอง ต้นมันดี ดอกผลมันก็ดี อันนี้เอาอะไรเป็นต้น คือดวงใจเป็นต้น เมื่อใจเราดีแล้ว ทำอะไรก็ดี ทำอะไรก็ดี

๕๗. เมื่อใจไม่คิดแล้ว นึกพุทโธ พุทโธ ตัดมันเสีย

๕๘. อาทิกัลยาณัง งามเบื้องต้นคือผู้มีศีล... มัชฌะกัลยาณัง งามท่ามกลางคือผู้มีสมาธิ ...ปรัยสานะกัลยาณัง งามที่สุดคือผู้มีปัญญา

๕๙. การปฏิบัติถ้าไม่ได้ทำจริง มีแต่เรียนก็ไม่รู้ พระพุทธศาสนา คือการประพฤติปฏิบัติซึ่งน้อย การกระทำซึ่งน้อย ความรู้มันก็น้อย ความเห็นมันก็น้อย เห็นแต่ฝัน ๆ

๖๐. บางคนกลัวมีเวลาเฟื่อง ผิดอยู่ที่ไหนละ วันหนึ่ง ๆ ผิงก็ศพ ที่คนตายไปกลัว ที่ผิงในตัวเองไม่กลัว ก็ศพละวันนี้ ผีปลาทู ฟูเต็มผิ่วผีควาย ผีเปิดไถสุกร เต็มอยู่ในท้องไม้ด ทำไม่ไม่กลัวละ

๖๑. มันขัดตรงไหนข้องตรงไหน แก้ให้มีด ขำระออกให้มีด อย่าให้มีขัดอย่าให้มีข้อง อย่าให้มียุ่งยากให้มีเหือง อย่าให้วุ่น อย่าให้วาย วางให้ ส-บิ-า-ย สบาย

๖๒. เมื่อใจไม่ดี ทำอะไรก็ไม่ดี การงานก็ไม่ดี สมัคผู้แทนก็ไม่ได้ คำขายก็ไม่ได้ ทำมาหากินก็ไม่ดี ครอบครัวก็ไม่ดี พี่น้องก็ไม่ดี ชาวบ้านร้านค้าก็ไม่ดี ประเทศชาติก็ไม่ดี

๖๓. เมื่อจิตเราดี ทำอะไรก็ดี คำขายก็ดี ทำมาหากินก็ดี เล่าเรียนก็ดี ครอบครัวก็ดี ชาวบ้านร้านค้าประเทศชาติก็ดี

๖๔. เมื่อจิตเราคิดดีก็เป็นสุข นิ่งก็สุข นอนเป็นสุข เดินเป็นสุข ยืนเป็นสุข จิตสุขจิตสบาย เมื่อจิตสบายแล้วทำอะไรก็สบาย เอาอะไรก็สบาย คำขายก็สบาย ทำราชการก็สบาย ครอบครัวก็สบาย พ่อแม่พี่น้องก็สบาย ชาวบ้านร้านค้าก็สบาย ประเทศชาติก็สบาย

๖๕. พุทธะคือผู้รู้ ความรู้ไม่ใช่มีด ไม่ใช่สว่าน ไม่ใช่จ้ง ไม่ใช่ หลง ความที่มันหลงเราก็รู้อยู่ มีดเราก็รู้อยู่ สว่านเราก็รู้อยู่ สุขมันก็รู้ ทุกข์มันก็รู้ ยังงี้

๖๖. ถ้าจิตเราไม่ดี ก็ทุกข์ยากวุ่นวายเดือดร้อน หนักหน่วง ง่วง
เหงาหาวนอน เดือดร้อนฟุ้งซ่านรำคาญ
๖๗. กิเลสทั้งหลายมันเกิดจากภายใน ทุกข์ทั้งหลายมันเกิดจาก
ภายใน สุขทั้งหลายมันเกิดจากภายใน
๖๘. ให้เลือกเฟ้นหัวใจของเรา ใจมันมีมากใจดีใจชั่ว ใจทุกข์
ใจสุข ใจนรกใจเปรต ใจสัตว์เดรัจฉานก็มี ใจไปใจบ้า
เสียจริตก็มี ใจหูหนวกใจตาบอด ใจกระจององกองย ใจ
ขี้เรื้อนกุศดั่งก็มี คนเรามีหลายใจ ใจเทวบุตรใจเทพธิดา ใจ
พระอินทร์ ใจพระพรหม ใจท้าวพญามหากษัตริย์ก็มี ใจ
เศรษฐีคหบดีก็มี ใจคนมั่งมีศรีสุขก็มี ใจนายร้อยนายพัน
นายพลก็มี ใจจอมพลก็มี เลือกเอาซิ
๖๙. ถ้าดวงใจไม่ยากมันก็ไม่มีอะไรยาก สิ่งทั้งหลายเขาหากอะไร
เขาไม่ได้ว่ะอะไร เขาไม่ได้ทุกข์ไม่ยากอะไรสักอย่าง เขา
เฉยอยู่หมด
๗๐. จิตตั้งมั่นนั้นเป็นอย่างไ มันไม่ได้ส่งไปข้างหน้ามาข้างหลัง
ข้างซ้ายข้างขวาข้างบนข้างล่าง ตั้งจำเพาะอยู่ที่รู้ ความรู้
อยู่ที่ไหนเราก็เพ่งคู่อูตรงนั้น
๗๑. คนตายไปแล้วจะอยู่ยัง ไง พอขาดแป็บทีนี้ก็ขาดบับ ปิดติด
เกาะที่ใหม่แล้ว ไม่อยู่แล้ว จะอยู่ทำไมนั่น ยังงั้นหรือ
๗๒. เราไม่ต้องคำนึงถึงอดีตอนาคต อดีตล่วงไปแล้ว ตีก็ตีมาแล้ว
ขวักก็ขวามาแล้ว อนาคตก็ยังมาไม่ถึง ทำปัจจุบันนี้ให้ดี
อนาคตก็ต้องดี
๗๓. กรรมทั้งหลาย ไม่ได้มาจากอื่นไกล เกิดจากใจจากวาจาจาก
กายของเราเอง
๗๔. หนั่งนี้สวยังงละ อาน้ำชำระอยู่ทุกวัน ลองไม่อาบซัก
ห้าวันเป็นงละ สกปรกไม่ใช่เรอะนี่หละ เห็นยังงั้นแล้วเราไม่
หลง
๗๕. เปรียบภายนอกเหมือนกับเราการทำงาน มันต้องรวมเข้า
มาการทำงานจึงสำเร็จ อันนี้ที่จิตของเราเช่นเดียวกัน ถ้าไม่
รวมเป็นมัคคสมังคี เข้าเป็นจิตดวงเดียวแล้ว มันก็เลยไม่
สำเร็จ ถ้าเรารวมจิตลงในอันรู้อันเดียวแล้ว ของอันเดียว
เท่านั้นหละ นั่นหละ สำเร็จตรงนั้น
๗๖. สรุปหัวใจความในพระพุทธศาสนา คือ กายกับใจเป็น
ที่ตั้ง แห่งมรรคและผล

๗๗. หากภิกษุสามเณรบวชแล้วเล่าเรียนศึกษา สรรวมสิกขาวิสัย
ของตนเรียบร้อย รู้จักแล้วศีลของเราที่ ๒๒๗ สามเณรก็ศีล
๑๐ เราสรวมยังจีสาสนามันก็เจริญรุ่งเรืองนี่ซี เคียวนี้
มันไม่เป็นยังงั้น ศาสนาเลยเสื่อมเสีย คนทั้งหลายจึงดูหมิ่น
เพราะเราไม่มีศีลสมาธิปัญญา มีแต่ศรัทธาโลนและผ้าเหลือง
ว่าเป็นพระเท่านั้น
๗๘. ปฏิบัติไว้อย่าให้มันขาดซี ไม่ได้มากก็ให้ได้น้อย ต้องหมั่น
เข้าวัดฟังธรรมเสียก่อนจึงจะนอน ที่งานการละอวดสาเหทำ
จนเหนื่อย ไหลจนเหน็ดจนเหนื่อย งานภายในของเราละ เรา
ไม่รักษาใครจะรักษาละ
๗๙. ศีลห้าท่านให้ละเว้นโทษห้าอย่าง เมื่อละเว้นแล้วอยู่ที่ไหน
ก็เป็นศีล ในป่าในดง อยู่ในรถในเรือก็เป็นศีล นี่มาว่ากับ
พระปณณตปาดา พอยุ่ยกคักก็ดับปั๊บ รับกันวันยังค่ำก็ไม่เป็น
ศีล
๘๐. เราจำแนกแจกแล้วมัน ไม่มีคน มันมีแต่ผู้รู้เท่านั้น มันก็เป็น
แต่ธาตุคินธาคุน้ำธาตุดลุมธาตุไฟไปเสียแล้ว
๘๑. ถ้าเราไม่ได้วัดดูแล้วมันก็ไม่รู้จักว่ามันอยู่ที่ไหนในสถานใด
ถ้าเราวัดดูแล้วเรารู้ว่ามันไม่ได้อยู่ที่อื่น มันอยู่กับดวงใจ
ของเรานี่แหละ ดวงใจของเราเป็นผู้ปรุงผู้แต่ง เป็นผู้ก่อภพก่อ
ชาติ เป็นผู้ก่อกรรมก่อเวรก่อภัย เราที่มาเห็นดวงใจของเรา
นี่แหละ แล้วก็มาแก้ที่ดวงใจเท่านั้นแหละ
๘๒. ศาสนาไม่ได้อยู่กับพระพุทธเจ้า ไม่ได้อยู่กับกุเฮาเลากา
ท่านบัญญัติไว้กับตัวคน คนเป็นตัวพระพุทธรูปศาสนา
๘๓. เมื่อใจไม่สงบ ใจไม่ดี มันก็ทุกข์ยากวุ่นวายเดือดร้อนนี่แหละ
นำสัตว์ทั้งหลายให้ตกทุกข์ได้ยากในปัจจุบันและเบื้องหน้า
๘๔. ต่อไปให้เข้าวัดฟังธรรม ฟังดูดวงใจของเรา มันดีเป็นยังงี
ละ คือจิตเราสงบ มันดี ใจเราดีมีความสุขความสบาย เขิน
อกเขินใจ ไม่ทุกข์ไม่ร้อนไม่วุ่นไม่วาย ส-บิ-า-ย พุทโธ
ใจเบิกใจบานใจสว่างใจใสใจผ่องใส ใจสะอาดปราศจาก
ทุกข์ ปราศจากโทษ ปราศจากภัยปราศจากเวร ปราศจาก
ความชั่วช้าลามก ปราศจากความทุกข์ความจน
๘๕. เราทั้งหลายเกิดมานี้ย่อมมีความมุ่งมาดปรารถนาอยู่เป็น
๓ นัย นัยหนึ่งต้องการวัตถุข้าวของเงินทองมาก ๆ นัยสอง
ต้องการรูปสวย ๆ งาม ๆ อายุยืนนาน นัยสามต้องการมีสติ
ปัญญาเฉลียวฉลาด เหตุใดจึงไม่ได้สมความปรารถนา
เพราะเราไม่ได้ประพฤติปฏิบัติ ท่านได้วางข้อปฏิบัติไว้คือ
มีทานมีศีลมีภาวนา สามนัยนี้ให้พากันรู้จัก

๔๖. ธรรมทั้งหลาย กุศลธรรม อกุศลธรรม เราทำมาทั้งหมดมิใช่ เทวบุตรเทวดาทำให้ พระอินทร์พระพรหมทำให้ ธรรมทั้งหลาย ไม่ได้เกิดจากท้องฟ้าอากาศดิน ไม้ภูเขาเลาจากจาก บ้านจากเมือง ถนนหนทาง เกิดจากดวงใจของเรา
๔๗. ขราปีทุกขา ความเผ่าแค้นระคร่ำคร่าทรุดโทรมนี้แหละเป็นทุกข์ ลูกก็ยากนังก็ยาก ทางห้องยังยากทางปากกลืนไม่ลง กินไม่ได้ คนไม่มีฟันยากจะกินของแข็งก็กินไม่ได้ นี่แหละทุกข์...อาตมาก็ถึงแก่หมดแล้ว จะลูกหมดตั้งอีกจึงลูกได้ พุทโธเคิน ไปมาเช่นนั้น เชน โอทุกข์ รู้จักไหมละ ทุกข์นั้นจะต้องเป็นยังงี้ทุกคน
๔๘. ไม่มีตัวตนสัตว์บุคคลเราเขาอะไรสักอย่าง เราเพิ่งรู้ มันท เป็นแก่นเป็นสารที่โหนเลย ถ้าเป็นแก่นเป็นสารทำไมคนจึงล้มหายตายไป เป็นแก่นเป็นสารเป็นตัวเป็นคนของเรา ทำไมเป็นหวัคเป็นไอนเป็นไข ทำไมเป็นหนาวเป็นร้อน เป็นทุกข์เป็นยากเพราะเหตุนี้พึงเห็นว่ามันไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน
๔๙. ให้มาดูรูปธรรมนามธรรม รูปธรรมคืออภิปาพร่างกายของเรา นามธรรมคือดวงใจของเรามันจะอยู่ชั้นใดภูมิใดภพใด ดูให้มันเห็นซี
๕๐. ให้พากันหยุดเสาะหาธรรมจึงจะเห็นธรรม ให้ดูสิ่งที่ปรากฏอยู่ในตัวของเรา สิ่งที่อยู่ในตัวของเรา-สิ่งที่ปรากฏอยู่นั้นแหละ ความรู้สึกอยู่ที่ไหนให้ดูตรงนั้น ให้กำหนดไว้ตรงนั้น ให้เพ่งลงตรงนั้น เพ่งดูดวงใจของเรา
๕๑. สติวินโย สติเป็นวินัย สติคือความรู้ความระลึก ได้ความรู้รู้ สติเป็นวินัยนำคนออกจากความชั่ว นำความชั่วออกจากตน เมื่อมีสติแล้ว ไม่หลง ไม่หลงก็ไม่ทำความชั่ว เราจึงมากำจัดความหลงนี้ คือทำตัวให้มีสติ นั่งสมาธิก็หัดสติพิจารณา ก็หัดสติ เมื่อมีสติอยู่แล้ว เป็นผู้รู้อยู่แล้วมีวินัย
๕๒. แต่ก่อนเราไม่มีโอกาสปฏิบัติ ว่าคากิจการคาบ้านคาช่องคาลูกคาหลาน ก็เดี๋ยวนี้นั่งอยู่นี้ทำอะไรเล่า มันคาดวงใจเราเท่านี้แหละ เรื่องมันไม่ใช่คาอื่น ให้รีบมากเสียวันนี้ แก้ววันนี้ได้แล้วก็ได้มีดี
๕๓. ใจเราดีมีความสุขความส-บ-ิ-า-ย นิ่งก็สบายเบาตนเบาตัวเบา ร่างเบาหาย หายโรคหายภัยหายเคราะห์หายเข็ญหายกิเลส จัญไร หายความชั่วช้าลามก หายความทุกข์ความจน

๔๔. ใจมันทุกข์ยาก ให้หนักให้หน่วงให้่วงให้เหงาให้ทุกข์ ชัด
คนชัดตัว เจ็บตรงนั้นปวดตรงนี้ ให้เกิดโรคเกิดภัยเกิดกิเลส
จัญไร เกิดความชั่วช้าลามก เกิดความทุกข์ความยากขึ้นมา

๔๕. พยาธิปีทุกขา เกิดพยาธิความเจ็บไข้ได้พยาธิอาพาธโรค
เกิดขึ้นในตัวของเราแล้ว ยิ่งทุกข์หนักเข้าไปทุกที หนักเข้าข้าวน้ำ
โภชนาหารของอะไรอร่อยก็เลิกลาหมด จิตจางไปหมด ขมไปหมด
จึงว่าทุกข์ ว่ายาก

๔๖. มรณัมปีทุกขัง ทุกข์คือความตาย มันหนักเหลือประมาณหา
ที่อยู่ไม่ได้ ยากแข่งยากหาที่ไม่ได้ หนักเข้าล้มตาก็ไม่ได้
หนักเข้าหายใจก็ไม่ได้ ซัดหมดลมหายใจดับขันธไปจุติ

๔๗. ตาสำหรับเห็นรูป ใจเป็นผู้ว่ารูปคือรูปชั่ว รูปไม่คือรูปไม่ชั่ว
แท้ที่จริงรูปทั้งหลายเขาไม่ได้ว่าเขาดี เขาไม่ได้ว่าเขาชั่ว
เราเป็นผู้ไปว่าเขาสมมติเอา

๔๘. วิธิตบบาปดิคกรรม ดับความชั่วทั้งหลายดับภัยดับเวร จะ
ล้างบาปล้างกรรมล้างภัยล้างเวร ทั้งเหล่านั้น ไม่มีวิธีอื่น
นอกจากเราตั้งใจสมาธิ เมื่อนั่งสมาธิจิตเป็นหนึ่งแล้วเป็นจิต
อันเดียวแล้วบาปกรรมทั้งหลายมันก็ไม่มี ภัยเวรทั้งหลายมัน
ก็ไม่มี ความชั่วทั้งหลายมันก็ไม่มี มีแต่ความสุขนะซี

๔๙. สุขเพราะเหตุใด สุขเพราะใจสงบ ทุกข์เพราะเหตุใด เพราะ
ใจไม่สงบ มันไปก่อกรรมก่อเวรไม่หมดซึกที่ กรรมเก่าก็ไม่
หมด กรรมใหม่ก็เต็มเรื่อยไป มันจะหมดซึกที่เร็ว

๑๐๐. ให้เราเข้าวัดฟังธรรม วัตถุประสงค์ของเราเวลานี้อยู่ในชั้นใด
ภูมิใดในภพอันใดให้รู้จัก ให้เรานึกพุทโธพุทโธ บริกรรม
เพ่งเล็งจิตของเราในพุทโธนั้น ถ้าจิตของเราเป็นกุศลมัน
เป็นยังงี้ คือมันสงบ มันไม่ส่งหน้าส่งหลังส่งซ้ายส่งขวาส่ง
บนส่งล่าง ตั้งจำเพาะท่ามกลางผู้รู้ พุทโธพุทโธ มันมีใจ
เยือกใจเย็นใจสุขใจสบาย กายะลหุตา จิตตะลหุตา จิตเบา
กายมันก็เบา ไม่หนักไม่หน่วงไม่่วงไม่เหงา หายทุกข์
หายยากหายความลำบากรำคาญ สบายอกสบายใจ นั่นแหละ
ตัวบุญตัวกุศลแท้

๑๐๑. เราทั้งหลายมาอย่างนี้ก็ต้องการแสวงหาที่พึ่งอันแท้จริงของ
คน เราจะเอาอะไรเป็นสรณะที่พึ่ง ในสามโลกนี้ไม่มีสิ่งอื่น
นอกจากพุทโธ อัมโม สังฆโม เท่านั้นละมีเท่านั้น ให้พึงรู้พึง
เข้าใจ

๑๐๒. ให้พากันพึงรู้ทั้งเห็นในทุกข์ ท่านว่าชาติปีทุกขา เกิดเป็นทุกข์ชดอยู่ในกรรมมารดาตั้งสืบเดือน ดังตัวก็ไม่ได้ เหลียวซ้ายแลขวาก็ไม่ได้ มืดมืดเป็นโลกันตะนรก ไม่เห็นอะไรสักอย่าง ไม่เห็นฟ้าเห็นอากาศ ดอนหลุดออกจากกรรมมารดา ท่านเปรียบเหมือนกับตกเหวร้อยช่วง
๑๐๓. คุณทั้งหลายนั้นเป็นคนหรืออะไร ให้มารู้จักนะ รู้จักโม หัวใจตัวเรานั้นจึงจะรักษาได้ เราไม่เห็นนะไม่เห็นโมแล้ว หัวใจตัวเรากี่รักษาไม่ได้ มันก็ทะเยอทะยานในรูปในเสียงในกลิ่นในรส ในฏฐัพพะธรรมารมย์ทั้งหลาย
๑๐๔. อากาธบาปเป็นยังงี้ คือเราประพฤติไม่ดีทำไม่ดี มันให้ทุกข์ให้โทษแก่เรา มันให้เจ็บให้ปวด ให้เป็นทุกข์เป็นยาก เป็นลำบากรำคาญ ให้อุดให้จน ให้เป็นไข้เป็นบ้า หุนหวกคาบอด ปากก็คกรระจอกงอกงอย ชี้นุดกุดถึงคกรกำลำบาก ท่ามหากันไม่พอกปากพอกท้อง ข้าวขาดแลงแกงขาดหม้อ เสือขาดหน้าผ้าขาดหลัง นี่แหละตัวบาป
๑๐๕. รู้จักว่ามันเหนียวก็หยุดชี่ เปรียบเหมือนกะเราทำงานรู้จักว่าเหนียวแล้วก็หยุด อุบมาภายนอกอย่างนั้น รู้จักทุกข์ก็หยุดอย่าไปก่อกรรมก่อเวรก่อภัยต่อไป หยุดนิ่งให้มันว่างมืด พอจิตสงบนิ่งได้แล้ว จิตละลุดตา จิตก็เบา ภายหลังลุดตา ภายหลังก็เบา จิตละมุดตา จิตมันอ่อนนิ่มนวล อิ่มอกอิ่มใจ ส-บ-บ-ย นั้นแหละพ้นทุกข์ตรงนี้แหละ
๑๐๖. คนเตี้ยนี้ไม่มีศรัทธาความเลื่อมใส เพราะไม่รู้จักบาปบุญไม่เห็นตัวมัน ทำบาปก็ไม่เห็นตัวบาป ทำบุญก็ไม่เห็นตัวบุญมันเป็นยังงี้ ตัวบาปตัวบุญ คือตัวเรานั่งอยู่เตี้ยนี้เองแหละไม่ใช่อื่นไกล ศีระคำ ๆ คอแก้ว ๆ คือคนนี่แหละตัวบาปตัวบุญ
๑๐๗. ศาสนา ท่าน ไม่ได้หมายอื่นเป็นศาสนา ในโอวาทปาฏิโมกข์ ท่านให้ละความชั่วทำความดี ทั้งกายวาจาและดวงใจ ท่านไม่ได้ว่าอื่นเป็นศาสนา ผู้ใดมาชำระดวงใจให้ผ่องใส เสด็จพุทธฐานะศาสนัง นั่นเป็นศาสนา สมาธิคือจิตตั้งมั่น นายช่างเขาคั่งเสาคั่งตั้งงี้ เขาคั่งแล้วเขาก็มองดูข้างหน้าข้างหลัง เอาระดับจับคู่มันเที่ยงหรือไม่เที่ยง มันเอนเอียงไปข้างไหน เขาก็ผลักขึ้นมาแล้วเขาก็เล็งดู จนมันเที่ยงตรง เขาก็ฝังไว้ให้มันแน่น นี่เรียกว่า ฐิติภูติตั้ง เราก็คงใจของเราให้มันเป็นของเที่ยงวิญญาณของเรามันไม่เที่ยง เตี้ยนี้เราจะต้องให้มันเที่ยง มันจึงจะเป็นพระนิพพานได้ เรื่องมันเป็นยังงั้น

๑๐๘. นิมนต์พระไปชักบังสุกุล ว่าชักให้คนตาย แท้จริงนะให้พวกเรานู แต่ก่อนเขาก็เป็นเหมือนอย่างเรานี้แหละ ห่วงนั้นห่วงนี้ หานั่นหานี้ มาแต่ก่อนตายแล้วเป็นอย่างไรละ ไม่หาอะไร ชักอย่างไร เห็นว่าเจ็บว่าปวด ยุงกัดก็ตี ปวดนั้นปวดนี้ ที่นี้เอาไปเผาไม่เห็นว่าจะไรเลย ไม่เห็นอุยชักคำเดียว แข้งขา หูตาจมูกเขาก็มีครบเหมือนเราหมด คูชี้ พวกเราทั้งหลาย มันต่างกันตรงไหน

๑๐๙. อาการสามสิบสองนี้มันเป็นแต่อาการ มันเป็นคนไหนเล่า ปิดตังน้ำคิยังจี เสมหังน้ำเสลดยังจี บุพโพน้ำเหลืองยังจี โลหิตังน้ำเลือดยังจี เป็นคนไหนเล่า จะไปหลงยังใจน้ำ เหล่านี ไม่ใช่เป็นของเขา เป็นของทั้งทั้งหมดไม่ใช่เธอ ถ้า มันเห็นยังมันก็ละสักกายะทิ้งได้ มันก็ถอนอุปาทานชั้นธ ได้เอง ท่านจึงบอกเอทีปัสสิโก จงร้องเรียกสัตว์ทั้งหลายมา ดูธรรม ท่านไม่ได้ให้ไปดูธรรม ให้มาดูธรรม คือมาดูรูป ธรรมนามธรรมที่ตัวเรานี้แหละ

๑๑๐. มิใช่อื่นสุข มิใช่อื่นทุกข์ จิตของเราเป็นผู้สุขผู้ทุกข์ เราก็คู ชิวเวลานี้ เห็นอะไรสุขชักอย่างไร เห็นอะไรทุกข์ชักอย่างไรในโลก นี้ หรือว่าคัน ไม่ถูกเขาเลาเขาเป็นทุกข์ หรือว่าฟ้าอากาศ เขาเป็นทุกข์ หรือว่าน้ำโภชนาหารเขาเป็นทุกข์ หรือบ้านช่องเป็นทุกข์ อะไรเป็นทุกข์ละ พิจารณาดูดี

๑๑๑. เมื่อเราเห็นจริงยังงี้แล้ว เราก็จะได้ว่างได้ จาโคปปฏิสนธิโค มุคติ อนาลโย คือความสละ ความละความวาง จิตมันก็ว่าง เบาตนเบาตัว เบาร่างเบากาย หายทุกข์หายยากนะซี่ นี่แหละ ข้อสำคัญ ให้พากันเข้าใจ

๑๑๒. ให้พากันเข้าวัดนะ วัดจุติจิตใจของเรา ต้องวัดเสมอ นั่งก็วัด นอนก็วัด เดินยืนก็วัด วัดเพราะเหตุใด ให้มันรู้ไว้ว่าจิตเรามันดีหรือไม่ดี ไม่ได้จะได้แก้ไข ต้องวัดทุกวัน คัดเลืกคัมภักย์ ยังต้องวัดไม่ใช่เธอ ไม่วัดจะใช้ได้อะไรละ

๑๑๓. ต้องนั่งพิจารณาดูให้มันรู้มันเห็น ไม่ต้องไปหาที่ไหนนะ ให้ คลื่นที่มีอยู่ในใจเรานี้แหละ มันมืดหรือมันสว่าง นี่แหละยึดโน่น นานาเป็นที่พึ่งของคนแท้

๑๑๔. ญาติโยมว่าศาสนาอยู่กับพระ พระว่าศาสนาอยู่กับพระ พุทธเจ้า เลยพากันทอดธุระมิด ซ้อมนี้ให้รู้จัก ตัวเราคือตัว พระพุทธศาสนา

๑๑๕. มันสงสัยอยู่เลยละ ไม่ได้ จิตมันเลวุ่นวาย วณเวียนอยู่เวียน
ตายเวียนเกิด เกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด เกิดแล้วตาย ตาย
แล้วเกิด ไม่รู้สึกก็กับปีก็กลบ่อนั้นคชาติ
๑๑๖. สมมุติว่าเราไปฆ่าเขา เขาจะตีใจไหม เขามารับเราละ เรา
จะตีใจไหม พิจารณาดูซิ ข้อนี้ เราไม่ต้องการอย่างนั้น
เราก็ต้องไม่ทำ เมื่อเราไม่ได้ทำอย่างนั้น โทษทั้งหลายมันก็
ไม่มี เกิดมาเราก็อายุยืนนาน ไม่ตายพลัดพรากจากกัน
ไม่ตายแค่น้อยแต่หนุ่ม
๑๑๗. คนไม่มีความรู้แล้ว อุปมาเหมือนคนตายเห็นไม้ละ จิต
วิญญานไม่มีแล้ว เหลือแต่ธาตุสี่ มันก็เลยพึ่งอะไรไม่ได้
๑๑๘. เอ้า ต่อไปจะไม่อธิบายละ ต่างคนต่างฟังใจของเรา ดูให้
มันแน่นนอนลงไป เชื่อมมันลงไป ให้มันได้หลักได้ฐานของคน
ได้ที่พึ่งของตนเอง
๑๑๙. เมื่อเหล่านั่นทั้งหลาย ได้พากันสดับรับฟังแล้ว ในโอวาท
ศาสนัยธรรมะคำสั่งสอนนี้ ซึ่งแสดงโดยย่อพอเป็นเครื่อง
ปฏิบัติระดับสติปัญญาบารมีของท่านทั้งหลาย ให้พากัน
โยนิโสมนสิการกำหนดจดจำ นำไปประพฤติปฏิบัติฝึกหัด
ตนของตนให้เป็น ไปในศีลเป็นไปในธรรม คำสั่งสอนของ
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว แค่นี้ต่อไปพวกท่าน
ทั้งหลายจะประสบแต่ความสุขความเจริญองกงามดังได้
แสดงมา เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้

(คัดลอกมาจากอนุสรณ์งานศพพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)

คำแนะนำ การไปศาลและปฏิบัติตนในศาล

ผู้มีกิจธุระหรือความจำเป็นที่จะต้องไปศาลไม่ว่าในฐานะที่เป็นคู่ความ เป็นพยาน ไปประกัน ตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย ไปฟังการพิจารณาคดีหรือไปพบผู้ต้องขังซึ่งศาลเบิกตัวมาพิจารณาคดีก็ตาม โปรดปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ถ้าต้องไปตามหมายของศาล ก่อนไปควรตรวจสอบดูหมายให้แน่ชัดว่าเป็นหมายของศาล ไหน เรื่องอะไร เมื่อใด เพื่อจะเตรียมตัวได้ถูกต้อง เช่น อาจเป็นหมายเรียกให้ไปเป็นพยาน ให้ส่งเอกสารหรือหมายนัดให้ส่งตัวจำเลย ฯลฯ และขอให้นำหมายนั้นไปด้วยเพื่อควมสะดวกในการติดต่อสอบถามเมื่อไปถึงศาลแล้ว

หากมีเหตุขัดข้องไม่อาจไปศาลหรือปฏิบัติตามหมายนั้นได้ ขอให้แจ้งให้ศาลทราบล่วงหน้าเสียแต่เนิ่น ๆ ว่ามีเหตุขัดข้องอย่างไร เช่น เพราะเจ็บป่วยหรือติดราชการสำคัญ หากมีใบรับรองของแพทย์ว่าป่วยหรือมีหนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชาว่าติดราชการสำคัญแนบไปด้วย ก็จะเป็นการดี

การไม่ไปศาลหรือไม่ปฏิบัติตามหมายศาลโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ อาจเกิดผลเสีย เช่น ศาลอาจออกหมายจับหรือสั่งถอนการประกันตัวจำเลยหรือสั่งปรับนายประกันได้

๒. ถ้าจะไปประกันผู้ต้องหาหรือจำเลย จะต้องเตรียมหลักทรัพย์เช่นเงินสด หนังสือสำคัญแสดงสิทธิในที่ดินเช่น โฉนดที่ดิน นส. ๓ หรือ สค. ๑ ไปด้วยและควรมีหนังสือรับรองของเจ้าพนักงานที่ดินหรือนายอำเภอท้องที่ไปแสดงว่าที่ดินดังกล่าวมีราคาประเมินเท่าไร ถ้าจะไปรับเงินหรือโฉนดหรือหลักทรัพย์คืนขอให้นำไปรับไปด้วย และอย่าลืมนำบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวข้าราชการไปด้วยเช่นกัน

๓. ห้ามนำอาวุธทุกชนิดเข้าไปในบริเวณศาล ถ้าท่านมีอาวุธปืนติดตัวไปจะต้องเก็บหรือฝากไว้ที่อื่นเสียก่อนที่จะเข้าไปในศาล มิฉะนั้นจะเป็นการละเมิดอำนาจศาลมีโทษถึงจำคุก

๔. เมื่อไปถึงศาลแล้ว หากมีข้อสงสัยในเรื่องใด ขอให้สอบถามเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือจำศาล เช่นไปเป็นพยานศาล ก็ควรสอบถามว่าคดีเรื่องนั้นศาลจะพิจารณาที่ห้องพิจารณาไหน และควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ประจำห้องพิจารณานั้นและคู่ความที่อ้างท่านมาเป็นพยานทราบว่าท่านมาศาลแล้ว

เมื่ออยู่ในบริเวณศาล ท่านจะต้องประพฤติตนเรียบร้อยไม่ส่งเสียงดังหรือทะเลาะวิวาทกัน ไม่เปิดบังตาชะโงกดูห้องพิจารณาห้องนั้นห้องนี้ ถ้าจะเข้าไปฟังการพิจารณาก็ให้เข้าไปเลยอย่าทำลับ ๆ ล่อ ๆ หรือเข้า ๆ ออก ๆ เป็นที่รำคาญแก่ผู้อื่นและรบกวนการพิจารณาคดี

๕. โดยปกติการพิจารณาคดีของศาลจะทำโดยเปิดเผย ประชาชนทั่วไปมีสิทธิเข้าไปฟังการพิจารณาได้ แม้จะมีไต่ถามของคู่ความหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีนั้น ทางศาลได้จัดที่นั่งสำหรับประชาชนเข้ามาฟังการพิจารณาไว้ทุกห้อง

ผู้ที่เข้าไปฟังการพิจารณาของศาลต้องให้ความเคารพต่อศาล โดยแต่งตัวให้สุภาพ เรียบร้อย ไม่สวมรองเท้าแตะ ไม่สนทนาหรือทำเสียงดัง ไม่สูบบุหรี่หรืออ่านหนังสือพิมพ์ และไม่ถ่ายภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล เมื่อศาลออกนั่งพิจารณาผู้ที่อยู่ในห้องพิจารณาควรลุกขึ้นยืนเป็นการแสดงความเคารพ ถ้าศาลอ่านคำพิพากษา คู่ความจะต้องยืนฟังคำพิพากษา ส่วนบุคคลอื่น ๆ ไม่ต้องยืน

๖. ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่ได้ประกันตัว เมื่อถึงวันนัดพิจารณา ศาลจะเบิกตัวจากเรือนจำมาควบคุมไว้ที่ศาล ญาติหรือเพื่อนมักจะถือโอกาสนี้มาพบปะเยี่ยมเยียน ซึ่งตามระเบียบแล้วจะเข้าเยี่ยมไม่ได้ ต้องไปเยี่ยมที่เรือนจำ แต่เจ้าหน้าที่อาจผ่อนผันให้พูดคุยถามกันได้จากนอกห้องขังในระยะห่าง ๆ และให้ฝากสิ่งของเช่นอาหารหรือบุหรี่ได้ โดยให้เจ้าหน้าที่เรือนจำตรวจเสียก่อน อาหารควรใส่ภาชนะที่ตรวจได้ง่าย และควรเขียนชื่อและนามสกุลของผู้รับไว้ด้วย เพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ในการส่งมอบ ถ้าจะฝากเงิน เจ้าหน้าที่เรือนจำจะออกไปรับเงินให้และจะจ่ายให้เป็นคูปองแทนเงิน

ของต้องห้าม จะส่งให้แก่ผู้ต้องขังไม่ได้

(๑) ฝิ่น กัญชา หรือยาเสพติด หรือของมีนเมาอย่างอื่น

(๒) สุราหรือน้ำเมาซึ่งดื่มแล้วเมาอย่างสุรา

(๓) เครื่องอุปโภคสำหรับเล่นการพนัน

- (๔) เครื่องอุปกรณ์ในการหลบหนี
- (๕) อาวุธต่าง ๆ
- (๖) ของเน่าเสียหรือของมีพิษต่อร่างกาย
- (๗) วัตถุระเบิดหรือน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๘) สัตว์มีชีวิต

๗. หากท่านไม่ได้รับความสะดวกประการใด โปรดแจ้งศาล ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลนั้น ๆ อย่าเสียเงินทองให้แก่ผู้ใดที่แอบอ้างว่าจะช่วยให้ได้รับความสะดวก

การไปเป็นพยานศาล

๑. ตรวจหมายเสียก่อน

เมื่อได้รับหมายเรียกให้เป็นพยาน ต้องตรวจดูในหมายเรียกว่า ศาลที่ออกหมายเรียกเป็นศาลอะไร อยู่ที่ไหน เพราะในกรุงเทพมหานคร และบางจังหวัดมีหลายศาล จะได้ไม่ต้องเสียเวลาหา หรือไปผิดศาล

ต้องตรวจดูในหมายเรียกว่า ให้พยานไปเบิกความในวัน เดือน ปีอะไร เวลาอะไร ปกติศาลจะนัดเวลา ๘.๓๐ นาฬิกา หรือ ๑๓.๓๐ นาฬิกา พยานในคดีอาญาที่เป็นแพทย์ ปกติศาลจะนัดเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

๒. ไปศาลตามเวลานัด

พยานที่ได้รับมอบหมายแล้ว มีความจำเป็นไม่อาจไปศาลได้ต้องรีบแจ้งให้ศาลทราบเสียก่อนวันนัด การขัดขืนไม่ไปศาลอาจถูกศาลออกหมายจับ นอกจากนั้นยังมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญารอีกด้วย

พยานควรไปถึงศาลให้ตรงตามเวลานัด เพราะถ้าถึงเวลานัดแล้วพยานไม่พร้อม ศาลอาจเลื่อนการสืบพยานไป และต้องไปศาลใหม่อีก ทำให้เสียเวลาเพิ่มขึ้น

๓. หาห้องพิจารณาและรอการเบิกความ

เมื่อไปถึงศาลแล้ว ควรนำหมายเรียกไปสอบถามเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หรือตรวจดูจากประกาศของศาลว่าคดีที่จะต้องเบิกความเป็นพยานนั้นศาลจะออกพิจารณาที่ห้องพิจารณาเลขที่เท่าไร แล้วควรไปรอที่ห้องพิจารณานั้น เพื่อคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานหรือเจ้าหน้าที่ศาลจะได้ทราบว่าพยานมาแล้ว

พยานคนใดจะเบิกความก่อนหลังสุดแล้วแต่ศาลหรือคู่ความฝ่ายที่อ้าง ผู้ที่ยังไม่ถึงคราว

จะเบิกความต้องรอนอกห้องพิจารณา หรือที่ห้องพักพยาน

๕. การปฏิญาณหรือสาบานตน

เมื่อถึงคราวที่พยานเบิกความ เจ้าหน้าที่ศาลจะเป็นผู้เรียกก่อนเบิกความ พยานจะต้องปฏิญาณหรือสาบานตามลัทธิศาสนาของตน เว้นแต่

(๑) บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี หรือหย่อนความรู้สึกผิดชอบ

(๒) ภิกษุสามเณรในพุทธศาสนา

(๓) บุคคลที่คู่ความตกลงกันว่าไม่ต้องปฏิญาณหรือสาบาน

สำหรับพระภิกษุสามเณรนั้นจะไม่ไปศาลและไม่เบิกความเลยก็ได้ พยานที่ขัดชินคำสั่งศาลที่ให้ปฏิญาณหรือสาบานหรือให้เบิกความ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

๕. การถามพยาน

เมื่อปฏิญาณหรือสาบานตนแล้ว พยานจะต้องตอบคำถามเกี่ยวกับชื่อ อายุ ที่อยู่ และความเกี่ยวพันระหว่างพยานและคู่ความต่อจากนั้นคู่ความหรือทนายความฝ่ายที่อ้างพยานมาศาล จะซักถามเรื่องราวจากพยาน เมื่อฝ่ายที่อ้างพยานมาถามเสร็จแล้ว คู่ความหรือทนายอีกฝ่ายหนึ่งก็จะถามค้านพยานเสร็จแล้วฝ่ายที่อ้างพยานมาอาจจะถามตีมพยานอีกครั้งหนึ่ง

กฎหมายห้ามมิให้ถามพยานด้วยคำถามที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นแห่งคดี หรือคำถามที่อาจทำให้พยาน หรือคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลภายนอกต้องรับโทษทางอาญา หรือคำถามที่เป็น การหมิ่นประมาทพยาน

๖. การเบิกความ

การเบิกความศาลอาจจะให้พยานเบิกความโดยวิธีเล่าเรื่องตามที่ตนได้รู้ได้เห็นหรือได้ยินมา หรืออาจจะให้เบิกความโดยวิธีตอบคำถามของศาลหรือคู่ความ

พยานจะต้องเบิกความเฉพาะเท่าที่ตนได้รู้ ได้เห็น หรือได้ยินมาโดยตรงเท่านั้น ข้อความที่พยานทราบมาจากการบอกเล่าของผู้อื่น เป็นคำบอกเล่า รับฟังไม่ได้

พยานจะต้องเบิกความด้วยวาจา ห้ามมิให้อ่านข้อความที่จดหรือเขียนมา เว้นแต่จะได้ รับอนุญาตจากศาลหรือเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญ

๗. พยานเบิกความ

เมื่อเบิกความเสร็จแล้วพยานย่อมหมดหน้าที่ที่จะอยู่ในศาล เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๘. เลื่อนการสืบพยาน

ในกรณีที่มีการเลื่อนการสืบพยาน เจ้าหน้าที่ศาลอาจจะให้พยานลงชื่อรับทราบวันเวลา

นัดในครั้งต่อไป และศาลจะไม่ออกหมายเรียกไปอีก โดยถือว่าพยานได้ทราบวันเวลานัดของศาลแล้ว

๙. ค่าพาหนะและค่าป่วยการพยาน

พยานในคดีแพ่งอาจได้รับค่าพาหนะและค่าป่วยการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยศาลสั่งให้ฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้จ่าย

พยานในคดีอาญา สำหรับในกรุงเทพมหานครจะไม่ได้รับค่าพาหนะและค่าป่วยการ แต่ในต่างจังหวัดพนักงานอัยการจะจ่ายค่าพาหนะและค่าป่วยการให้แก่พยานของตนตามระเบียบ

๑๐. การเบิกความเท็จ

พยานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล ถ้าความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดีมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าเป็นการเบิกความเท็จในการพิจารณาคดีอาญา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท

การผิดฟ้องและฝากขังในศาลแขวง

๑. ความผิดที่ขึ้นศาลแขวงนั้น พนักงานอัยการจะต้องฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลแขวงภายใน ๗๒ ชั่วโมง แต่ถ้าไม่อาจฟ้องผู้ต้องหาภายในเวลาดังกล่าวได้ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการต้องนำตัวผู้ต้องหามาศาล และยื่นคำร้องขอฝากขังและผิดฟ้องต่อศาล ศาลอนุญาตได้ไม่เกิน ๕ คราว คราวละไม่เกิน ๖ วัน

๒. ถ้าผู้ต้องหาได้ประกันตัวชั้นสอบสวน ไม่ต้องนำตัวผู้ต้องหามาศาล เพียงแต่ยื่นคำร้องขอผิดฟ้องอย่างเดียว

การผิดฟ้องและฝากขังในศาลอาญาหรือศาลจังหวัด

๑. ถ้าผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่และพนักงานสอบสวนไม่อาจสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน ๗ วัน พนักงานสอบสวนต้องส่งตัวผู้ต้องหามาศาล และพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ขังผู้ต้องหาไว้ ซึ่งเรียกกันทั่วไปว่าฝากขัง

ในกรณีความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกิน ๗ วัน แต่ถ้าอัตราโทษเกินกว่านี้ศาลสั่งขังได้หลายครั้งติด ๆ กัน และครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๒ วัน รวมทั้งหมดไม่เกิน ๔๘ วัน เว้นแต่

ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป ศาลสั่งชังได้รวมทั้งหมดไม่เกิน ๔๔ วัน

๒. ถ้าผู้ต้องหาได้ประกันตัวชั้นสอบสวน ผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องมาศาลจนกว่าพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการจะขอฝากขัง หรือนำตัวผู้ต้องหานั้นมาฟ้องต่อศาล

๓. สำหรับศาลจังหวัดที่นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการจะต้องขอผิดฟ้องและฝากขังผู้ต้องหานั้นต่อศาลจังหวัดเช่นเดียวกับที่ปฏิบัติในศาลแขวง

การผิดฟ้องและฝากขังในศาลคดีเด็กและเยาวชน

เมื่อเจ้าหน้าที่จับกุมเด็กหรือเยาวชนที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี ซึ่งต้องหาว่าได้กระทำความผิดและความผิดนั้นอยู่ในอำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชน พนักงานสอบสวนจะต้องสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนให้เสร็จภายใน ๑๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนมาถึงสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องต่อศาลให้ทันภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันจับกุม หากฟ้องไม่ทันพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการต้องยื่นคำร้องขอผิดฟ้อง ศาลจะอนุญาตได้ไม่เกิน ๔ คราว คราวละไม่เกิน ๑๕ วัน เว้นแต่คดีมีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป หรือโทษสถานหนักกว่านั้น ศาลจะอนุญาตให้ผิดฟ้องกี่คราวก็ได้ เมื่อมีการฝากขังหรือผิดฟ้อง ผู้ต้องหาจะมีสิทธิดังนี้

๑. แกลงคัดค้านคำร้องของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการที่ขอฝากขังหรือผิดฟ้อง

๒. ยื่นคำร้องขอประกันตัวต่อศาล หากศาลอนุญาตให้ขังตามที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการขอ

ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้ประกันตัวจากศาล ผู้ต้องหาต้องมาศาลทุกครั้งที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องขอฝากขังต่อ และผู้ประกันอาจยื่นคำร้องขอประกันตัวต่อ โดยให้ถือหลักทรัพย์และสัญญาเดิม

การสู้คดีในศาล

๑. กรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ พนักงานอัยการต้องนำตัวผู้ต้องหามาศาลและศาลอาจสั่งประทับฟ้องได้เลยทีเดียว โดยไม่ต้องทำการไต่สวนมูลฟ้อง

๒. กรณีราษฎรเป็นโจทก์ ศาลจะต้องทำการไต่สวนมูลฟ้องก่อน โดยศาลจะส่งสำเนาฟ้องกับแจ้งวันนัดไต่สวนให้จำเลยทราบ จำเลยจะมาหรือไม่มาฟังการไต่สวนและจะตั้งทนายให้ซักค้านพยานโจทก์ด้วยหรือไม่ก็ได้

ในวันไต่สวนมูลฟ้อง ถ้าจำเลยจะรอฟังคำสั่งศาล จำเลยควรเตรียมหลักทรัพย์มาเพื่อขอประกันตัวด้วย เพราะหากศาลมีคำสั่งว่าคดีมีมูลให้ประทับฟ้องโจทก์ไว้พิจารณา ศาลอาจรับตัวจำเลยไว้ซึ่งในระหว่างพิจารณาได้ ทางปฏิบัติศาลอาจไม่รับตัวจำเลยไว้ซึ่งทันที แต่จะให้โอกาสจำเลยเตรียมตัวสู้คดีโดยจะนัดวันให้จำเลยยื่นคำให้การแก้คดีอีกครั้งหนึ่ง ในวันนัดแก้คดีจึงจะรับตัวจำเลยไว้ซึ่งในระหว่างพิจารณาเว้นแต่จำเลยจะมีประกันตัวไป

เมื่อศาลประทับฟ้องแล้วหากจำเลยจะสู้คดีควรปฏิบัติดังนี้

๑. ยื่นคำร้องขอประกันตัวต่อศาล ทั้งนี้ไม่ว่าจำเลยจะได้รับอนุญาตให้ประกันตัวในชั้นสอบสวนหรือชั้นฝากขังหรือไม่ก็ตาม
๒. ยื่นคำให้การต่อศาลหากจำเลยประสงค์จะให้การ
๓. หาทนายเพื่อช่วยเหลือตนในการดำเนินคดีต่อไป

การหาทนาย

โดยปกติ จำเลยจะต้องหาทนายเองและเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง เว้นแต่ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป หรือคดีที่จำเลยเป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๗ ปี ถ้าจำเลยไม่มีทนายและต้องการทนาย ศาลจะตั้งทนายให้โดยจำเลยไม่ต้องเสียค่าจ้างให้ทนาย นอกจากนี้ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๑๐ ปี ถ้าจำเลยไม่มีทนาย และแถลงต่อศาลก่อนเริ่มพิจารณาว่าจำเลยยากจนและต้องการทนาย ก็ให้ศาลตั้งทนายให้

การให้การต่อศาล

เมื่อศาลประทับฟ้องแล้ว ก่อนที่ศาลจะพิจารณาคดีต่อไป ศาลจะอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง และถามว่าได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ จำเลยจะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าจำเลยประสงค์จะให้การควรปฏิบัติดังนี้

๑. ถ้าจำเลยกระทำความผิดจริง ควรให้การรับสารภาพต่อศาล เพราะการรับสารภาพเป็นเหตุบรรเทาโทษอย่างหนึ่ง ซึ่งโดยปกติศาลจะปรานีลดโทษให้ อันเป็นผลดีแก่จำเลยที่จะได้รับโทษในสถานเบา
๒. ถ้าจำเลยมิได้กระทำความผิดหรือประสงค์จะต่อสู้คดีควรให้การปฏิเสธความผิด ส่วนการให้การในรายละเอียดอย่างไร จึงจะเป็นผลดีแก่จำเลย ควรปรึกษาทนาย
๓. มีคดีบางประเภทกฎหมายยกเว้นโทษให้ บางกรณีกฎหมายถือว่าไม่เป็นความผิด บางกรณีกฎหมายถือว่าเป็นความผิดแต่ไม่ต้องรับโทษ บางกรณีกฎหมายให้อำนาจศาลที่จะลดโทษน้อยกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย หรือบางกรณีกฎหมายลดมาตราส่วนโทษให้ เช่น การกระทำเพื่อป้องกันสิทธิ, การกระทำด้วยความจำเป็น, การกระทำโดยบันดาลโทสะ, การกระทำ

ในขณะที่ไม่รู้ผิดชอบ, สามีกระทำต่อภริยา หรือภริยากระทำต่อสามี, บุพการีกระทำต่อผู้สืบสันดาน หรือผู้สืบสันดานกระทำต่อบุพการี หรือพี่หรือน้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกระทำต่อกัน หรือในคดีที่เด็กอายุไม่เกิน ๑๗ ปี เป็นผู้กระทำความผิดดั่งนั้น จำเลยจะให้การอย่างไรเพื่อให้ได้รับประโยชน์ตามเงื่อนไขของกฎหมายควรจะปรึกษาทนาย

การขอให้ศาลรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษ

๑. ในคดีความผิดซึ่งศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสองปี ถ้าปรากฏว่าจำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือได้รับโทษจำคุกมาก่อนแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ เมื่อศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัยอาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิดหรือเหตุอันอันควรปรานีแล้ว ศาลอาจรอกการลงโทษ หรือรอกการกำหนดโทษจำเลยก็ได้ อันเป็นผลดีแก่จำเลยที่จะไม่ต้องรับโทษจำคุก

๒. จำเลยที่ประสงค์จะขอให้ศาลรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษ ควรเตรียมหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ ฯลฯ ดังกล่าวในข้อ ๑ ที่มีอยู่ให้พร้อมและยื่นต่อศาลเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจของศาล เช่น เรื่องอายุของจำเลยก็ควรมีสสูติบัตรหรือสำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประชาชนมาแสดง ถ้าเป็นนักเรียนก็ควรมีใบรับรองจากโรงเรียน ถ้าเป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ก็ควรมีคำรับรองจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง หรือถ้าหากเป็นกรณีที่มีการชดใช้ค่าเสียหาย จำเลยก็ควรนำผู้เสียหายมาแถลงต่อศาลด้วย หากนำมาไม่ได้จริง ๆ ก็ควรมีบันทึกข้อตกลงเรื่องค่าเสียหายซึ่งพนักงานสอบสวนทำไว้หรือให้พนักงานอัยการโจทก์รับรองว่าเป็นจริง

การพิจารณาคดีอาญาในศาลต้องทำต่อหน้าจำเลย

การพิจารณาและการสืบพยานในคดีอาญานั้น ศาลจะต้องกระทำต่อหน้าจำเลย จำเลยจึงต้องมาศาลทุกนัดที่มีการพิจารณาคดีเรื่องที่ตนถูกฟ้อง เว้นแต่

๑. ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและการสืบพยาน

๒. ในคดีที่มีจำเลยหลายคน ถ้าศาลพอใจตามคำแถลงของโจทก์ว่าการพิจารณาและการสืบพยานตามที่โจทก์ขอให้กระทำไม่เกี่ยวแก่จำเลยคนใด ศาลจะพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยคนนั้นก็ได้

๓. ในกรณีที่มีการส่งประเด็นไปสืบพยานที่ศาลอื่นหรือการเดินเผชิญสืบนอกศาล จำเลย

จะไปฟังการพิจารณาหรือไม่ก็ได้

หน้าที่น่าสืบ

ในคดีอาญากฎหมายสันนิษฐานว่าจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้กระทำผิด ดังนั้นโจทก์จึงมีหน้าที่น่าสืบก่อนว่าจำเลยเป็นผู้กระทำผิด แล้วจำเลยจึงนำสืบแก้ข้อกล่าวหาของโจทก์

ค่าธรรมเนียม

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาในศาล จำเลยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมอย่างใด ๆ ทั้งสิ้น

การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง

โดยปกติศาลต้องอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จำเลยฟัง จำเลยจึงต้องมาฟังตามวันเวลาที่ศาลนัด ถ้าจำเลยไม่มาฟังและศาลมีเหตุสงสัยว่าจำเลยจงใจหลบหนีหรือจงใจไม่มาศาลจะออกหมายจับจำเลย ถ้ายังไม่ได้ตัวจำเลยมาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันออกหมายจับ ศาลอาจอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นลับหลังจำเลยได้ โดยถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้ว

การอุทธรณ์หรือฎีกา

๑. เมื่อศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยแล้ว ถ้าเป็นคดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์หรือต้องห้ามฎีกา โจทก์จำเลยมีสิทธิอุทธรณ์หรือฎีกาไปยังศาลฎีกาโดยยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนด ๑ เดือน นับแต่วันอ่านหรือว่าได้อ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟัง คดีใดจะอุทธรณ์หรือฎีกาได้หรือไม่ ควรปรึกษาทนาย

๒. กรณีที่จำเลยถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ จำเลยอาจยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาต่อพัศดีภายในกำหนดอายุอุทธรณ์หรือฎีกา เพื่อให้พัศดีส่งไปยังศาล

๓. กรณีที่โจทก์อุทธรณ์หรือฎีกา หากศาลส่งสำเนาอุทธรณ์หรือสำเนาฎีกาให้จำเลยไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุตัวจำเลยไม่พบ หรือจำเลยหลบหนี หรือจำเลยจงใจไม่รับสำเนาอุทธรณ์หรือสำเนาฎีกาก็ตาม ศาลชั้นต้นจะส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

๔. จำเลยจะให้ทนายจำเลยยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาต่อศาลแทนตนก็ได้ แต่ถ้าจำเลยและทนายต่างยื่นอุทธรณ์ หรือฎีกาด้วยกัน ศาลจะเรียกจำเลยมาสอบถามให้เลือกอุทธรณ์หรือฎีกาฉบับหนึ่งฉบับใดเพียงฉบับเดียว

๕. เมื่อศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย หากเป็นคดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์หรือฎีกา และจำเลยประสงค์จะขอให้ศาลปล่อยตัวชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกา

จำเลยต้องยื่นคำร้องขอประกันตัวพร้อมกับคำฟ้องอุทธรณ์หรือฎีกา โดยยื่นต่อศาลชั้นต้น แต่ถ้าหากจำเลยทำคำฟ้องอุทธรณ์หรือฎีกายังไม่เสร็จ จำเลยต้องทำคำร้องว่าจะอุทธรณ์หรือฎีกา คัดค้านคำพิพากษา พร้อมกับยื่นคำร้องขอประกันตัวต่อศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นอาจจะสั่งเรื่องประกันนั้นเองหรือส่งไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาสั่งเมื่อศาลชั้นต้นได้รับอุทธรณ์หรือฎีกาของจำเลยแล้ว

เมื่อคดีถึงที่สุดจำเลยมีสิทธิอย่างไร

เมื่อคดีถึงที่สุดจำเลยได้รับโทษอย่างไร จำเลยมีสิทธิที่จะทูลเกล้าฯ ถวายเรื่องราวต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขอรับพระราชทานอภัยโทษ โดยจำเลยหรือผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องต้องยื่นเรื่องราวต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ถ้าหากจำเลยต้องจำคุกอยู่ในเรือนจำ จะยื่นต่ออดีตหรือผู้บัญชาการเรือนจำก็ได้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ถวายความเห็นหรือคำแนะนำต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จำเลยต้องโทษประหารชีวิต จะทูลเกล้าฯ ถวายเรื่องราวได้เพียงครั้งเดียว ภายในกำหนด 60 วัน นับแต่วันฟังคำพิพากษา

ส่วนโทษอย่างอื่นจะยื่นทูลเกล้าฯ เมื่อไรก็ได้ แต่ถ้าถูกขกทหนึ่งแล้ว จะยื่นใหม่อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้น ๒ ปี นับแต่วันถูกขกครั้งก่อน

โทษทางอาญา

๑. โทษทางอาญามีอยู่ ๕ สถาน คือ โทษประหารชีวิต โทษจำคุก โทษกักขัง โทษปรับ และโทษริบทรัพย์สิน

๒. โทษประหารชีวิต จำเลยจะถูกประหารชีวิตก็ต่อเมื่อพ้น ๖๐ วัน นับแต่วันฟังคำพิพากษายันถึงที่สุด เว้นแต่จำเลยจะทูลเกล้าฯ ถวายเรื่องราวขอให้พระราชทานอภัยโทษ ก็จะได้รับการรอกการประหารชีวิตไว้นานกว่าจะพ้น ๖๐ วัน นับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ถวายเรื่องราว แต่ถ้าทรงยกเรื่องราวขึ้นเสียก็จะดำเนินการประหารชีวิตได้เลย

๓. จำเลยที่ต้องโทษจำคุกจะถูกขังไว้ในเรือนจำ การคำนวณระยะเวลาจำคุกจะนับวันเริ่มจำคุกรวมเข้าด้วย และนับเป็นหนึ่งวันเต็มโดยไม่คำนึงถึงจำนวนชั่วโมง

ถ้าระยะเวลาจำคุกกำหนดเป็นเดือน ก็นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน ถ้ากำหนดเป็นปีก็คำนวณตามปฏิทิน

๔. โทษกักขัง จำเลยจะถูกขังไว้ในสถานที่กักขัง ซึ่งกำหนดไว้แต่มิใช่เรือนจำ โดยปกติจะนำไปกักขังที่สถานตำรวจ หรือถ้าเจ้าพนักงานตำรวจเห็นสมควรก็อาจจะส่งตัวไปขังไว้ ณ สถานที่กักขังกลาง จังหวัดปทุมธานี ก็ได้

๕. โทษปรับ ถ้าจำเลยไม่ชำระค่าปรับภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลพิพากษา จะถูกยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับหรือจะถูกกักขังแทนค่าปรับ

หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับในวันฟังคำพิพากษา ศาลอาจสั่งให้กักขังแทนค่าปรับทันที โดยถือว่าเป็นการกักขังแทนค่าปรับไปพลางก่อน เว้นแต่จำเลยจะขอประกันตัว เพื่อหาเงินมาชำระค่าปรับ

การกักขังแทนค่าปรับถืออัตรา ๗๐ บาทต่อหนึ่งวัน และนับวันแรกเป็นหนึ่งวันเต็ม โดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนชั่วโมงในกรณีที่จำเลยชำระค่าปรับ ศาลจะคิดหักวันที่จำเลยถูกคุมขังมาก่อนออกจากจำนวนเงินค่าปรับ ไม่ว่าจำเลยจะถูกคุมขังที่สถานีตำรวจหรือที่เรือนจำ

การกักขังแทนค่าปรับนั้น ไม่ว่าค่าปรับจะมากเพียงใด ห้ามศาลสั่งกักขังเกิน ๑ ปี เว้นแต่ค่าปรับตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ศาลจะสั่งกักขังเกินกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปีก็ได้

โทษริบทรัพย์สิน เป็นโทษซึ่งกระทำแก่ทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้เป็นของกลาง

ในกรณีที่ศาลสั่งริบทรัพย์สิน หากเป็นทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดหรือเป็นทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยได้กระทำความผิด และทรัพย์สินเหล่านี้เป็นทรัพย์สินของผู้อื่น ซึ่งมีได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด เจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริงอาจยื่นคำร้องขอคืนต่อศาลได้ การยื่นคำร้องขอทรัพย์สินคืนนี้ โดยปกติยื่นได้ภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่กรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษ

ในกรณีที่ทรัพย์สินซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ว่า ผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิด เช่น ปืนเถื่อน ฝิ่น หรือเฮโรอีน ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้ใด ศาลจะสั่งริบทั้งสิ้น และเจ้าของที่แท้จริงไม่อาจร้องขอคืนได้

การประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย

เมื่อท่านต้องการประกันตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยต่อศาลจะอย่างไร

ให้ท่านไปพบประชาสัมพันธ์ของศาลนั้น ๆ แจ้งความประสงค์ให้ทราบ พร้อมทั้งเตรียมหลักทรัพย์และเอกสารที่จำเป็นไปด้วย

หลักทรัพย์ที่จะนำไปเป็นหลักประกันมีหลายชนิด เช่น เงินสด ใบรับฝากประจำของธนาคาร พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน หรือหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน

ถ้าเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน ต้องมีใบประเมินราคาของเจ้าพนักงานที่ดินด้วย

เอกสารที่จำเป็นต้องนำไปด้วยคือ บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรข้าราชการ และสำเนาทะเบียนบ้าน

เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จะแนะนำในเรื่องการเขียนคำร้องขอประกัน และดำเนินการต่อให้จนเสร็จการ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

กรุณาย้ำหลงเชื่อว่าจะต้องเสียเงินในการขอประกันตัว หากมีผู้ใดมาอ้างกับท่านเช่นนั้นแสดงว่าท่านกำลังถูกหลอกหลวง

ในการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย ผู้ประกันมีหน้าที่ปฏิบัติอย่างไร

ต้องทำสัญญาประกันต่อเจ้าพนักงานหรือศาลไว้ว่าจะส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยแก่เจ้าพนักงานหรือศาลตามนัดหรือตามหมาย

หากผู้ประกันปฏิบัติผิดสัญญาประกัน คือไม่ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยตามนัด หรือตามหมายเรียก จะต้องใช้เงินแก่เจ้าพนักงานหรือศาลตามจำนวนที่ระบุไว้ในสัญญาประกัน

เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี หรือจะหลบหนีผู้ประกันอาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้

ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันทั่วทั้งก็มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้เองแล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด เพื่อจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นไปยังเจ้าพนักงานหรือศาล โดยผู้ประกันเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ผู้ประกันจะขออนุญาตสัญญาประกัน หรือหลักประกันได้ในกรณีต่อไปนี้

เมื่อผู้ประกันได้มอบตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยแก่เจ้าพนักงานหรือศาลตามสัญญาประกันแล้ว

เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาหรือศาลพิพากษายกฟ้องโจทก์ปล่อยจำเลยพ้นข้อหาไปเว้นแต่จะให้ชั่งจำเลยไว้ในระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกาและผู้ประกันตัวจำเลยนั้นต่อไป

เมื่อคดีถึงที่สุด หรือความรับผิดตามสัญญาประกันหมดไปโดยเหตุอื่น เช่น มีผู้ประกันคนใหม่ขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยแทนผู้ประกันคนเดิมยอมพ้นความรับผิดตามสัญญาประกัน หรือเมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยตายในระหว่างประกัน

เมื่อความรับผิดตามสัญญาประกันสิ้นสุดลงแล้ว ผู้ประกันขอรับหลักประกันที่วางไว้คืนไปได้

กฎหมายที่ประชาชนควรรู้

ความรู้เกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร

(๑) การแจ้งการเกิด

ผู้มีหน้าที่แจ้งการเกิด

๑. คนเกิดในบ้าน เจ้าบ้านมีหน้าที่ต้องแจ้งการเกิดภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต่วันที่เกิด
 ๒. คนเกิดนอกบ้าน มารดามีหน้าที่ต้องแจ้งการเกิดภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต่วันที่เกิด
- หากจำเป็นไม่อาจแจ้งภายในกำหนดดังกล่าวให้แจ้งภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต่วันที่สามารแจ้งได้
- #### สถานที่รับแจ้งการเกิด

๑. เกิดนอกเขตเทศบาล ให้แจ้งการเกิดที่สำนักทะเบียนตำบล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบ้านของกำนัน
๒. เกิดในเขตเทศบาล ให้แจ้งการเกิดที่สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลซึ่งตั้งอยู่ ณ สำนักงานเทศบาล
๓. เกิดในเขตกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งการเกิดที่สำนักทะเบียนท้องที่เขต ซึ่งตั้งอยู่ ณ ที่ว่าการเขต

วิธีแจ้งการเกิด ผู้มีหน้าที่ จะต้องทราบข้อมูลเพื่อแจ้งการเกิด ดังนี้

ก. รายการเกี่ยวกับเด็กที่เกิด ผู้แจ้งต้องทราบ

๑. ชื่อ นามสกุล เพศ สัญชาติของเด็กที่เกิด
๒. วันที่ เดือน พ.ศ. เวลาที่เกิด ตลอดจนวันขึ้นหรือแรมของเดือนปีที่เกิด
๓. เกิดบ้านเลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

ข. รายการเกี่ยวกับมารดาของเด็กที่เกิด ต้องทราบ

๑. ชื่อตัว ชื่อสกุลก่อนการสมรส
๒. อายุ สัญชาติ
๓. อยู่บ้านเลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ เขต จังหวัด

ค. รายการเกี่ยวกับบิดาของเด็กที่เกิด ต้องทราบ

๑. ชื่อตัว ชื่อสกุล
๒. อายุ สัญชาติ

กรณีที่เกิดในโรงพยาบาล เป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านโรงพยาบาลนั้น ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล หรือผู้ใดก็ตามที่มีชื่อเป็นเจ้าบ้านของโรงพยาบาล เป็นผู้แจ้งการเกิด อาจมอบหมายให้ผู้หนึ่งผู้ใดไปแจ้งแทนก็ได้

การแจ้งการเกิดเกินกำหนดเวลา

หากผู้มีหน้าที่แจ้งการเกิด ไม่ได้แจ้งการเกิดของเด็กภายในเวลาที่กฎหมายบัญญัติไว้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

๑. กรณีแจ้งเกิดเกินกำหนดเวลาของบุตรบุคคลสัญชาติไทย

๑.๑ พยานเอกสารได้แก่ใบรับรองแพทย์ ผู้ทำคลอดและทะเบียนนักเรียน (ถ้ามี)

๑.๒ พยานบุคคลได้แก่บิดามารดา ผู้ทำคลอด เจ้าของสถานที่เด็กเกิด กำนันผู้ใหญ่บ้าน และผู้รู้เห็นการเกิดอื่น ๆ เช่น ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน

๒. กรณีแจ้งการเกิดเกินกำหนดเวลาของบุตรบุคคลต่างด้าว

พยานเอกสารและพยานบุคคล ทำนองเดียวกันกับกรณีบุคคลสัญชาติไทยและนายทะเบียนจะตรวจสอบและสอบสวนเพิ่มเติมอีก ดังนี้

๒.๑ ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดามารดา

๒.๒ ภาพถ่ายของเด็กที่ขอแจ้งการเกิด ขนาด ๒"×๓" ๒ ภาพ

๒.๓ ภาพถ่ายทั้งครอบครัวของเด็กที่ขอแจ้งการเกิด

สรุปบัตร

เป็นเอกสารสำคัญของทางราชการและมีประโยชน์มากสามารถใช้พิสูจน์ตัวบุคคลได้ ทั้งยังเป็นหลักฐานอ้างอิงแสดงถึงฐานะตัวบุคคลสัญชาติ และการขอรับสิทธิต่าง ๆ ทั้งในทางราชการ การศึกษา การรับราชการทหาร และอื่น ๆ ได้ทุกโอกาสตราบเท่าที่มีชีวิตอยู่

(๒) การแจ้งการตาย

ผู้มีหน้าที่แจ้งการตายตามกฎหมายแบ่งออกเป็น ๒ กรณี

๑. ถ้ามีคนตายในบ้าน เจ้าบ้านหรือผู้พบเห็น หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่แจ้งการตายต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ตายหรือเวลาที่พบศพ

๒. ถ้ามีคนตายนอกบ้าน บุคคลที่ไปกับผู้ตายหรือผู้พบศพหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่แจ้งการตาย ต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งหรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจตามแต่สะดวก ในโอกาสแรกภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ตายหรือเวลาที่พบศพ

สถานที่รับแจ้งการตาย เช่นเดียวกับสถานที่รับแจ้งการเกิด

- นอกเขตเทศบาล บ้านกำนัน
- ในเขตเทศบาล สำนักงานเทศบาล
- ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ว่าการเขต

วิธีแจ้งการตาย ผู้ที่จะไปแจ้งการตาย จะต้องทราบข้อมูลเพื่อแจ้งการตายดังต่อไปนี้

๑. ชื่อ นามสกุล อายุ สัญชาติ เพศ ของผู้ตาย
๒. ตายเมื่อ วัน เดือน ปีใด
๓. ที่อยู่ของผู้ตาย และสถานที่ตาย บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตรอก ซอย ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด

๔. สาเหตุที่ตาย

๕. ชื่อ นามสกุล และสัญชาติของบิดามารดาของผู้ตาย

๖. ศพของผู้ตายจะดำเนินการอย่างไร (เก็บ ผัง เผา) ที่ไหน เมื่อไร

การแจ้งการตายเกินกำหนดเวลา

เมื่อมีคนตาย และไม่ได้แจ้งการตายภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ผู้มีหน้าที่ต้องไปแจ้งการตายเกินกำหนดเวลา และปฏิบัติดังนี้

ผู้แจ้งต้องไปยื่นคำร้องแจ้งการตายต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งและจะต้องทราบข้อมูลเช่นเดียวกับแจ้งการตายภายในกำหนดเวลาในกรณีนี้ นายทะเบียนจะออกใบมรณบัตรให้ผู้แจ้งเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย

มรณบัตร

เป็นเอกสารสำคัญทางราชการ ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการตายของบุคคล จึงต้องเก็บรักษาไว้ให้ดี

ความผิด ไม่ได้แจ้งตายภายในกำหนด มีความผิดโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

(๓) การแจ้งการย้ายที่อยู่

สถานที่แจ้งการย้ายที่อยู่

๑. ถ้าย้ายออกจากบ้าน หรือย้ายเข้าในบ้าน ซึ่งบ้านนั้นอยู่นอกเขตเทศบาล ให้ไปแจ้งการย้ายต่อนายทะเบียนตำบล ณ สำนักทะเบียนตำบล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบ้านของกำนัน หรือบ้านผู้ใหญ่บ้านในบางตำบล

๒. ถ้าย้ายออกหรือเข้าในบ้าน ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลให้ไปแจ้งการย้ายต่อนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาล ณ สำนักงานเทศบาล

๓. ถ้าย้ายออกหรือเข้าในบ้าน ซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครให้ไปแจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่นเขต ณ ที่ว่าการเขต

หลักเกณฑ์การแจ้งการย้ายที่อยู่

๑. ผู้ใดย้ายที่อยู่ออกจากบ้านใด ให้เจ้าบ้านแจ้งย้ายบุคคลนั้นออกภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันย้ายออก

๒. ผู้ใดย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านใด ให้เจ้าบ้านแจ้งย้ายบุคคลนั้นภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันย้ายเข้าจริง

๓. การแจ้งย้ายปลายทาง ผู้ย้ายที่อยู่จะไปแจ้งย้ายต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนไปอยู่ใหม่ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันย้ายออกก็ได้ โดยไม่ต้องกลับไปแจ้งย้ายออกจากสำนักทะเบียนท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในการนี้ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๕ บาท

วิธีการแจ้งย้าย

๑. การแจ้งย้ายออก ให้เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำหลักฐาน

- สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
- บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้าน
- บัตรประจำตัวของผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- หนังสือมอบหมายของเจ้าบ้าน

ไปแจ้งย้ายออกต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งโดยผู้ที่จะไปแจ้งต้องทราบรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ย้าย

- ชื่อ นามสกุล
- วัน เดือน ปี ที่ย้าย

- บ้านเลขที่ หมู่ที่ ถนน ตำบล อำเภอ จังหวัด
- ความเกี่ยวข้องกับหัวหน้าครอบครัวใหม่อย่างไร

๒. การแจ้งย้ายเข้า ให้เจ้าบ้านหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำหลักฐานเช่นเดียวกับการแจ้งย้ายออก และ

๒.๑ ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ (สีเขียวและสีชมพู) ที่เจ้าบ้านที่จะย้ายเข้าลงลายมือชื่อในช่องเจ้าบ้านผู้ยินยอมให้ย้ายเข้าแล้ว

๒.๒ บัตรทะเบียนคน (ถ้ามี)

ไปแจ้งย้ายเข้าต่อนายทะเบียนท้องถิ่นที่ไปอยู่ใหม่

ความผิด ไม่แจ้งย้ายภายในกำหนดเวลา มีความผิดต่อพระราชโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

(๔) การแก้ไขรายการเอกสารการทะเบียนราษฎร

สถานที่รับแจ้งและผู้มีหน้าที่รับแจ้งการแก้ไขรายการเอกสารทะเบียนราษฎร

- ๑.อยู่นอกเขตเทศบาล แจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
๒. อยู่ในเขตเทศบาลแจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาล ณ สำนักงานเทศบาล
๓. อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร แจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่นเขต ณ ที่ว่าการเขต

วิธีการขอแก้ไข

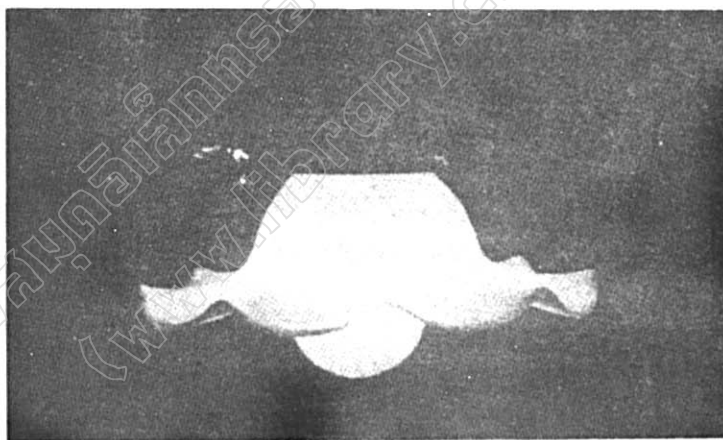
๑. ยื่นคำร้องตามแบบ ทร. ๓๑
๒. นำเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานไปแสดงประกอบการพิจารณาขอแก้ไขเท่าที่พึงจะหา

ได้ เช่น

- สูติบัตร หรือสำเนาทะเบียนคนเกิด
- มรณบัตรหรือสำเนาทะเบียนคนตาย
- สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนสำมะโนครัวฉบับ พ.ศ. ๒๔๘๐, ๒๔๙๐ หรือสำเนาทะเบียนบ้าน พ.ศ. ๒๔๙๙ และสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
- สำเนาทะเบียนนักเรียน ใบสุทธิ หรือ ประกาศนียบัตร
- สำเนาทะเบียนการสมรส
- ใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อตัวชื่อสกุล
- สำเนาทะเบียนทหาร (ถ้ามี)
- บัตรประจำตัวประชาชน

พยานบุคคล ในกรณีที่นายทะเบียนพิจารณาแล้วว่าพยานเอกสารยังไม่เพียงพอแก่การแก้ไข ให้นำพยานบุคคลไปให้ถ้อยคำเพิ่มเติม เช่น

- บิดา มารดา
- ผู้ทำคลอด ผู้รู้เห็นการเกิด
- เพื่อนบ้าน
- สามเณร ภรรยา
- เจ้าบ้าน
- กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (นอกเขตเทศบาล)

การทำบัตรประจำตัวประชาชน

บุคคลที่มีสัญชาติไทยทุกคนต้องมีบัตรประชาชนติดตัวไว้ และ ผู้ที่จะมีบัตรประชาชนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ไม่เกิน ๗๐ ปีบริบูรณ์ ให้ยื่นขอทำบัตร ณ ที่ทำการอำเภอหรือที่ทำการกิ่งอำเภอของท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านแห่งท้องที่นั้น ๆ

การยื่นคำขอมีบัตรต้องยื่นภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันที่อยู่ครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ ถ้าฝ่าฝืนอาจถูกปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

เมื่อบัตรหมดอายุ ต้องขอบัตรภายใน ๕๐ วัน ถ้าฝ่าฝืนอาจถูกปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

ถ้าเป็นบุคคลต่างด้าวแล้วต่อมาได้สัญชาติไทยต้องยื่นขอมีบัตรวันที่ได้สัญชาติไทย

ถ้ามีการเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุลต้องขอเปลี่ยนบัตรภายใน ๕๐ วัน ฝ่าฝืนอาจถูกปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

ถ้าบัตรสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุด ให้ขอทำบัตรใหม่ภายใน ๕๐ วัน

ความรู้เกี่ยวกับการเกณฑ์ทหาร

ชายไทยทุกคนมีหน้าที่เข้ารับราชการทหารจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ เว้นแต่

เป็นพระภิกษุที่มีสมณศักดิ์หรือที่เป็นเปรียญ และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายเถรวาท หรือจีนที่มีสมณศักดิ์

เป็นคนพิการทุพพลภาพซึ่งไม่สามารถเป็นทหารได้ เช่นตาบอด หูหนวก เป็นต้น

คนในบางท้องที่ที่กระทรวงกลาโหมประกาศว่าไม่มีคุณสมบัติจะเป็นทหารได้

การเข้ารับราชการทหารมีขั้นตอนดังนี้

๑. ขึ้นทะเบียนทหาร (ลงบัญชีทหารกองเกิน) ชายซึ่งมีสัญชาติไทยทุกคนเมื่อมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์หรืออย่างช้า ๑๘ ปีในปีใดต้องไปลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของตนตั้งแต่เดือนมกราคมถึงสิ้นเดือนพฤศจิกายนในปีนั้น ถ้าไม่อาจขึ้นทะเบียนทหารด้วยตนเองได้ต้องให้บิดามารดา หรือผู้ใหญ่ที่เชื่อถือได้ไปแจ้งแทน และถ้าในปีนั้นไม่ได้ขึ้นทะเบียนทหารไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ก็ตามต้องไปแจ้งด้วยตัวเองที่อำเภอ เพื่อขึ้นทหารกองเกินภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันพ้นเหตุที่ทำให้ไปแจ้งไม่ได้ เว้นแต่ว่าผู้นั้นจะอายุถึง ๔๖ ปีแล้ว

อำเภอที่เป็นภูมิลำเนาทหารที่จะต้องไปขึ้นทะเบียนคือ

อำเภอที่เป็นภูมิลำเนาของบิดา ถ้าบิดาตายไปแล้วขึ้นที่อำเภอที่เป็นภูมิลำเนาของมารดา ถ้าตายแล้วทั้งสองคนก็ให้ไปลงบัญชีที่ภูมิลำเนาของผู้ปกครอง

ถ้าบิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมายถือว่าภูมิลำเนาตามมารดา หากมารดาถึงแก่ความตายแล้วก็ถือว่าภูมิลำเนาของผู้ปกครอง

ถ้าภูมิลำเนาไม่ปรากฏให้ถือว่าอยู่ในอำเภอที่บุคคลนั้นอยู่ ถ้าอยู่ไม่เป็นหลักแหล่งพบที่ไหนก็ถือว่ามีภูมิลำเนาที่นั่น

ขั้นตอนที่ ๒ รับหมายเกณฑ์เรียกมาตรวจเลือกเป็นทหาร

หลังจากได้ลงบัญชีเป็นทหารกองเกินแล้ว เมื่อมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ หรือย่างเข้า ๒๑ ปี จะต้องไปรับหมายเรียกจากอำเภอตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคมในปีนั้น ๆ ถ้าไม่สามารถไปรับหมายเรียกด้วยตนเองได้ จะให้บิดามารดาไปรับแทนก็ได้

ขั้นตอนที่ ๓ การเข้ารับการตรวจเลือกเป็นทหาร

เมื่อรับหมายเรียกแล้วให้ไปรับการตรวจเลือกตามนัดผู้ใดหลีกเลี่ยงขัดขืนอาจถูกส่งเข้ากองประจำการในปีถัดไปโดยไม่ต้องจับฉลากหรืออาจมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ในการตรวจเลือกจะต้องนำใบสำคัญทหารกองเกินบัตรประจำตัวประชาชนและประกาศนียบัตรหรือหลักฐานการศึกษามาแสดง

อนึ่ง ถ้าผู้ถูกเรียกมาตรวจเลือกได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผันต้องนำหลักฐานมาแสดงต่อคณะกรรมการตรวจเลือกก่อนจับฉลาก มิฉะนั้นจะหมดสิทธิที่จะได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผัน

ขั้นตอนที่ ๔ การผ่อนผัน

การผ่อนผันในเหตุจำเป็นจะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ก. หาเลี้ยงบิดามารดา ซึ่งทุพพลภาพหรือชราจนหาเลี้ยงชีพไม่ได้ และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู หรือ

ข. จำเป็นต้องหาเลี้ยงดูบุตรซึ่งมารดาตายหรือไร้ความสามารถหรือพิการทุพพลภาพ หรือ

ค. จำเป็นต้องหาเลี้ยงพี่หรือน้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดามารดาหรือซึ่งบิดามารดาตาย

ผู้ที่อยู่ในหลักเกณฑ์ข้างต้นจะต้องไปชี้แจงต่อนายอำเภอเสียก่อนวันตรวจเลือกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และต้องร้องขอต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกด้วย

ในการตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ หากเห็นว่าคณะกรรมการตรวจเลือกตัดสินไม่ถูกหรือไม่ยุติธรรมก็ให้ยื่นต่อคณะกรรมการชั้นสูง ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว มรดก

การหมั้น

การหมั้นเป็นสัญญาที่ชายและหญิงตกลงกันว่าจะทำการสมรสกันในภายหน้า โดยฝ่ายชายอาจจะมีการมอบของหมั้นให้แก่ฝ่ายหญิงเพื่อเป็นหลักฐานแก่การหมั้นและเป็นประกันว่าจะสมรสกับหญิงนั้นก็ได้

สัญญาหมั้นเป็นสัญญาที่ทำก่อนมีการสมรสแต่จะทำการสมรสโดยไม่มีการหมั้นมาก่อนก็ได้

ชายหญิงจะทำการหมั้นได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์

ผู้เยาว์จะทำการหมั้นต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองเสียก่อน การหมั้นไม่เป็นเหตุที่จะร้องขอให้ศาลบังคับให้สมรสได้

หากมีการผิดสัญญาหมั้นไม่ยอมทำการสมรส อีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียกให้ใช้ค่าทดแทนได้ ถ้าฝ่ายชายผิดสัญญาหมั้นของหมั้นยอมมรดกเป็นของหญิงนั้น ถ้าหญิงผิดสัญญาหมั้นต้องคืนของหมั้นให้แก่ฝ่ายชาย

สินสอด

สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่ายชายให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของฝ่ายหญิง เพื่อตอบแทนการที่หญิงยอมสมรส

สินสอดต่างกับของหมั้น เพราะของหมั้นเป็นของที่ชายให้แก่ตัวหญิงโดยตรง แต่สินสอดเป็นทรัพย์สินที่ให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของฝ่ายหญิง เป็นการตอบแทนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของหญิงได้อบรมเลี้ยงดูหญิงมา

การให้สินสอดแก่กัน โดยทั่วไปมักเป็นเงินสด แต่จะให้ทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้ เช่น ทองคำ

เมื่อให้สินสอดแก่กันแล้ว หากไม่มีการสมรสฝ่ายชายเรียกคืนได้

สินส่วนตัว

สินส่วนตัวคือ (๑) ทรัพย์สินที่คู่สมรสมีอยู่ก่อนสมรส (๒) เครื่องใช้สอยส่วนตัว เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ (๓) ทรัพย์สิน

สินที่ได้มาระหว่างสมรส โดยรับมรดกหรือมีผู้ให้โดยเสน่หา (๔) ของหมั้น

สินส่วนตัวนี้ ถ้าแลกเปลี่ยนทรัพย์สินอื่น เอาไปซื้อทรัพย์สินอื่น หรือขายไป ของที่แลกเปลี่ยนมาหรือเงินที่ได้จากการขายก็เป็นสินส่วนตัว ถ้าทรัพย์สินที่เป็นสินส่วนตัวถูกทำลายไปแล้ว ได้ทรัพย์สินอื่น หรือเงินบาททดแทน ทรัพย์สินอื่นหรือเงินนั้นก็จะเป็นสินส่วนตัว

สินส่วนตัวนี้ สามีหรือภริยาที่เป็นเจ้าของมีอำนาจจัดการได้โดยลำพังตนเอง อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีสิทธิจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับ

สินสมรส

สินสมรส คือทรัพย์สินระหว่างสามีหรือภริยาที่มีได้แยกไว้เป็นสินส่วนตัว ได้แก่ทรัพย์สินที่สามีหรือภริยาได้มาระหว่างสมรสหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างสมรสโดยพินัยกรรมหรือการให้เป็นหนังสือ และพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ระบุว่าได้ให้เป็นสินสมรส

นอกจากนั้น ดอกผลของสินส่วนตัวยังเป็นสินสมรสด้วย เช่น เอาเงินสดที่เป็นส่วนตัวฝากธนาคารระหว่างสมรสได้ดอกเบี้ยมา ดอกเบี้ยนี้เป็นสินสมรส

สินสมรสนี้สามีหรือภริยาเป็นเจ้าของร่วมกัน ในการจัดการสินสมรสปกติจะต้องจัดการร่วมกัน ถ้าต้องการจะให้ฝ่ายใดจัดการตามลำพังต้องทำสัญญาก่อนสมรสกำหนดไว้

ถ้าสินสมรสเป็นพวกที่ดิน หรือทรัพย์สินซึ่งการซื้อขายต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เช่น แพง สัตว์พาหนะ สามีหรือภริยาที่ไม่มีชื่อในโฉนดหรือทะเบียนจะร้องขอให้ใส่ชื่อตนไว้ในโฉนดหรือทะเบียนก็ได้

เมื่อสามีหรือภริยาหย่ากัน กฎหมายให้แบ่งสินสมรสให้แก่ฝ่ายเท่า ๆ กัน

การจดทะเบียนสมรส

คุณสมบัติของผู้ที่จะจดทะเบียนสมรสได้ ดังนี้

๑. มีอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์

๒. ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือไร้ความสามารถ

๓. ไม่เป็นญาติสืบสายโลหิตเดียวกัน

๔. ผู้รับบุตรบุญธรรมจะสมรสกับบุตรบุญธรรมไม่ได้

๕. ไม่เป็นคู่สมรสของบุคคลอื่น

๖. หญิงมีอายุจะสมรสใหม่ เมื่อมีการสมรสครั้งก่อนได้สิ้นสุดไปแล้วไม่น้อยกว่า ๓๐๐ วัน เว้นแต่

- คลอดบุตรในระหว่างนั้น

- สมรสกับคู่สมรสเดิม
- มีใบรับรองแพทย์ว่ามีไ้มีครรภ์
- ศาลมีคำสั่งให้สมรสได้

๗. ชาย หญิง ที่มีอายุไม่ครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์ ศาลอาจอนุญาตให้สมรสได้

๘. ไม่เป็นพระภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช

วิธีการจดทะเบียนสมรส

ชายหญิงต้องไปให้ถ้อยคำและแสดงความยินยอมเป็นสามีภรรยา กันโดยเปิดเผยต่อหน้า นายทะเบียน ที่อำเภอ กิ่งอำเภอ เขต หรือสถานทูต สถานกงสุลไทยในต่างประเทศแห่งใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของท้องที่นั้น แต่จะต้องนำบัตรประจำตัวประชาชนไปให้นายทะเบียนตรวจสอบเมื่อนายทะเบียนสอบถามแล้วเห็นว่ามีความสมบูรณ์ครบถ้วน จะรับจดทะเบียนให้คู่สมรสก็จะได้รับใบสำคัญการสมรสฝ่ายละ ๑ ฉบับ เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหรือจะเชิญนายทะเบียนไปจดทะเบียนที่บ้านคู่สมรสฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือสถานที่ประกอบพิธีสมรสก็ได้

ประโยชน์ของการจดทะเบียนสมรส

๑. ชายและหญิงเป็นสามีภรรยา กันโดยถูกต้องตามกฎหมาย
๒. บุตรที่เกิดมาเป็นบุตรที่ถูกต้องตามกฎหมายของบิดามารดา
๓. ได้รับการยกย่องและเชิดชูเกียรติในสังคม
๔. ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้
๕. ข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินค่าช่วยเหลือบุตร ค่าเล่าเรียนบุตร และค่ารักษาพยาบาล

ค่าธรรมเนียม

๑. การจดทะเบียนสมรส ณ สำนักงานที่จดทะเบียนไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม
๒. การจดทะเบียนสมรสนอกสำนักงาน ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๒๐๐ บาท พร้อมทั้งจัดยานพาหนะรับส่งนายทะเบียน

การจดทะเบียนหย่า

การสิ้นสุดการสมรสโดยการหย่า ทำได้ ๒ วิธี ดังนี้

๑. การหย่าโดยความยินยอมทั้งสองฝ่าย ได้แก่ การที่คู่หย่าไปจดทะเบียนหย่า ณ สำนักทะเบียนซึ่งคู่กรณีมีภูมิลำเนาอยู่ (สำนักทะเบียนที่ได้จดทะเบียนสมรสไว้) หรือสำนักทะเบียนแห่งใดก็ได้พร้อมด้วยหนังสือยินยอมในการหย่าซึ่งมีพยานอย่างน้อย ๒ คน ไปแสดงด้วย ในกรณีคู่กรณีอยู่คนละท้องที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ต้องการหย่าอาจยื่นคำร้องแสดงความจำนงขอหย่า

ณ สำนักทะเบียนท้องที่ คือ ที่ว่าการอำเภอที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้ ถ้าอีกฝ่ายตกลงด้วยนายทะเบียนก็จะทำการหย่าให้

๒. การหย่าโดยคำพิพากษาของศาล ได้แก่การยื่นฟ้องร้องต่อศาลและเมื่อมีคำพิพากษายกหย่าขาดจากกันได้แล้วฝ่ายที่ยื่นฟ้องหย่าต้องนำคำพิพากษาของศาลไปแสดงต่อนายทะเบียนท้องที่

ค่าธรรมเนียม การจดทะเบียนการหย่าไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มรดก

เมื่อเจ้ามรดกตายลง หากไม่ได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์มรดกให้ใครไว้ ทรัพย์มรดกนั้นย่อมตกทอดแก่ทายาท แต่ถ้าทำพินัยกรรมยกทรัพย์ให้แก่ผู้ใด ทรัพย์ตามพินัยกรรมย่อมตกให้แก่ผู้นั้น

เราเรียกผู้ได้ทรัพย์มรดกตามพินัยกรรมว่า ผู้รับพินัยกรรม

ผู้รับทรัพย์ตามพินัยกรรมอาจเป็นบุคคลใดก็ได้รวมทั้งนิติบุคคลด้วย ไม่จำเป็นจะต้องเป็นบุตร บิดามารดาหรือคู่สมรสของเจ้ามรดก อยู่ที่ว่าเจ้ามรดกจะมีเจตนายกทรัพย์มรดกของตนให้ใคร อาจยกให้วัดหรือมูลนิธิ ก็ย่อมทำได้

แต่การที่พินัยกรรมจะมีผลใช้บังคับได้ต้องกระทำให้ถูกต้องตามกำหนดกฎเกณฑ์ที่กฎหมายระบุไว้

พินัยกรรม

พินัยกรรมคือข้อกำหนดการเผื่อตายของบุคคลหนึ่งบุคคลใดในขณะที่เขามีชีวิตอยู่ว่า ถ้าเขาตายลงแล้ว ให้ทรัพย์สินของเขาตกให้แก่ใคร โดยให้มีผลบังคับได้ ตั้งแต่ผู้ทำพินัยกรรมตายเป็นต้นไป

ฉะนั้น การจะดูว่าหนังสือใดเป็นพินัยกรรมหรือไม่ ก็มีหลักง่าย ๆ ว่า มีข้อความในหนังสือนั้นระบุไว้ว่าเป็นเรื่องให้มีผลตั้งแต่เจ้ามรดกตายหรือไม่ เช่น ระบุว่าเมื่อข้าพเจ้าตายแล้ว ให้ทรัพย์สินของข้าพเจ้าทั้งหมดตกให้แก่ นาย ก.บุตรของข้าพเจ้าแต่ผู้เดียว ดังนี้ พิจารณาเบื้องต้นได้ว่าเป็นพินัยกรรม

แต่แม้จะมีข้อความในหนังสือแสดงว่าเป็นพินัยกรรมแล้วก็ตาม ก็ยังไม่เพียงพอ ต้องดูต่อไปว่าได้ทำตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ด้วย ซึ่งมีอยู่หลายแบบ เช่น แบบเขียนด้วยตนเอง แบบผู้อื่นเขียน หรือพิมพ์ให้ และแบบเอกสารฝ่ายเมือง

การทำพินัยกรรมนั้น โดยทั่ว ๆ ไปเข้าใจกันว่า เป็นเรื่องบุคคลใดบุคคลหนึ่งยกทรัพย์

สินของตนให้แก่ทายาท หรือจะยกให้บุคคลอื่นก็ได้ เท่านั้น

นับว่าเป็นการเข้าใจผิดอย่างมาก เพราะการทำพินัยกรรมอาจเป็นเรื่องอื่น ๆ ก็ได้ เช่น ตั้งผู้ปกครองผู้เยาว์ ตั้งผู้จัดการมรดก หรือยกศพของตนให้โรงพยาบาล นอกนี้เจ้ามรดกอาจทำพินัยกรรมตัดมิให้ทายาทมีสิทธิรับมรดกก็ได้

มีข้อที่น่าสนใจคือ การทำพินัยกรรมยกศพหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย เช่น ตา กระดูก ให้แก่โรงพยาบาลเมื่อผู้นั้นตาย ถือว่าเป็นเจตนาของผู้นั้นก่อนตาย มีผลบังคับได้ตามกฎหมายนับว่าผู้นั้นได้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวมและสังคมเป็นอย่างมาก

อีกเรื่องหนึ่งคือ การทำพินัยกรรมตัดมิให้ทายาทรับมรดกกรณีอาจเป็นเรื่องที่บุคคลใดเห็น ว่าบุตรหรือทายาทของตนประพฤติตนไม่เหมาะสมใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ไม่อาจดูแลรักษาทรัพย์สินไว้ได้จึงทำพินัยกรรมตัดบุตรคนนั้นมิให้รับทรัพย์สินของตนเสีย

พินัยกรรมนั้นจะดูเพียงว่ามีข้อความพินัยกรรมแล้วเท่านั้นไม่เพียงพอ จะต้องดูว่าเป็นไปตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ด้วย

พินัยกรรมตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้มีอยู่หลายอย่างเช่น แบบที่ผู้ทำพินัยกรรมเขียนเองทั้งฉบับ แบบที่คนอื่นเขียนหรือพิมพ์ให้แบบเอกสารฝ่ายเมืองและแบบเอกสารลับ

แบบเขียนเองคือ เขียนด้วยลายมือของตนเองทั้งสิ้นตั้งแต่ วันที่ เดือน ปี ที่ทำข้อความยกทรัพย์สินให้ตลอดจนเซ็นชื่อของตนในที่สุด ส่วนแบบอื่นเขียนหรือพิมพ์เป็นเรื่องที่ผู้อื่นทำให้ แต่ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องเซ็นชื่อเอง และต้องมีพยานเซ็นชื่อรับรองขณะที่ทำอย่างน้อย ๒ คน อีกด้วย

การทำพินัยกรรมเป็นเรื่องสำคัญมากหากไม่มีความรู้ทางกฎหมายเพียงพอ ไม่ควรทำเอง ควรทำตามแบบของทางราชการ คือ แบบเอกสารฝ่ายเมือง ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ของทางราชการช่วยอำนวยความสะดวกให้ จะปลอดภัยและป้องกันข้อพิพาทที่จะมีมาภายหลังเมื่อเจ้ามรดกตายแล้วได้ สถานที่ทำคือที่ว่าการอำเภอ กิ่งอำเภอ และถ้าในกรุงเทพมหานครคือที่ทำการเขต

มีปัญหาสงสัยกันว่าเมื่อบุคคลใดได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้บุตรหลาน ทายาท หรือคนอื่นแล้ว ผู้ทำพินัยกรรมนั้นจะยกเลิกเพิกถอนหรือทำลายพินัยกรรมนั้นเสียได้หรือไม่หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้ไปแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่

โดยที่การทำพินัยกรรมเป็นสิทธิของผู้ทำ ฉะนั้นหากเปลี่ยนใจในภายหลังก็ย่อมมีสิทธิเพิกถอนพินัยกรรมของตนได้ อาจเพิกถอนทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้ และจะกระทำเมื่อใดก็ได้

การเพิกถอนก็อาจทำพินัยกรรมฉบับหลังขึ้นมา หรืออาจทำลายหรือขีดฆ่าพินัยกรรมที่ทำขึ้นแล้วนั้นเสียก็ได้ หากมีต้นฉบับหลายฉบับก็ต้องทำลายทุกฉบับด้วย

ผู้จัดการมรดก

ผู้จัดการมรดกคือผู้ที่จัดการดูแลทรัพย์สินมรดกของผู้ตายเพื่อประโยชน์แก่กองมรดก

เมื่อเจ้ามรดกตาย หากกองมรดกมีทรัพย์สินต่าง ๆ ในจำนวนมากก็อาจตั้งผู้จัดการมรดก การตั้งผู้จัดการมรดก อาจกระทำได้โดยทายาทของเจ้ามรดก ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องต่อศาลขอให้ตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้จัดการมรดก

ทายาทเช่น บุตรหรือธิดา มารดา คู่สมรสของเจ้ามรดกจะร้องขอต่อศาลให้ตั้งตนเองหรือตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการมรดกก็ได้

เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้วก็จะนัดไต่สวนและให้โอกาสแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องคัดค้านได้ภายในเวลาที่ศาลกำหนด การไต่สวนคำร้องในคดีร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกโดยทั่วไปกระทำไต่สวนเร็วเพราะส่วนใหญ่ก็อยู่ในวงเครือญาติ และเมื่อศาลมีคำสั่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้จัดการมรดกแล้วก็นำคำสั่งศาลไปแสดงต่อเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือ ผู้เกี่ยวข้องกับกองมรดก

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่ง

กู้ยืมเงิน

สัญญากู้ยืมเงินคือสัญญาที่ผู้ให้ยืมโอนกรรมสิทธิ์ในเงินให้แก่ผู้ยืม และผู้ยืมตกลงจะคืนเงินจำนวนเท่ากันให้แก่ผู้ให้ยืม

การกู้ยืมเงินเกินกว่า ๕๐ บาทขึ้นไป ต้องทำหลักฐานการกู้ยืมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ยืมไว้ มิฉะนั้นหากผู้ยืมไม่ชำระเงินที่ยืมคืน ผู้ให้ยืมจะฟ้องร้องต่อศาลบังคับให้ผู้ยืมชำระเงินคืนไม่ได้

การกู้ยืมเงินไม่จำเป็นต้องทำเป็นสัญญากู้ยืมเสมอไปอาจทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ยืมระบุว่าได้กู้เงินไปก็ได้

เมื่อได้ทำสัญญากู้ยืมเงินเป็นหนังสือไว้ เมื่อผู้ยืมนำเงินไปชำระคืนผู้ให้ยืมจะต้องมีหลักฐานแห่งการชำระเงินนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑. มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ให้ยืมระบุว่าได้มีการชำระเงินคืนแล้ว
๒. ผู้ยืมได้เอาเอกสารสัญญากู้ที่ทำไว้นั้นคืนมาจากผู้ให้ยืมแล้ว
๓. ได้มีการแทงเพิกถอนลงในเอกสารสัญญากู้แล้ว เช่น ขีดฆ่าลงในเอกสารดังกล่าว

เป็นต้น

ถ้ามิได้กระทำได้กล่าว และผู้ไยืมฟ้องผู้ยืมให้ชำระหนี้เงินยืมผู้ยืมจะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ว่าได้มีการชำระหนี้แล้วไม่ได้

ขายฝาก

สัญญาขายฝาก คือ สัญญาซื้อขายซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตกไปยังผู้ซื้อ โดยมีข้อตกลงกันว่าผู้ขายอาจไถ่ถอนทรัพย์นั้นคืนได้

ทรัพย์ที่จะขายฝากได้อาจเป็นสังหาริมทรัพย์ เช่น รถยนต์ หรือสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน ก็ได้

การขายฝากอสังหาริมทรัพย์ เรียกว่า ปัน เรียกว่ามีระวางตั้งแต่หกเดือนขึ้นไป แผลอยู่อาศัย หรือสัตว์พาหนะ จะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มิฉะนั้นเป็นโมฆะเสียเปล่า

กำหนดเวลาไถ่คืนจะกำหนดไว้เท่าใดก็ได้ นับแต่เวลาขายฝาก แต่อย่างสูงต้องไม่เกินกว่านี้คือ ๑๐ ปี สำหรับการขายฝากอสังหาริมทรัพย์ หรือ ๓ ปี สำหรับการขายฝากสังหาริมทรัพย์ ถ้าตกลงกันสูงกว่านี้ไม่เสียเปล่าแต่กฎหมายให้ลดเวลาดังกล่าวให้เหลือเพียงไม่เกินกว่าระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น

ถ้าได้กำหนดเวลาไถ่ถอนกันไว้แล้วภายหลังจะตกลงกันให้ขยายเวลาออกไปอีกไม่ได้

สำหรับสินไถ่จะตกลงกันไว้สูงกว่าราคาขายฝากเพียงใดก็ได้ ไม่ถือว่าเป็นการกู้ยืม ถ้ามิได้กำหนดสินไถ่ไว้ ก็คือว่าต้องไถ่คืนตามราคาที่ขายฝาก

ถ้าไถ่ถอนการขายฝากคืนมาภายในกำหนดกรรมสิทธิ์ย่อมกลับคืนมาเป็นของฝากตามเดิม การขายฝากทรัพย์ที่ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่การไถ่ถอนก็ต้องจดทะเบียนเช่นเดียวกัน

เช่าซื้อ

เช่าซื้อ คือสัญญาซึ่งเจ้าของทรัพย์สินเอาทรัพย์สินออกให้เช่า โดยให้คำมั่นสัญญาว่าจะขายทรัพย์สินนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้เช่า โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้เช่าได้ใช้เงินให้แก่เจ้าของเป็นจำนวนคราวตามที่ได้ตกลงกันไว้

สัญญาเช่าซื้อจึงเป็นสัญญาผสมระหว่างสัญญาเช่าและสัญญาซื้อขายโดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้คือ

๑. ผู้ให้เช่าต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ที่ให้เช่า
๒. ผู้ให้เช่านำทรัพย์สินให้ผู้เช่านำไปใช้ประโยชน์

๓. ผู้ให้เช่าให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้นหรือให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เช่า

๔. ผู้เช่าจะต้องชำระเงินตอบแทนให้แก่ผู้ให้เช่าจนครบถ้วนตามจำนวนคราวที่ตกลงกันไว้

ตัวอย่าง นาย ก. ตกลงให้นาย ข. เช่ารถยนต์มีข้อตกลงว่านาย ข. จะต้องชำระค่าเช่ารวม ๑๒ เดือน เป็นเงินเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท โดยนาย ก. ตกลงว่าถ้าหากนาย ข. ชำระค่าเช่าครบถ้วนตามสัญญาแล้วให้กรรมสิทธิ์ในรถยนต์นั้นตกเป็นของนาย ข. ทันที สัญญาเช่านี้เรียกว่าสัญญาเช่าซื้อ ถ้าผู้เช่าซื้อ ชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบถ้วนตามสัญญาเช่าซื้อแล้วผู้เช่าซื้อนำทรัพย์สินที่เช่าซื้อไปขายให้ผู้อื่นจะมีผลอย่างไร

ตัวอย่าง นาย ก. เช่าซื้อโทรทัศน์สีจากนาย ข. ตกลงชำระเงินค่าเช่าเป็น ๑๒ เดือน เป็นเงินเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท นาย ก. ชำระค่าเช่าได้เพียง ๑ เดือน ก็นำโทรทัศน์สีนั้นไปขายให้แก่ นาย ค. โดยที่นาย ค. ไม่ทราบมาก่อนว่าโทรทัศน์สีนั้นนาย ก. ไปเช่าซื้อมาจากนาย ข. แต่เข้าใจว่านาย ก. เป็นเจ้าของโทรทัศน์สีเช่นนี้ นาย ข. จะเรียกโทรทัศน์สีคืนจากนาย ค. ได้หรือไม่ และนาย ค. มีสิทธิเรียกเงินคืนจากใครและนาย ก. จะมีความผิดทางอาญาหรือไม่

กรณีนี้ เป็นสัญญาเช่าซื้อ ดังนั้นกรรมสิทธิ์ในโทรทัศน์ยังอยู่ที่ผู้ให้เช่าซื้อคือ นาย ข. นาย ก. เป็นเพียงผู้เช่าจึงมีแต่เพียงสิทธิครอบครองเท่านั้น กรรมสิทธิ์ในโทรทัศน์จะโอนไปยังนาย ก. ก็ต่อเมื่อนาย ก. ได้ชำระเงินครบ ๑๒ เดือนแล้ว ดังนั้นนาย ก. จึงไม่มีสิทธินำโทรทัศน์ไปขายให้กับนาย ค. นาย ค. แม้ว่าจะชำระเงินจนครบถ้วนให้แก่ นาย ก. โดยสุจริตไม่ทราบมาก่อนว่า นาย ก. ได้เช่าซื้อโทรทัศน์จากนาย ข. ก็ตาม นาย ค. ก็ไม่ได้กรรมสิทธิ์ในโทรทัศน์นั้นตามหลักกฎหมายที่ว่า “ผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีไปกว่าผู้โอน” นาย ข. จึงมีสิทธิเรียกให้นาย ค. ส่งมอบโทรทัศน์คืนจากนาย ค. ได้โดยไม่ต้องชดใช้เงินที่นาย ค. ต้องเสียไปให้กับนาย ก. แต่อย่างไรก็ตาม นาย ค. แม้ว่าจะต้องคืนโทรทัศน์ให้แก่ นาย ข. และนาย ค. ก็มีสิทธิฟ้องเรียกเงินคืนจาก นาย ก. ได้

ข้อยกเว้น แต่ถ้านาย ค. ซื้อโทรทัศน์มาโดยสุจริตในการขายทอดตลาด หรือในท้องตลาด หรือจากพ่อค้าซึ่งขายของชนิดนั้น นาย ค. ผู้ซื้อไม่จำเป็นต้องคืนโทรทัศน์ให้แก่ นาย ข. เจ้าของโทรทัศน์ เว้นแต่นาย ข. จะชดใช้ราคาที่ซื้อมา

ส่วนนาย ก. มีเพียงสิทธิครอบครองโทรทัศน์เท่านั้น จึงไม่มีสิทธินำโทรทัศน์ไปขายให้นาย ค. ดังนั้นการที่นาย ก. นำโทรทัศน์ไปขายให้แก่ นาย ค. ย่อมมีความผิดฐานลักขโมยทรัพย์สินของผู้อื่น ซึ่งมีโทษจำคุก

ทรัพย์สินที่จะให้เช่าซื้อได้แก่ทรัพย์สินประเภทใดบ้าง

ทรัพย์สินที่จะให้เช่าซื้อได้นั้น ได้แก่ทรัพย์สินทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นอสังหาริมทรัพย์เช่น ที่ดิน บ้าน หรือสังหาริมทรัพย์เช่นรถยนต์ เครื่องจักร โทรทัศน์ ตู้เย็น ฯลฯ ย่อมเป็นทรัพย์สินที่เช่าซื้อได้ทั้งสิ้น

สัญญาเช่าซื้อต้องทำตามแบบหรือไม่

สัญญาเช่าซื้อนั้น กฎหมายได้กำหนดไว้ว่าต้องทำเป็นหนังสือ มิฉะนั้นย่อมตกเป็นโมฆะ เสียเปล่าไม่มีผลผูกพันคู่สัญญาได้

การทำสัญญาเป็นหนังสือนั้นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะต้องลงลายมือชื่อในสัญญา ถ้าลงลายมือชื่อเพียงฝ่ายเดียว สัญญาเช่าซื้อนั้นก็ตกเป็นโมฆะ เช่นกัน

เช่าทรัพย์สิน

เช่าทรัพย์สิน คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่า “ผู้ให้เช่า” ตกลงให้บุคคลคนหนึ่ง เรียกว่า “ผู้เช่า” ได้ใช้หรือได้รับประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ในระยะเวลาตามที่ได้ตกลงกันไว้และผู้เช่าตกลงให้ค่าเช่าเป็นการตอบแทนให้แก่ผู้ให้เช่า

ตัวอย่าง นาย ก. ได้ให้นาย ข. อาศัยบ้านของตนเป็นเวลา ๑ ปี โดยนาย ข. ตกลงว่าจะชำระค่าเช่าตอบแทนในการใช้บ้านแก่นาย ก. เป็นเงินเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท สัญญาดังกล่าวเรียกว่าสัญญาเช่า

ทรัพย์สินทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นอสังหาริมทรัพย์เช่นที่ดิน บ้านหรือสังหาริมทรัพย์ เช่นรถยนต์ เรือยนต์ เจ้าของย่อมนำไปให้ผู้อื่นเช่าได้ ทั้งสิ้น

การเช่าทรัพย์สินต้องมีหลักฐานหรือไม่

๑. ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน หรือที่ดินแล้ว ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อของผู้เช่าหรือผู้ให้เช่า มิฉะนั้น จะฟ้องร้องบังคับคดีกันไม่ได้

ตัวอย่าง นาย ก. เช่าบ้านของนาย ข. การเช่าบ้านดังกล่าว ต้องทำเป็นหนังสือลงชื่อผู้ต้องรับผิดชอบคือผู้เช่าหรือผู้ให้เช่า จึงจะฟ้องร้องกันได้ กล่าวคือถ้านาย ก. ผิดสัญญาไม่ยอมเช่าบ้าน หากนาย ข. จะฟ้องนาย ก. ได้ต้องมีสัญญาเช่าที่ทำเป็นหนังสือลงชื่อของนาย ก. หรือถ้านาย ข. ผิดสัญญาไม่ยอมให้นาย ก. เช่าบ้าน นาย ก. จะฟ้องบังคับให้นาย ข. ส่งมอบบ้านตามสัญญาเช่าได้ต่อเมื่อมีสัญญาเช่าเป็นหนังสือลงชื่อนาย ข.

ถ้าเป็นการเช่าอสังหาริมทรัพย์เกินกว่า ๓ ปี หรือมีกำหนดตลอดอายุของผู้เช่าหรือผู้ให้เช่าแล้ว นอกจากต้องทำหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบแล้ว ยังต้องนำไป

จดทะเบียนการเช่าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มิฉะนั้นจะมีผลบังคับกันได้เพียง ๓ ปีเท่านั้น

ตัวอย่าง นาย ก. ตกลงเช่าบ้านของนาย ข. เป็นเวลา ๑๐ ปี โดยทำสัญญาเช่าเป็นหนังสือกันเองไม่ได้นำไปจดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ สัญญาเช่าดังกล่าวมีผลผูกพันเพียง ๓ ปีเท่านั้น เมื่อครบ ๓ ปีแล้วนาย ก. มีสิทธิที่จะไม่เช่าก็ได้ หรือนาย ข. ไม่ยอมให้ นาย ก. เช่าบ้านต่อไปก็ได้

การเช่าที่ดิน ต้องไปจดทะเบียนการเช่าที่สำนักงานที่ดินจังหวัดที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

การเช่าบ้าน ต้องไปจดทะเบียนการเช่าที่อำเภอหรือเขต ที่บ้านนั้นตั้งอยู่

อนึ่ง การเช่าอสังหาริมทรัพย์นั้น กฎหมายห้ามไม่ให้เช่ากันนาน เกินกว่า ๓๐ ปี หากได้ทำสัญญากันไว้นานกว่านั้น ก็มีผลบังคับกันได้เพียง ๓๐ ปีเท่านั้น

ตัวอย่าง นาย ก. เช่าที่ดินของนาย ข. โดยทำสัญญาเช่ากันมีกำหนด ๗๐ ปี ดังนั้นมีผลบังคับกันได้เพียง ๓๐ ปีเท่านั้น

๒. ถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์ การเช่าสังหาริมทรัพย์ เช่น รถยนต์ หรือ เครื่องจักรนั้น เพียงแต่ตกลงกันด้วยวาจาก็มีผลผูกพันกันได้แล้ว โดยไม่ต้องทำหลักฐานการเช่าเป็นหนังสือแต่อย่างใด

การค้าประกัน

ค้าประกัน คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่า “ผู้ค้าประกัน” สัญญาว่าจะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ถ้าหากลูกหนี้ไม่ยอมชำระหนี้

ตัวอย่าง ก. กู้เงินจาก ข. เป็นจำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยนาย ค. เชื้อนชื่อรับรองว่าหาก ก. ไม่ชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวแล้วนาย ค. จะชำระหนี้แทน ก. เอง สัญญาดังกล่าวเรียกว่า “สัญญาค้าประกัน” โดยนาย ก. เรียกว่า “ลูกหนี้” นาย ข. เรียกว่า “เจ้าหนี้” นาย ค. เรียกว่า “ผู้ค้าประกัน”

หนี้ที่ค้าประกันนี้จะเป็หนี้อะไรก็ได้ทั้งสิ้น เช่นหนี้กู้ หนี้ค่าสินค้า หนี้การก่อสร้าง เป็นต้น สัญญาค้าประกันต้องทำตามหลักเกณฑ์ดังจะกล่าวต่อไปนี้

๑. ต้องทำหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่ง และ

๒. ต้องลงลายมือชื่อของผู้ค้าประกัน

จึงจะฟ้องร้องบังคับคดีให้ผู้ค้าประกันรับผิดชอบตามสัญญาค้าประกันได้

หากไม่ได้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ค้าประกันแล้วก็ไม่ม่ประโยชน์เพราะไม่สามารถฟ้องบังคับผู้ค้าประกันได้

เจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้เมื่อใด

เมื่อลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้เมื่อใด เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้เมื่อนั้น

ตัวอย่าง นาย ก. กู้เงินนาย ข. เป็นเงิน ๑ หมื่นบาท กำหนดใช้คืนในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๐ โดยมีนาย ค. เป็นผู้ค้ำประกัน เมื่อถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๐ นาย ก. ไม่ชำระหนี้ นาย ข. ก็มีสิทธิเรียกให้นาย ค. ชำระหนี้ได้ทันที

ถ้าเจ้าหนี้เรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แทนลูกหนี้แล้ว ผู้ค้ำประกันมีสิทธิอย่างไรบ้าง

เมื่อเจ้าหนี้เรียกร้องให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แล้ว ผู้ค้ำประกันมีสิทธิดังต่อไปนี้คือ

๑. ผู้ค้ำประกันมีสิทธิจะขอให้เจ้าหนี้ไปเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อนได้ เว้นแต่ว่าลูกหนี้ตกเป็นคนล้มละลายหรือลูกหนี้หายตัวไปไม่รู้ว่ไปอยู่ ณ ที่ใด

๒. แม้ว่าเจ้าหนี้จะได้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อน แล้วจึงมาเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ซึ่งทำให้ผู้ค้ำประกันไม่สามารถใช้สิทธิตามข้อ ๑. ดังกล่าวแล้วได้ก็ตาม ถ้าผู้ค้ำประกันพิสูจน์ได้ว่า (๑) ลูกหนี้มีทางชำระหนี้ได้ และ (๒) การที่จะชำระหนี้้นั้นไม่เป็นการยาก ดังนี้ เจ้าหนี้ต้องไปทำบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อน

ตัวอย่าง นาย ก. ได้กู้เงินจากนาย ข. เป็นเงิน ๒ หมื่นบาท โดยมีนาย ค. เป็นผู้ค้ำประกันต่อมานาย ก. ผิดนัดไม่ชำระหนี้ นาย ข. จึงได้ทวงถามจากนาย ก. นาย ก. ก็เพิกเฉย นาย ข. จึงทวงนาย ค. หากนาย ค. พิสูจน์ได้ว่า นาย ก. มีเงินฝากธนาคาร ๒ หมื่นบาท ซึ่งหากนาย ข. ฟ้องให้นาย ก. ชำระเงินโดยการอายัดเงินจำนวนดังกล่าวแล้ว ก็สามารถทำได้โดยง่าย เช่นนี้ นาย ข. จะต้องฟ้องให้นาย ก. ชำระเงินก่อน

๓. ในกรณีที่เจ้าหนี้มีทรัพย์สินของลูกหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอเจ้าหนี้จะต้องเอาทรัพย์สินนั้นเป็นการชำระหนี้เสียก่อน หากไม่พอชำระหนี้จึงจะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ส่วนที่เหลือได้

ตัวอย่าง นาย ก. กู้เงินจากนาย ข. เป็นเงิน ๑ หมื่นบาท โดยจำนำแหวนราคา ๕,๐๐๐ บาทไว้เป็นประกันด้วยโดยมีนาย ค. เป็นผู้ค้ำประกัน ต่อมานาย ก. ผิดนัดไม่ชำระหนี้ นาย ข. จะต้องบังคับจำนำแหวนดังกล่าวโดยการขายทอดตลาดก่อน ได้เงินมา ๕,๐๐๐ บาท นาย ข. จึงเรียกให้นาย ค. ชำระหนี้ส่วนที่เหลืออีก ๕,๐๐๐ บาทได้

ข้อยกเว้น แต่ถ้าผู้ค้ำประกันระบุไว้ในสัญญาค้ำประกันว่าจะร่วมกันรับผิดชอบกับลูกหนี้ในฐานะลูกหนี้ร่วมแล้วผู้ค้ำประกันก็ไม่สามารถจะใช้สิทธิตามข้อ ๑-๓ ดังกล่าวได้ กล่าวคือ เจ้าหนี้สามารถบังคับให้ผู้ค้ำประกันเพียงคนเดียวชำระหนี้ให้แก่ตนโดยจะไม่บังคับเอาจากลูกหนี้ก่อนก็ได้

ตัวอย่าง นาย ก. กู้เงินจากธนาคารเป็นจำนวนเงิน ๑ ล้านบาท โดยมีนาย ข. เป็นผู้ค้ำประกันระบุว่า นาย ข. จะรับผิดชอบหนี้ของนาย ก. ในฐานะลูกหนี้ร่วมกับนาย ก. ทั้งสองคนชำระหนี้จำนวน ๑ ล้านบาทได้ทันที โดยไม่ต้องไปเรียกให้นาย ก. ชำระหนี้ก่อนแล้วจึงจะเรียกให้นาย ข. ชำระหนี้

ถ้าผู้ค้ำประกันชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ไปแล้ว ผู้ค้ำประกันมีสิทธิอย่างไร

ถ้าผู้ค้ำประกันได้ชำระให้แก่เจ้าหนี้ไปแล้วย่อมมีสิทธิไล่เบี้ยเอาคืนจากลูกหนี้เท่าจำนวนที่ตนได้ชดใช้แทนลูกหนี้ไปแล้ว

ตัวอย่าง นาย ก. กู้เงินนาย ข. เป็นเงิน ๒ หมื่นบาท โดยมีนาย ค. เป็นผู้ค้ำประกันต่อมานาย ก. ผิดนัด นาย ค. จึงชำระหนี้แทนนาย ก. เป็นเงิน ๒ หมื่นบาทให้นาย ข. นาย ค. มีสิทธิเรียกเงินจำนวนดังกล่าวคืนจากนาย ก. ได้

การจำนอง

จำนอง คือ การที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า “ผู้จำนอง” เอาสังหาริมทรัพย์ของตน เช่น ที่ดินหรือทรัพย์สินที่กฎหมายอนุญาตให้จำนองได้ ไปจดทะเบียนไว้กับบุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า “ผู้รับจำนอง” เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ ทั้งนี้โดยผู้จำนองไม่ต้องส่งมอบที่ดินหรือทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่ผู้รับจำนอง

ตัวอย่าง นาย ก. ได้กู้เงินจากนาย ข. แสนบาท โดย นาย ก. ได้นำที่ดินของตน ๑ แปลงไปจดทะเบียนจำนองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นการประกันการชำระหนี้เงินกู้ จำนวน ๑ แสนบาท ที่นาย ก. ได้กู้ไปจากนาย ข. โดยนาย ก. ไม่ต้องส่งมอบที่ดินของตนให้นาย ข. นาย ก. ยังคงมีสิทธิครอบครองและใช้สอยที่ดินของตนได้ตามปกติ

การจำนองเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้แก่ผู้รับจำนองนั้นแบ่งออกเป็น ๒ กรณีคือ

๑. การจำนองทรัพย์สินของตนเองเพื่อเป็นการประกันการชำระหนี้ของตนเอง เช่นตัวอย่างข้างต้น

๒. การจำนองเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ของบุคคลอื่น

ตัวอย่าง นายเอกได้กู้เงินจากนายโท เป็นจำนวน ๒ แสนบาท โดยนายตรีได้นำที่ดินของตนไปจดทะเบียนจำนองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ที่นายเอกได้กู้ไปจากนายโท

ทรัพย์สินที่จำนองได้

แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ กล่าวคือ

๑. อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน หรือสิ่งปลูกสร้างทุกชนิดอันติดอยู่กับที่ดินนั้น

๒. สสังหาริมทรัพย์ ที่จำนองได้ คือ

ก. เรือกำปั่น หรือเรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไปเรือกลไฟ หรือเรือยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป

ข. แพ

ค. สัตว์พาหนะ

ง. สสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งกฎหมายได้บัญญัติให้จดทะเบียนจำนองได้เช่น เครื่องจักรขนาดใหญ่ เป็นต้น

หลักเกณฑ์ในการจำนอง

๑. ผู้จำนองต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่จะจำนอง

๒. สัญญาจำนอง ต้องทำเป็นหนังสือและนำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มิฉะนั้น สัญญาจำนองตกเป็นโมฆะไม่มีผลผูกพันคู่สัญญาแต่อย่างใด ในการกู้ยืมเงินนั้นมีอยู่เสมอที่ผู้กู้ได้นำโฉนดที่ดินของตนไปมอบให้แก่ผู้ให้กู้เก็บรักษาไว้เฉย ๆ เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ โดยไม่มีการทำเป็นหนังสือและไม่ได้นำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีเช่นนี้ไม่ใช่การจำนอง ผู้ให้กู้หาได้มีสิทธิใด ๆ ในที่ดินตามโฉนดแต่อย่างใด คงได้แต่เพียงกระดาษโฉนดไว้ในครอบครองเท่านั้น ดังนั้น ถ้าผู้ให้กู้ประสงค์ที่จะให้เป็นการจำนองตามกฎหมายแล้วจะต้องทำเป็นหนังสือและนำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

๓. ต้องไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจรับจดทะเบียนจำนองตามกฎหมายกล่าวคือ

ก. ที่ดินที่มีโฉนดต้องนำไปจดทะเบียนที่กรมที่ดินหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ในเขตอำนาจ

ข. ที่ดินที่ไม่มีโฉนด ได้แก่ที่ดิน น.ส. ๓ ต้องไปจดทะเบียนที่อำเภอ

ค. การจำนองเฉพาะบ้านหรือสิ่งปลูกสร้างไม่รวมที่ดิน ต้องไปจดทะเบียนจำนองที่อำเภอ

ง. การจำนองสัตว์พาหนะ หรือแพ ต้องไปจดทะเบียนที่อำเภอ

จ. การจำนองเรือต้องไปจดทะเบียนจำนองที่กรมเจ้าท่า

ฉ. การจดทะเบียนเครื่องจักรต้องไปจดทะเบียนที่กระทรวงอุตสาหกรรม

ซื้อขาย

ซื้อขาย คือสัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า “ผู้ขาย” โอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า “ผู้ซื้อ” โดยผู้ซื้อได้ใช้ราคาทรัพย์สินนั้นเป็นเงินให้แก่ผู้ขายเป็นการตอบแทน

ตัวอย่าง นาย ก. เจ้าของที่ดิน ได้โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่ นาย ข. โดยนาย ข. ได้ชำระราคาที่ดินให้แก่ นาย ก. เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท สัญญาดังกล่าวเรียกว่า สัญญาซื้อขาย โดย นาย ก. เรียกว่าผู้ขาย และนาย ข. เรียกว่าผู้ซื้อ

สัญญาซื้อขายต้องทำตามแบบแล้วแต่ชนิดของทรัพย์สินดังต่อไปนี้คือ

๑. อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน หรือบ้าน

๒. สสังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษ ได้แก่

ก. เรือกำปั่นหรือเรือที่มีระหวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟหรือเรือยนต์ ที่มีระหวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป

ข. แพ

ค. สัตว์พาหนะ

การซื้อขายทรัพย์สินทั้งสองชนิดดังกล่าว จะต้องทำตามแบบคือ

(๑) ต้องทำเป็นหนังสือ และ

(๒) จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยที่ดิน ต้องจดทะเบียนที่สำนักงานที่ดิน บ้าน จดทะเบียนที่อำเภอ เรือต้องจดทะเบียนที่กรมเจ้าท่า แพและสัตว์พาหนะจดทะเบียนที่อำเภอ

การซื้อขายทรัพย์สินทั้งสองชนิดดังกล่าว ถ้าไม่ทำตามแบบแล้วย่อมตกเป็นโมฆะเสียเปล่า เท่ากับว่าไม่มีการทำสัญญาเลย

๓. ถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีราคาซื้อขายตั้งแต่ ๕๐๐ บาท ขึ้นไป ต้องมีหลักฐานการซื้อขายเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่ง ลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบ หรือวางมัดจำ หรือได้ชำระหนี้บางส่วน ถ้าไม่ได้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในสามอย่างที่กล่าวมาแล้ว กฎหมายห้ามมิให้ฟ้องร้องบังคับคดีต่อศาล

ตัวอย่าง นาย ก. ตกลงขายแหวนเพชร ๑ แขนงบาท ให้แก่นาย ข. โดยตกลงกันด้วยปากเปล่า ต่อมา นาย ก. เปลี่ยนใจไม่ยอมขาย นาย ข. ซึ่งอยากได้แหวนเพชรดังกล่าวก็ไม่มีสิทธิฟ้องบังคับคดีกับนาย ก. ได้ แต่ถ้การซื้อขายครั้งนี้ได้มีการทำหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาไว้เป็นหลักฐาน หรือ นาย ข. ได้วางมัดจำ หรือนาย ข. ได้ชำระเงินค่าแหวนบางส่วนแล้ว ถ้านาย ก. ผิดสัญญาไม่ยอมขายแหวนเพชร นาย ข. ย่อมมีสิทธิฟ้องบังคับนาย ก. ให้ขายแหวนดังกล่าวได้

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ดิน

ที่ดิน หมายถึง พื้นดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึงภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะและที่ดินชายทะเลด้วย

สิทธิในที่ดิน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทคือ

๑. กรรมสิทธิ์ คือสิทธิที่แสดงความเป็นเจ้าของในที่ดิน ที่ดินที่เจ้าของจะมีกรรมสิทธิ์ได้แก่ที่ดินที่มีโฉนดเท่านั้น

๒. สิทธิครอบครอง คือสิทธิในการยึดถือที่ดินโดยเจตนาที่จะยึดถือไว้เพื่อตนในฐานะเจ้าของ ที่ดินที่เจ้าของมีสิทธิครอบครองได้ คือที่ดินที่มีส.ค. ๑ ที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์แบบ น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ ก.

ที่ดินที่จะขอหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ น.ส. ๓ ก.) ได้ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ผู้ครอบครองที่ดินนั้นต้องเป็นผู้ครอบครองที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือต้องเป็นที่ ส.ค. ๑ หรือใบจอง

๒. ที่ดินนั้นต้องได้ทำประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายได้กำหนดแล้ว คือมีการครอบครองและทำประโยชน์ตามสมควรแก่สภาพของที่ดินในท้องที่และสมควรตามสภาพของกิจการที่ทำประโยชน์

๓. ที่ดินนั้นต้องไม่ใช่ที่หวงห้าม เช่น ที่ป่าสงวน ที่สาธารณะ ที่ภูเขา ที่ชายตลิ่ง เป็นต้น เมื่อครบหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอจะประกาศคำขอคำรับรองเป็นเวลา ๓๐ วัน โดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ๑ ฉบับในที่ดิน ๑ ฉบับ ถ้าที่ดินอยู่ในเขตเทศบาลก็จะปิดไว้ที่สำนักงานเทศบาลอีก ๑ ฉบับ เมื่อประกาศครบกำหนดแล้วไม่มีใครคัดค้าน นายอำเภอหรือปลัดอำเภอก็จะออก น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ ก. แล้วแต่กรณีให้แก่ผู้ขอแต่ถ้ามีผู้คัดค้าน ก็ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอทำการสอบสวนว่าจะให้ออก น.ส. ๓ ให้แก่ผู้ใดแล้วก็จะดำเนินการออก น.ส. ๓ ให้แก่ผู้นั้น แล้วให้ฝ่ายที่ไม่พอใจไปฟ้องต่อศาลภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง ที่ดิน น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ ก. ย่อมโอนขาย แลกเปลี่ยน ยกให้ จำนอง หรือการโอนโดยวิธีอื่นใดได้ทั้งสิ้น

โฉนดที่ดิน

โฉนดที่ดิน เป็นหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ซึ่งหมายความถึงโฉนดแผนที่ โฉนดตราจองและตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” ด้วย

ก่อนออกโฉนดที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินต้องประกาศมีกำหนด ๓๐ วัน โดยติดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา ๑ ฉบับ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ๑ ฉบับ ที่บ้านกำนัน ๑ ฉบับและในบริเวณที่ดิน ๑ ฉบับ ถ้าที่ดินอยู่ในเขตเทศบาลให้ปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาลอีก ๑ ฉบับ ถ้าไม่มีผู้คัดค้านเมื่อครบกำหนดแล้วเจ้าพนักงานที่ดินก็จะออกโฉนดให้ถ้ามีผู้คัดค้านก็ให้ดำเนินการตามที่ได้กล่าวมาแล้วในเรื่องน.ส. ๓

ที่ดินที่มีโฉนดยอมโอนขาย จำนอง ขายฝาก ให้หรือก่อการติดพันอื่นใดตามความประสงค์ของเจ้าของที่ดินได้

การเสียสิทธิในที่ดิน

บุคคลใดมีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หากบุคคลนั้นทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า เกินกำหนดเวลาดังต่อไปนี้คือ

๑. สำหรับที่ดินที่มีโฉนดเกินกว่าสิบปีติดต่อกัน
๒. สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์เกินกว่าห้าปีติดต่อกัน

ให้ถือว่าบุคคลนั้นมีเจตนาละสิทธิในที่ดินเฉพาะส่วนที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่ยรกร้างว่างเปล่าโดยอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาล และศาลได้เพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว ให้ที่ดินนั้นตกเป็นของรัฐ

การได้มาซึ่งที่ดินหรือการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน

การได้มาซึ่งที่ดินหรือทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน จะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะสมบูรณ์

ที่ดินที่มีโฉนด ให้ไปจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานที่ดิน ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา

ที่ดินที่มีหนังสือสำคัญชนิดอื่นที่ไม่ใช่โฉนดให้ไปจดทะเบียนที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอทะเบียนที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ว่าการกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณี

คนต่างด้าวจะถือสิทธิในที่ดินไม่ได้

คนต่างด้าว หมายถึง บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย อันได้แก่บุคคลธรรมดาที่นับถือศาสนาอื่น ซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

บุคคลต่างด้าวจะถือสิทธิในที่ดินในประเทศไทยได้ต่อเมื่อ

๑. มีสนธิสัญญากับประเทศไทย แต่ปัจจุบันประเทศไทยได้บอกเลิกสัญญาเกี่ยวกับการถือที่ดินกับทุกประเทศแล้วคนต่างด้าวจึงไม่มีสิทธิถือที่ดินในประเทศไทยโดยอาศัยสนธิสัญญา

ได้อีกต่อไป

๒. มีที่ดินอยู่ก่อนใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน

๓. ได้ที่ดินมาในฐานะทายาทโดยธรรมหลังวันใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน

กฎหมายไม่ได้ห้ามขาดว่าคนต่างด้าวที่ประสงค์จะได้ที่ดินจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยผ่านอธิบดีกรมที่ดิน

การขอรับมรดกที่ดิน

(๑) ผู้มีสิทธิรับมรดกทุกคนต้องไปติดต่อที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา

(๒) ต้องนำโฉนดที่ดินที่จะขอรับมรดกไปด้วย

(๓) ต้องนำใบมรณบัตรของเจ้ามรดกไป

(๔) ถ้ามีพินัยกรรมต้องเอาไปแสดงด้วย

(๕) ถ้ามีการสละมรดกต้องนำหลักฐานการสละมรดกไปด้วย

(๖) เมื่อได้ยื่นคำขอแล้ว เจ้าพนักงานที่ดินจะสอบสวนเครือญาติแล้วทำการประกาศ

(๗) การประกาศ มีกำหนด ๖๐ วัน เจ้าพนักงานที่ดินจะแจ้งไปยังอำเภอเพื่อปิดประกาศที่อำเภอที่บ้านกำนันและที่ที่ดิน

(๘) ในกรณีทายาทบางคนมาขอจดทะเบียนรับมรดกทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว ให้ส่งประกาศให้กับทายาททุกคนทราบและผู้ขอต้องนำทายาททุกคนมาให้ถ้อยคำยินยอม หรือนำหลักฐานการไม่รับมรดกของทายาทมาแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินภายในกำหนดเวลาที่ประกาศ ถ้าผู้ขอไม่สามารถนำทายาทมาแสดงได้ภายในกำหนดเวลา เจ้าพนักงานที่ดินจะยกคำขอรับมรดก

ความรู้เกี่ยวกับทะเบียนอาวุธปืน

อาวุธปืน หมายรวมถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้เครื่องส่งกระสุนโดยวิธีระเบิดหรืออัดลม หรือเครื่องกลไกอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงานหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของอาวุธปืนนั้น ๆ

ผู้ประสงค์มีอาวุธปืนเพื่อใช้หรือไว้เพื่อเก็บให้ยื่นคำร้องขอตามแบบ ป. ๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่

- กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผู้บังคับการกองทะเบียนกรมตำรวจ
- จังหวัดอื่น ๆ ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นนายทะเบียนท้องที่จังหวัด

นายอำเภอเป็นนายทะเบียนท้องที่ประจำอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่ง
อำเภอเป็นนายทะเบียนท้องถื่นประจำกิ่งอำเภอ

อาวุธปืนที่จะอนุญาตให้มีไว้ในครอบครอง

๑. มีไว้เพื่อใช้ได้แก่ปืนสั้นหรือยาวขออนุญาตมีไว้เพื่อป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือใน
กีฬายิงสัตว์

๒. มีไว้เพื่อเก็บ ได้แก่ อาวุธปืนที่ชำรุดใช้การไม่ได้ หรืออาวุธปืนที่ได้มาจากการแข่งขัน
ยิงปืนของทางราชการ อาวุธปืนประเภทนี้ห้ามใช้อิงหรือมีกระสุน

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต มีหลายประการที่สำคัญเช่น

๑. เป็นหัวหน้าครอบครัว

๒. มีทรัพย์สินที่ต้องดูแลรักษาไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท

๓. ตั้งบ้านเรือนอยู่ในที่เปลี่ยวอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินได้ง่าย

๔. มีความประพฤติเรียบร้อย

๕. ต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่นั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

ฯลฯ

การยื่นเรื่องขออนุญาต

การยื่นเรื่องขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนมีวิธีการและปฏิบัติดังนี้

๑. ยื่นคำร้องขอตามแบบพิมพ์ ป. ๑ พร้อมด้วยหลักฐาน คือ สำเนาทะเบียนบ้านและ
บัตรประจำตัวประชาชน

๒. ต้องนำกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลอื่นที่เชื่อถือได้ไปให้คำรับรองเกี่ยวกับความ
ประพฤติและหลักฐานของผู้ขออนุญาตด้วย

๓. เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำร้องแล้วจะตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลัก
ฐานเกี่ยวกับภูมิลำเนาอยู่ในท้องถื่นที่เกิน ๖ เดือนหรือไม่ ถ้าเห็นถูกต้อง ก็จะดำเนินการสอบ
สวนบันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาต่อไป

๔. ในการพิจารณาอนุญาตเป็นอำนาจของนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า
ประจำกิ่งอำเภอนายอำเภออนุญาตแล้วจะออกใบอนุญาตให้ชื่อตามแบบที่เรียกว่า ป. ๓ ซึ่งมี
อายุ ๖ เดือน นับแต่วันที่ออก

๕. ผู้ซื้อจะต้องนำใบอนุญาตให้ชื่อคือ ใบ ป. ๓ ตอนที่ ๓ ไปแสดงต่อร้านจำหน่ายปืน
ที่ซื้อ และเมื่อซื้ออาวุธปืนได้แล้ว ต้องนำอาวุธปืนนั้นพร้อมด้วยใบสำคัญคู่มือประจำปืนที่นาย
ทะเบียนท้องที่ที่ร้านค้าออกไปให้ไปติดต่อขอรับอนุญาต ให้มีและใช้อาวุธปืนที่เรียกว่า ป. ๔

จากนายทะเบียนท้องที่ คือ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอที่ออกไปอนุญาตให้ซื้อขายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ซื้อ

๖. ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ใบ ป. ๔ ใช้ได้ตลอดระยะเวลาที่เป็นเจ้าของอาวุธปืน การแจ้งอาวุธปืน เมื่อผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนย้ายภูมิลำเนาถิ่นที่อยู่ต้องแจ้งย้ายอาวุธปืนต่อนายทะเบียนท้องที่ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ย้ายไปถึงอีกด้วย

การรับมรดกอาวุธปืน เป็นหน้าที่ของทายาทหรือผู้ครอบครองอาวุธปืน จะต้องไปแจ้งการตายต่อนายทะเบียนท้องที่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบการตายและยื่นคำร้องขอรับมรดกอาวุธนั้นต่อไป

การโอนอาวุธปืน หมายถึง การซื้อขาย หรือการให้โดยเสนหามีวิธีการปฏิบัติดังนี้

๑. ผู้ซื้อหรือผู้รับโอน เป็นผู้ยื่นคำร้องตามแบบ ป. ๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่นั้น ส่วนผู้ขายหรือผู้ให้จะมีภูมิลำเนาอยู่ต่างท้องที่ก็ได้

๒. เมื่อนายทะเบียนท้องที่พิจารณาว่าผู้ขออนุญาตซื้อหรือผู้ขอรับโอน มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และไม่ขัดข้อง ก็ส่งอนุญาตแล้วออกใบอนุญาต ป. ๓ ท่อนที่ ๓ ให้แก่ผู้ซื้อถือไปแสดงต่อนายทะเบียนอาวุธปืนเป็นของผู้ขาย

๓. เมื่อใบ ป. ๓ ท่อนที่ ๒ และท่อน ๓ มาบรรจบกันเป็นหน้าที่ของนายทะเบียนที่จะสลักหลังใบอนุญาต ป. ๔ เดิม ว่าได้อินอาวุธปืนให้แก่ผู้รับแล้ว ลงชื่อผู้โอน นายทะเบียนพร้อมด้วย วัน เดือน ปี กำกับไว้ แล้วมอบใบอนุญาต ป. ๔ เดิม พร้อมด้วยอาวุธปืนให้แก่ผู้รับโอนนำไปแสดงต่อนายทะเบียนท้องที่ เพื่อขอรับใบอนุญาต ป. ๔ ฉบับใหม่ต่อไป

ใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดอ่านไม่ออก ให้ยื่นคำร้องขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อนายทะเบียนท้องที่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบเหตุนั้น ถ้านายทะเบียนเห็นว่ามิได้ผลที่เชื่อถือได้ ก็จะออกใบแทนให้ถ้าใบอนุญาตที่สูญหายไปนั้นได้กลับคืน ให้ส่งใบแทนคืนแก่นายทะเบียนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้คืนให้ ถ้าใบอนุญาตที่สูญหายไปนั้นได้กลับคืน ให้ส่งใบแทนคืนแก่นายทะเบียนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้คืน

อาวุธปืนหายหรือถูกทำลาย ให้เจ้าของอาวุธปืนแจ้งเหตุพร้อมด้วยหลักฐานและส่งมอบใบอนุญาตต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนอยู่หรือนายทะเบียนท้องที่เกิดเหตุภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันทราบเหตุ

การขออนุญาตพกอาวุธปืน

ผู้ที่ประสงค์จะขออนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัวทั่วราชอาณาจักร ให้ยื่นเรื่องราวต่อนาย

ทะเบียนท้องที่ ดังนี้

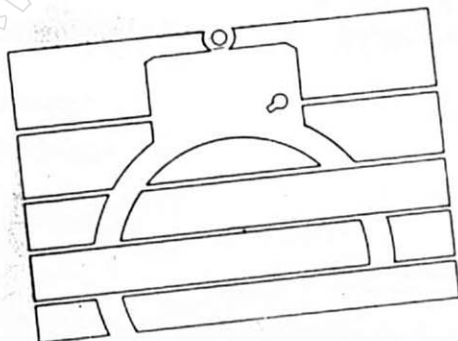
๑. ผู้บังคับการกองทะเบียนกรมตำรวจ สำหรับผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
๒. นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งฯ สำหรับผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ๆ หรือถ้าจำเป็นจริง ๆ จะยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ตามข้อ ๑ ก็ได้

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัว

๑. ต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนอยู่แล้ว
๒. ต้องเป็นบุคคลประเภทใดประเภทหนึ่งดังต่อไปนี้
 - ๒.๑ เจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ควบคุมทรัพย์สินของรัฐบาลตามตำแหน่งหน้าที่ จำเป็นต้องมีอาวุธปืนติดตัวเพื่อป้องกันภัยอันตรายจากการประทุษร้าย
 - ๒.๒ ข้าราชการเจ้าพนักงานหรือพนักงานองค์การรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีหน้าที่ในการปราบปรามหรือซึ่งการปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นการฝ่าอันตรายหรือเขตทุรกันดาร
 - ๒.๓ บุคคลซึ่งได้ทำประโยชน์อย่างมากให้แก่ทางราชการในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย
 - ๒.๓ บุคคลซึ่งอธิบดีกรมตำรวจเห็นสมควรอนุญาต

ผู้มีอำนาจอนุมัติในการพกพาอาวุธปืนติดตัว

๑. อธิบดีกรมตำรวจ มีอำนาจอนุมัติทั่วราชอาณาจักร
๒. ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจอนุมัติภายในเขตจังหวัด

การวางทรัพย์

๑. เหตุใดจึงต้องวางทรัพย์

เหตุที่จะวางทรัพย์ได้มีดังนี้

๑.๑ เจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้หรือปฏิเสธ ไม่ยอมรับชำระหนี้ เช่น จ่ายค่าเช่าบ้านไม่ได้เพราะผู้ให้เช่าบ่ายเบี่ยงเพื่อหาเหตุจะยกเลิกการเช่า

๑.๒ เจ้าหนี้ไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ซึ่งอาจเป็นเพราะเจ้าหนี้ไม่อยู่หรือไปต่างประเทศไม่ทราบจะกลับมาเมื่อใด

๑.๓ ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิของเจ้าหนี้หรือรู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอนโดยมิใช่ความผิดของตน เช่น เจ้าหนี้ตาย ลูกหนี้ไม่ทราบว่าใครเป็นทายาท

๑.๔ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๒, ๓๐๒, ๖๓๑, ๖๗๔, ๗๕๔, ๗๗๒, ๙๔๗

๑.๕ ตามบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นให้มีการวางทรัพย์ เช่น กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

๑.๖ ตามคำสั่งศาล

๒. ทรัพย์อะไรที่วางได้

ทรัพย์ที่วางได้ ได้แก่ เงินและทรัพย์สิน

อื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นอสังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ที่จะส่งมอบกันได้ตามกฎหมาย

๒.๑ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์ที่วางเป็นเงิน

๒.๑.๑ วางทรัพย์ด้วยเงินสด

๒.๑.๒ วางด้วยเช็คทุกชนิด ถ้าหากให้มีผลสมบูรณ์ในวันที่ยาว ผู้วางทรัพย์ควรวางเป็นเงินสด

๒.๒ ทรัพย์ที่ไม่ควรวางได้แก่

๒.๒.๑ สภาพทรัพย์ไม่ควรแก่การวางหรือเป็นที่วิตกว่าทรัพย์นั้นต่อไปจะเสื่อมเสียหรือทำลายหรือบุบสลายได้ เช่น น้ำแข็งที่สลักเป็นรูปต่าง ๆ เพื่อความสวยงามในงานสมรส

๒.๒.๒ ค่ารักษาทรัพย์แพงเกินควร

๒.๒.๓ ตึกแถว โรงแรม คอนโดมิเนียม เครื่องจักร เป็นต้น

๓. ผู้ที่วางทรัพย์ได้คือ

๓.๑ ลูกหนี้

๓.๒ ผู้รับมอบอำนาจลูกหนี้

๓.๓ บุคคลภายนอกที่เต็มใจชำระหนี้แทนลูกหนี้ เว้นแต่สภาพของหนี้ที่จะชำระนั้นไม่อาจให้บุคคลภายนอกชำระแทนได้

๔. สถานที่ติดต่อ

๔.๑ ส่วนกลาง ติดต่อที่สำนักงานวางทรัพย์กลาง กรมบังคับคดี เลขที่ ๒๔๗/๑ ถนนพหลโยธิน แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ ๔๑๑๒๔๔๔-๔ ต่อ ๔๐๑-๔๐๔

๔.๒ ส่วนภูมิภาค ติดต่อที่

๔.๒.๑ สำนักงานบังคับคดี และวางทรัพย์ภูมิภาคที่ ๑-๔

๔.๒.๒ สำนักงานบังคับคดี และวางทรัพย์
ประจำศาล

๔.๒.๓ จังหวัดที่ไม่มีสำนักงานบังคับคดีและ
วางทรัพย์ภูมิภาค หรือสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์
ประจำศาลตั้งอยู่ ให้ติดต่อกับศาลของศาลนั้นๆ เพื่อจัด
ส่งให้สำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคดำเนินการ

๕. วิธีปฏิบัติและหน้าที่ของผู้วางทรัพย์

ผู้วางทรัพย์ต้องปฏิบัติและมีหน้าที่ดังนี้

๕.๑ เขียนคำขอวางทรัพย์ตามแบบ ว. ๔
หากมอบให้บุคคลอื่นวางทรัพย์แทนต้องทำใบมอบอำนาจ
ตามแบบ ว. ๔

๕.๒ เตรียมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการวาง
ทรัพย์ในเรื่องนั้น ๆ มาแสดง

-ถ้าวางตามสัญญาประนีประนอมยอม
ความของศาลให้มีคำพิพากษาตามยอมที่ศาลรับรอง

-ถ้าวางตามสัญญาเช่า ให้มีสัญญาเช่า
พร้อมถ่ายสำเนาสัญญาเช่าที่รับรอง

-ถ้าวางตามสัญญาขายฝาก ให้มีสัญญา
ขายฝาก พร้อมถ่ายสำเนาสัญญาขายฝากที่รับรอง

๕.๓ ต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายครั้งแรก
๓๐๐ บาท

๕.๔ ในกรณีทรัพย์ที่วางเป็นอสังหาริมทรัพย์
ต้องนำเจ้าพนักงานไปตรวจทรัพย์ก่อน

๕.๕ ผู้วางทรัพย์หรือผู้รับมอบอำนาจต้องมา
ให้เจ้าพนักงานสอบสวนถึงที่มาแห่งมูลหนี้

๕.๖ ผู้วางทรัพย์ต้องแจ้งการวางทรัพย์ให้

เจ้าหนี้ทราบโดยเร็ว

๖. ผลของการวางทรัพย์

๖.๑ ทำให้ท่านหลุดพ้นจากหนี้ที่ต้องชำระไม่ตก
เป็นผู้ผิดนัดและไม่ต้องเสียดอกเบี้ยให้แก่เจ้าหนี้หลังจาก
วันที่ท่านวางทรัพย์

๖.๒ เจ้าหนี้มีสิทธิมารับทรัพย์ที่วาง ภายใน
๑๐ ปี นับแต่ได้รับคำบอกกล่าวการวางทรัพย์หากเจ้าหนี้
ไม่มารับสิทธิของเจ้าหนี้เหนือทรัพย์ที่วางเป็นอันระงับไป

๖.๓ เมื่อเจ้าหนี้มารับเงินแล้ว ผู้วางทรัพย์ต้อง
มารับค่าใช้จ่ายที่วางประกันไว้คืน หากผู้วางทรัพย์ไม่มา
รับคืนภายใน ๑๐ ปี เงินค่าใช้จ่ายวางประกันตกเป็น
ของแผ่นดิน

๗. การถอนหรือขอรับทรัพย์ที่วาง

ผู้วางทรัพย์อาจถอนหรือขอรับทรัพย์ที่วางคืน
ได้เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

๗.๑ ผู้วางทรัพย์ได้แสดงเจตนาสละสิทธิที่จะ
ถอนไว้

๗.๒ เจ้าหนี้ได้แจ้งต่อสำนักงานวางทรัพย์ว่าจะ
รับทรัพย์ที่วางนั้นแล้ว

๗.๓ การวางทรัพย์ตามคำสั่งศาล

๗.๔ หากบุคคลใดวางทรัพย์ชำระหนี้แทนลูก-
หนี้ บุคคลนั้นจะถอนการวางทรัพย์ได้ต่อเมื่อลูกหนี้
ยินยอม

๘. ผลของการถอนการวางทรัพย์

เมื่อผู้วางทรัพย์ (ลูกหนี้) ถอนทรัพย์ที่วางให้

ถือเสมือนว่ามีได้มีการวางทรัพย์สินเลย เช่นเดียวกับเช็คที่ส่ง
จ่ายเพื่อการวางทรัพย์สินหากเรียกเก็บเงินไม่ได้ ก็ให้ถือ
เสมือนว่ามีได้มีการวางทรัพย์สินเลย

ท่านจะหลุดพ้นจากหนี้ได้อย่างไร

หากเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้

อาทิเช่น -ค่าเช่าบ้าน

-ค่าเช่าซื้อ

-ได้ก่อนการขายฝาก

-ได้ก่อนจำนอง

ฯลฯ

วางทรัพย์สินช่วยท่านได้

ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

ไม่ทำให้คดีรุกราศาล

ให้บริการทั่วราชอาณาจักร

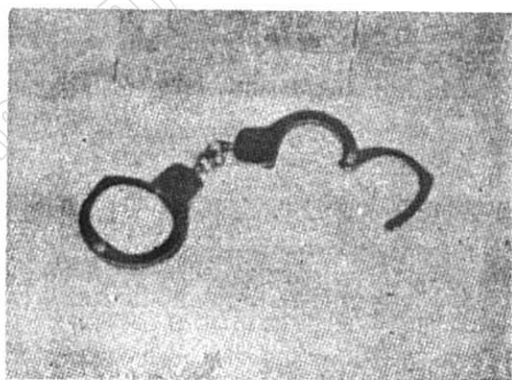
สอบถามรายละเอียดได้ที่

-สำนักงานวางทรัพย์สินกลาง กรมบังคับคดีกระทรวง
ยุติธรรม

-สำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์สินภูมิภาคที่ ๑-๕

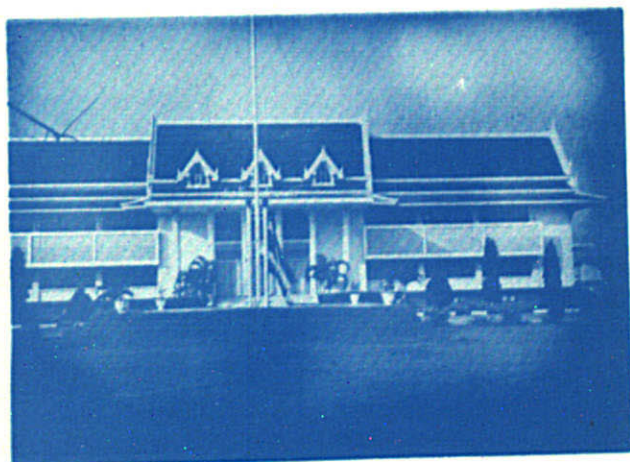
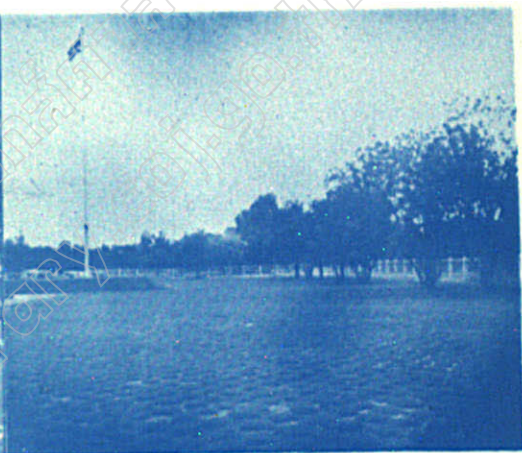
-สำนักงานบังคับคดี และวางทรัพย์สินประจำศาล

-ศาลจังหวัดทั่วราชอาณาจักร

ร่วมใจพัฒนาศ๑

โครงการอบรมกฎหมาย
สำหรับประชาชน

พิธีการทางเรือ

ร่วมมือทำบุญวัดกษัตรา

แจ้งข่าวมอบกฎหมาย
คัดเลือกระดับจังหวัด

อบรมเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาฯ จังหวัดสุพรรณบุรี

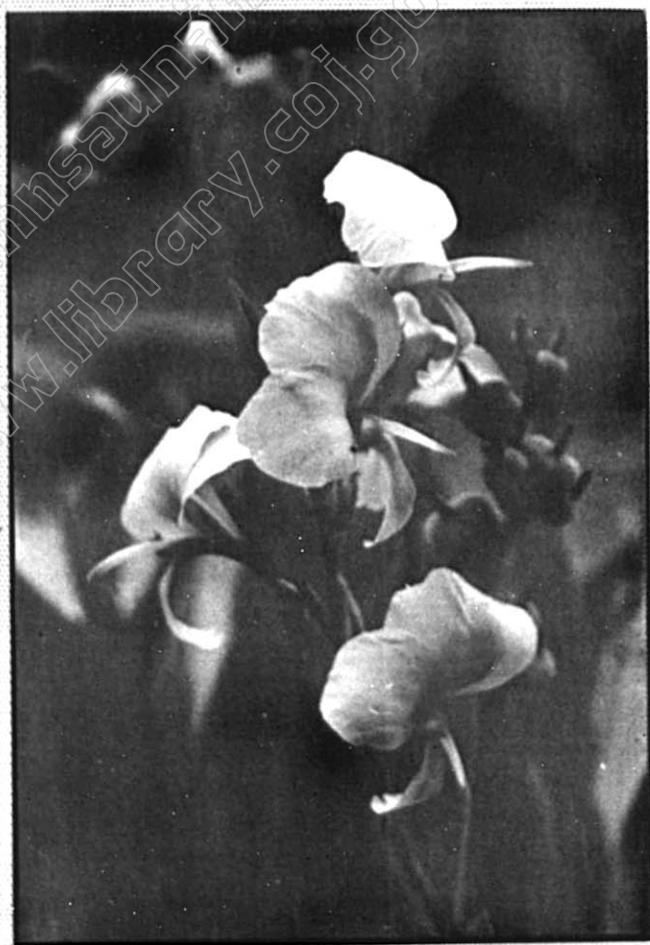

ขอขอบพระคุณผู้มีอุปการะคุณ

ขอขอบคุณ

๑. พันตรีสีห์พนม วิจิตวรสาร
๒. คณะตำราวจุทธจังหวัดสกลนคร เขต ๑
๓. คณะตำราวจุทธจังหวัดสกลนคร เขต ๒
๔. นายสมชาย จิตตสวัสดิ์

ขอขอบคุณ

๑. นายประสาท ตงศิริ
๒. นายเกียรติสุทธิ วรรณธรรม
๓. นายโกมุต ทิมธนานนท์
๔. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชิน ชิน สกลนคร
๕. นายสุชาติ พลอยประเสริฐ
๖. บริษัท สกลนครธุรกิจ จำกัด

ขอขอบคุณ

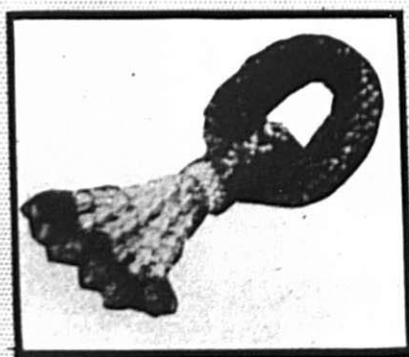
๑. บริษัท ลำโพง จำกัด สาขาสกลนคร

๒. ชมรมทนายความสกลนคร

ขอขอบคุณ

๑. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาสุพรรณบุรี
๒. ธนาคารออมสิน สาขาสุพรรณบุรี
๓. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาสุพรรณบุรี
๔. นายกิตติ วงษ์โกวิท
๕. นายวิชัย จัดเจ้
๖. ส.ส. สุวิทย์ อุดมธรรมภักดี (เจียมเจริญอุดมดี)
๗. นายวิมล อุดมธรรมภักดี (เจียมเจริญอุดมดี)
๘. ท.อ.ท. พังโคนพานิชย์ (ส.อ.สุวิทย์ เดชมณี)
๙. ท.อ.ท. ตลาดล่างก่อสร้าง (นายสมบัติ ลิ้มพานิชย์)
๑๐. ท.อ.ท. ไทรน้อยทะเลสาบ (นายพงษ์เทพ พงษ์พันธ์)
๑๑. ท.อ.ท. ช่างพยนต์ราษฎร์
๑๒. นายสุชาติ ลิ้มพานิชย์
๑๓. บริษัทตลาดแดนดิน ม.สันติสุข จำกัด (นายไพฑูรย์ มาสันติสุข)
๑๔. คลินิกหมออุดม (นายแพทย์อุดม แพะเจริญชัย)

ขอขอบคุณ

๑. นายสุย แต่ศิริเกศ
๒. ธนาคารสหธนาคาร จำกัด สาขาสุพรรณบุรี
๓. นายสำเริง กระจ่าง
๔. โรงงานสุพรรณบุรี
๕. นายสุรพันธ์ พัฒนกุล
๖. ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาสุพรรณบุรี
๗. นายทองใบ อุ่นบุตร
๘. ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาพังโคน
๙. นายจิระศักดิ์ บุญยารมย์
๑๐. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพังโคน
๑๑. ท.อ.ท. สังกัดสร้าง (ส.อ.วิระศักดิ์ ท้าวพิศาล)
๑๒. ท.อ.ท. โรงสีสร้างอินอิน

ขอขอบคุณ

๑. นายประสิทธิ์ พุดเพิ่ม
๒. นายโกธะย์ นุกุลกิจ
๓. ธนาคารสหธนาคาร จำกัด สาขาต่างแดนดิน
๔. นายนิล มาทวัน
๕. ส.อ. อ่อนสรี ป่องสุจิ
๖. ส.อ. จักรชัย ทาญเจนต์กษณ
๗. ส.อ. ดาบตำรวจพิศาล ศิริบุรณ
๘. ส.อ. พินิจ พรหมสื่อน
๙. ส.อ. จำสับเอก สุรพงษ์ ไชยภ

ขอขอบคุณทุกท่าน
ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนในพิธีเปิด
ทำการศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแดนดิน)
ซึ่งมิได้ปรากฏนาม ณ ที่นี้

สน(สวฯ)

๒๗๗

๒๕๓๔ น.๓ ๒๗๗

ผู้แต่ง สกลนคร (สว่างแคนกิน)

ผู้เรียบเรียง หนังสือที่ระลึกพิธีเปิดที่ทำการศาล
จังหวัดสกลนคร (สว่างแคนกิน)

๖ ๐ ๗ ๒๕ ๖ ๖

๒๗๗

สน(สวฯ) สกลนคร (สว่างแคนกิน)

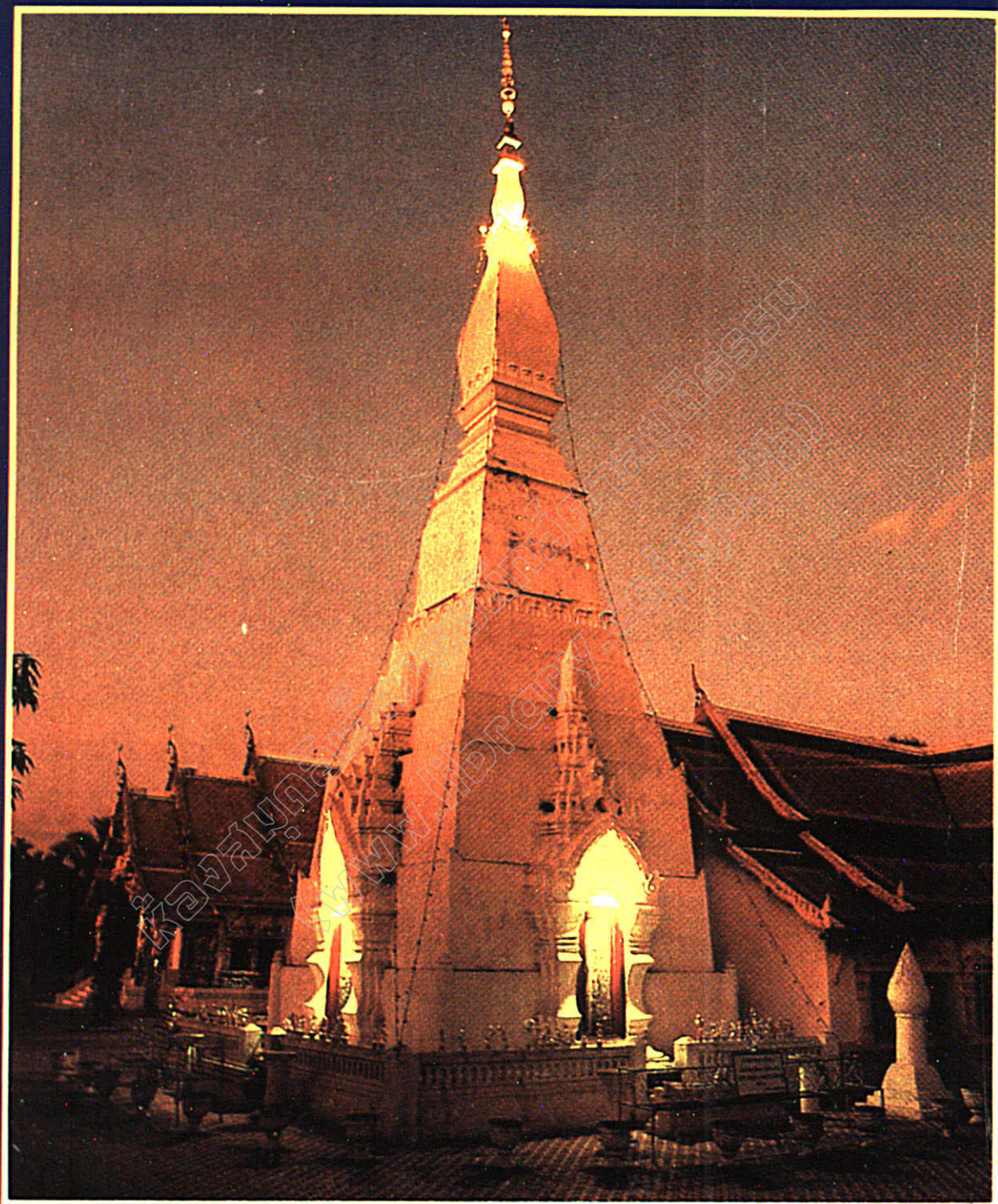
หนังสือที่ระลึกพิธีเปิดที่ทำการ

๒๕๓๔

ศาลจังหวัดสกลนคร (สว่างแคนกิน)

น.๓

๒๗๗

พระธาตุยาคู